



«ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОСКРЕСНЕ УКРАЇНА!»

У КРИМУ ВІДЗНАЧИЛИ ВЕЛИКДЕНЬ ПО-УКРАЇНСЬКИ

Уже другий Великдень українці Криму зустрічають в окупації. В умовах антиукраїнських репресій і планового знищення на півострові всього, що нагадувало б про Україну. Останнім прихистком українства в Криму стала Українська православна церква Київського патріархату, її храми на півострові.

У Сімферопольському кафедральному соборі святих рівноапостольних князя Володимира і княгині Ольги УПЦ Київського патріархату великодньої ночі було велелюдно. Тут і старі знайомі — кримські українці, активісти, громадські діячі, і віряни, які після анексії Криму принципово перейшли з парафії Московського патріархату до храмів Київського, і ті, хто прийшов сюди вперше.

«Я не дуже релігійна людина, — зізнається дівчина. — Проте сьогодні дуже хочу бути тут разом із цими людьми. Бо тут усі свої».

«Дуже багато нових парафіян з'явилося, — каже архієпископ Сімферопольський і Кримський Климент. — Приїждять з різних міст — із Алушти, Ялти, Севастополя, Сак. За цей рік людей стало в церкві більше. Громада об'єдналася. Люди хочуть ходити до церкви. Вони самі для себе відкрили, що Українська православна церква Київського патріархату, яка залишилася в Криму, це — єдиний центр, духовний і культурний, де українці Криму можуть вільно почуватися. Це — єдине місце, де вони собі дозволяють розмовляти, жартувати і думати по-українськи».

(Продовження на 10-й стор.)



Вселенський Патріарх Варфоломій

Уже найближчим часом має розпочатися історичне об'єднання православ'я в Україні, що закладе фундамент для створення єдиної помісної церкви. Йдеться про Українську автокефальну православну церкву та Українську православну церкву Київського патріархату. Принаймні обидва очільники церков — не проти цього. І готові почати процес уже після Великодня, йдеться в сюжеті «ТСН.Тижень».

Як відомо, центром світового православ'я є Константинополь або Вселенський патріархат. І нещодавно саме тут Вселенський Патріарх Варфоломій у розмові з українськими ієрархами прямо сказав, що

ГРАНДІОЗНА СЕНСАЦІЯ: УПЦ КП І УАПЦ РОЗПОЧИНАЮТЬ ПЕРЕГОВОРИ ЩОДО ОБ'ЄДНАННЯ

вірять в об'єднання української церкви в єдину помісну і навіть готовий надати їй статус автокефалії.

«Я твердо вірю, що українські церкви об'єднуються, і Україна в найближчому майбутньому буде мати єдину помісну церкву», — зазначив Вселенський Патріарх Варфоломій.

«Минулого року він ще окремо підкреслив, що Вселенська Патріархія не залишає цю проблему і вважає своїм обов'язком і обов'язком усього православ'я допомогти ліквідувати негарзди в українській церкві», — уточняє релігієзнавець Олександр Саган.

Українське православ'я зараз розділене на три частини: Українська православна церква Московського патріархату, Українська православна церква

Київського патріархату та Українська автокефальна православна церква. Остання значно менша за перші дві.

«Автокефали» нещодавно втратили предстоятеля — помер митрополит Мефодій. І зараз церква перебуває на роздоріжжі. Та раптом напередодні Великодня місцеблюститель Української автокефальної православної церкви Макарій заявив, що їхня церква хоче почати процес об'єднання з УПЦ Київського патріархату. В екссклюзивному інтерв'ю «ТСН.Тижню» він навіть вказав час — одразу після свят.

«Зараз уже той час настав, щоби реально не процеси починати, а реально діяти. Не треба дармувати жодного дня. Треба зустрічатися, розмовляти і робити реальні



Митрополит Макарій



Патріарх Філарет

кроки. Я готовий до того (об'єднання церков). Тому що розумію, що то потрібно Україні. Ой, як потрібно!» — підкреслив місцеблюститель Української автокефальної православної церкви митрополит Макарій.

«Автокефали» навіть зняли всі дражливі умови, що обговорювали раніше. Зокрема, щодо відходу Філарета з посади глави об'єднаної церкви. Більше того, тепер УАПЦ готова об'єднатися з Київською патріархією, взагалі не претендуючи на керівні посади в УПЦ КП.

(Продовження на 10-й стор.)

ПАТРІАРХ ФІЛАРЕТ: «НЕ ВСІ В КРИМУ МАЮТЬ МУЖНІСТЬ ПІДТРИМУВАТИ НАШУ ЦЕРКВУ...»

Деякі храми Кримської єпархії Української православної церкви Київського патріархату були захоплені так званою «самообороною Криму», через що богослужіння в них не ведуться. Про це в інтерв'ю виданню «Апостроф» нагадав предстоятель УПЦ КП, Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет.

«Ще декілька храмів, які були розташовані в пристосованих приміщеннях, були закриті, бо на власників цих приміщень натиснули. І вони сказали, що не можуть далі надавати нам приміщення, бо тоді російська влада їх покарає», — розповів Патріарх Філарет.

«Зараз у Криму діє трохи менше 10 парафій Київського патріархату. Їм дуже важко, але вони тримаються», — додав він. «Якщо на території України люди вільно визначаються, до якої церкви належати, то в Криму все відбувається під тиском і через насильство... Тому не всі мають мужність відкрито підтримувати у Криму нашу церкву в таких умовах. Але з історії ми знаємо, що з гоніння церква завжди виходила переможницею. Так було в роки радянського атеїзму, так буде і зараз», — сказав очільник УПЦ КП.

КРИМСЬКА СВИТЛИЦЯ

ЗАСНОВНИКИ:
Міністерство культури і туризму України,
Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка,
трудова колектив підприємства «Об'єднана редакція газети «Кримська світлиця»

За вагомий внесок у справу українського національного відродження, розбудову та зміцнення Української держави редакція газети «Кримська світлиця» нагороджена медаллю Всеукраїнського товариства «Просвіта» «БУДІВНИЧИЙ УКРАЇНИ»

Головний редактор
Віктор КАЧУЛА

Газета зареєстрована Міністерством юстиції України
Ресстраційне свідоцтво КВ № 12042-913ПР від 30.11.2006 р.
Індекс: 90269

Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій, відповідальність за достовірність фактів несуть автори.

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Літвування з читачами - на сторінках газети.

Матеріали для друку приймаються в електронному вигляді. Редакція залишає за собою право скорочувати публікації і редагувати мову.

ТЕЛЕФОНИ:
головного редактора - (067) 650-14-22
(050) 957-84-40

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
95006, м. Сімферополь, вул. Гагаріна, 5, 2-й пов., к. 13 - 14
e-mail: kr_svit@meta.ua
http://svitlytsia.crimea.ua

Віддруковано в ТОВ «МЕГА-Поліграф», м. Київ, вул. Марко Вовчок, 12/14, тел. (044) 581-68-15
e-mail: office@megapoligraf.kiev.ua
Тираж — 5000

ВИДАВЕЦЬ - ДП «Національне газетно-журнальне видавництво»
03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1, тел./факс (044) 498-23-65
Р/р 37128003000584 в УДКСУ у м. Києві МФО 820019
код ЄДРПОУ 16482679
E-mail: vidavnictvo@gmail.com
Розповсюдження, передплата, реклама: тел. +38(044) 498-23-64; +38 (050) 310-56-63

ДИРЕКТОРОМ НАЦІОНАЛЬНОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО БЮРО ПРЕЗИДЕНТ ПРИЗНАЧИВ АРТЕМА СИТНИКА

Президент Петро Порошенко призначив директором Національного антикорупційного бюро Артема Ситника. Глава держави публічно представив нового директора та наголосив, що його завданням є побудова нової інституції, яка продемонструє рішучість України у боротьбі з корупцією.

За словами президента, найважливішим у діяльності новопризначеного директора Антикорупційного бюро є довіра людей. «Не буде довіри — всі зусилля марні», — підкреслив Петро Порошенко.

Глава держави нагадав, що дев'ять членів конкурсної комісії протягом кількох місяців розглянули понад 170 кандидатур і запропонували на затвердження президента двох претендентів — Миколу Сірого та Артема Ситника. Президент наголосив, що члени комісії приймали рішення незалежно та неупереджено. «Чому це важливо? Бо дев'ять членів комісії представляють і розділяють відповідальність за кандидата, якого вони пропонують президенту», — сказав Глава держави. Він підкреслив, що призначення глави Бюро є спільною відповідальністю Верховної Ради, уряду та президента.

За словами президента, незважаючи на достатньо молодий вік — 35 років, Артем Ситник має десятирічний стаж слідчої роботи у корупційних справах, «причому розслідувалися корупційні справи не так, як зазвичай робилося в Україні, а вони все ж таки дійшли до суду, і фігуранти цих справ опинилися за ґратами». «Думаю, що саме це має бути критерієм оцінки ефективності діяльності Антикорупційного бюро», — наголосив Петро Порошенко.

Президент наголосив, що свідченням ефективності роботи Антикорупційного бюро має стати прогрес в індексі сприйняття корупції Transparency International. Глава держави відзначив, що, за даними опитувань, найбільша корупція — в органах ДАІ, Міністерства внутрішніх справ, податкової служби, земельних ресурсів, пожежників і санепідстанції. «Це — структури, на які слід звернути першу увагу», — наголосив

президент, звертаючись до нового директора НАБУ.

Петро Порошенко також запропонував долучити до роботи Антикорупційного бюро іноземних фахівців. «Сподіваюся, що в команді директора Антикорупційного бюро знайдеться місце не лише для вітчизняних антикорупціонерів, а й буде запропоновано участь у роботі досвідченим іноземцям, що ще більше дасть нам можливість претендувати на довіру і підтримку з боку світового співтовариства. Для нас це дуже важливо», — сказав Петро Порошенко.

Окремо Глава держави звернувся до бізнесу і всіх українців з проханням не мовчати про конкретні факти зловживання службовим становищем. «Нам дуже складно буде боротися з корупцією, якщо й надалі діятиме принцип мовчання, неповідомлення про конкретні факти корупції. Про них треба розповідати не лише соціологам, а й правоохоронним органам», — підкреслив президент.

Новопризначений директор НАБУ Артем Ситник повідомив журналістам, що довідався про призначення «п'ять хвилин тому». Він запевнив, що розуміє всю глибину відповідальності. «Перше: цей правоохоронний орган створюється з нуля. Друге: стан боротьби з корупцією починається не те, що з нуля, а з нижчого рівня, і при цьому підслідними цього органу є чиновники вищого рангу», — сказав Артем Ситник. Він зазначив, що «суспільство не буде чекати результати роботи бюро роками».

Директор НАБУ також вва-

Артем Ситник народився 19 серпня 1979 р. у смт Компаніївка Кіровоградської області. Освіта — Національна юридична академія імені Ярослава Мудрого (2001).

З 2001 р. до 2003 р. — помічник прокурора, слідчий, старший слідчий Ленінського району Кіровограда. У 2004-2008 рр. — старший слідчий, в.о. керівника слідчого відділу, керівник слідчого відділу прокуратури Кіровоградської області. У 2008-2011 рр. — начальник слідчого відділу прокуратури Київської області.

З жовтня 2011 р. займається адвокатською практикою у складі адвокатського об'єднання «Адвокатська фірма «Юридичні гарантії»; за сумісництвом юрист ТОВ «Компас».

А. Ситник задекларував за минулий рік 23,5 тис. грн., інші члени родини заробили 113 тис. грн. Дохід від відчуження рухомого та нерухомого майна — 218 тис. грн. Претендент також задекларував квартиру 82 кв. м, його родині належить земельна ділянка площею 4 сотки у Криму, автомобіль Hyundai Elantra.

жає, що кандидати, які подавалися на цю посаду, можуть бути залучені до роботи у новій структурі.

На повне формування і набір персоналу Бюро за законом відводиться 6 місяців від дати набуття чинності закону про бюро (25 січня). Тобто до 25 липня 2015 року директор Антикорупційного бюро має сформувати 7 регіональних управлінь та набрати до 700 осіб персоналу, з яких до 200 мають бути начальницького складу.

Боротьба з корупцією у судівській сфері, зокрема у вищих спеціалізованих судах, стане одним із пріоритетів діяльності Національного антикорупційного бюро. Про це заявив журналістам новопризначений директор НАБУ Артем Ситник.

«Пріоритет — це наведення ладу у судовій гілці влади і саме у вищих спеціалізованих судах. Цих суддів узагалі ніколи не притягали до відповідальності», — сказав він.

Головний антикорупційник зазначив, що на його пам'яті найвищим чиновником, який отримав реальний строк покарання, був экс-голова Львівського апеляційного адміністративного суду Ігор Зварич.

А. Ситник також наголосив, що підслідними НАБУ будуть саме чиновники вищого ешелону.



ЮНЕСКО УХВАЛИЛА РЕЗОЛЮЦІЮ З МОНІТОРИНГУ КРИМУ

Виконавча рада Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) під час 196-ї сесії ухвалила переважною більшістю голосів резолюцію про продовження моніторингу ситуації в Автономній Республіці Крим. Про це повідомляє кореспондент «Укрінформу». За текст резолюції проголосували представники 19 країн-членів ради, 4 країни — були проти, 25 країн — утрималися і 10 не брали участі в засіданні 196-ї сесії Виконавчої ради ЮНЕСКО.

Уповноважений Президента України у справах кримськотатарського народу Мустафа Джеміль, який перебував у Франції з триденним візитом, говорив про безпрецедентний тиск на країни-члени з боку росіян. За його словами, російська делегація при ЮНЕСКО напередодні сесії розповсюдила документ, «опус на 8 сторінках дрібним шрифтом», для того, щоб розповісти, як «кримські татари щасливо та добре зажили після окупації». «Це — брехня», — підкреслив Мустафа Джеміль.

Упродовж майже півроку представники української делегації «обговорювали алгоритми спільних зі своїми союзниками і партнерами дій з метою збереження та захисту української культурної, природної та наукової спадщини на окупованій Росією території Кримського півострова, забезпечення сталої роботи освітніх та наукових установ в АРК, а також реалізації головних положень ухвалені Виконавчою радою ЮНЕСКО раніше резолюції». Формально 196-та сесія Виконавчої ради ЮНЕСКО резолюцію має затвердити наступного тижня. Згідно зі статутним положенням, Україна ще упродовж трьох років матиме статус члена Виконавчої ради ЮНЕСКО.

Нагадаємо, що 30 жовтня 2014 року 195-та сесія Виконавчої ради ЮНЕСКО у ході останнього пленарного засідання затвердила проекти резолюцій, попередньо схвалені відповідними галузевими комісіями. Відповідно до схвалені резолюції, яка де-факто визнала приналежність Автономній Республіці Крим Україні, генеральний директор Організації мав представити доповідь за результатами здійсненого в АРК моніторингу у сферах компетенції ЮНЕСКО під час 196-ї сесії Виконавчої ради.

У КИЄВІ БУЗИНА. ПІД КРЕМЛЕМ — НЕМЦОВ...

У Києві 15 квітня був застрелений депутат п'ятого скликання Верховної Ради від Партії регіонів Олег Калашников. У четвер, 16 квітня, відомого журналіста Олега Бузину розстріляли біля його дому.

Виконувач обов'язків міністра внутрішніх справ Василь Паскал доповів президентові про обставини вбивств Олега Калашникова та Олега Бузини. Глава держави наголосив на важливості швидкого та прозорого розслідування цих убивств. Про це у Фейсбучі написав прес-секретар президента Святослав Цеголко.

«Очевидно, що ці злочини — події одного ряду. Їхня природа і політичний сенс зрозумілі — це свідомо провокація, яка ллє воду на млин наших ворогів. Вона спрямована на дестабілізацію внутрішньополітичної ситуації в Україні, на дискредитацію політичного вибору Українського народу», — заявив П. Порошенко.

Глава держави також зазначив, що розкриття цих резонансних злочинів — це справа честі для правоохоронних органів. «Я вимагаю від правоохоронних органів у найкоротший термін знайти виконавців та назвати організаторів останніх убивств. З огляду на резонансність скоєних злочинів, правоохоронні органи мають регулярно звітувати перед суспільством про хід та результати слідчих дій», — наголосив президент.

Президент Росії Володимир Путін вважає, що Захід не хоче помічати «не перше політичне вбивство в Україні». Про це він заявив у четвер в ході «прямої лінії», відповідаючи на запитання про вбивства українського журналіста Олега Бузини (його вбили саме в день путінської «прямої лінії») і колишнього регіонала Олега Калашникова.

«Де вбивці цих людей? Їх просто немає, ні виконавців, ні замовників. І цього воліють не помічати ні в Європі, ні в Північній Америці», — сказав Путін. Про убитого під боком у Кремля опозиційного російського політика Бориса Немцова у цьому контексті згадано, звичайно ж, не було...

БАЧИЛИ ОЧІ, ЩО «КУПУВАЛИ»?

В окупованому Росією Севастополі розігнали мітинг активістів громадського руху «Захистимо Севастополь», які зібралися 15 квітня на площі Нахімова, щоб висловити свій протест проти «беззаконної місцевої влади».

Як повідомила «Крим.Реаліі» одна з активісток руху, заявка на мітинг була відправлена в передбаченому російським законом порядку, при цьому на руках у керівника руху Василя Федоріна були документи, які свідчать про те, що в окупаційному «уряді» ці папери отримали.

«Однак за день до наміченої дати в уряді відповіли, що жодних документів не отримували і санкції на проведення мітингу не дадуть. Жодних аргументів в уряді слухати не бажали», — повідомила активістка.

Тим не менш, активісти зібралися на площі Нахімова. Після того, як біля пам'ятника зібралось близько десяти осіб, до них підійшли співробітники поліції і почали вимагати припинити «незаконний масовий захід».

Активісти зробили спробу провести мітинг, після чого поліцейські почали вимагати від них

пройти до службового автомобіля для складання протоколу про адміністративне правопорушення.

На ці вимоги активісти також відповіли відмовою, тоді кілька співробітників поліції із застосуванням фізичної сили відвели до автомобіля трьох організаторів мітингу, серед них — координаторів руху «Захистимо Севастополь» Василя Федоріна та Олександра Карлюка.

Слід зазначити, що активісти не стали розходитися і почали пікетувати поліцейські автомобілі.



У процесі складання адміністративного протоколу Федорін почув себе погано, йому була викликана карета швидкої допомоги, після чого він був доставлений у міську лікарню. Решту затриманих активістів відпустили після складання адміністративних протоколів.

Раніше громадський рух «Захистимо Севастополь» неодноразово організовував антиурядові акції проти окупантів, вимагаючи відставки так званого «севастопольського губернатора» Сергія Мєняйла та всього апарату окупаційної влади міста.

СТУДЕНТІВ ОШТРАФУВАЛИ ЗА РОЛИК НА ПІДТРИМКУ «АТР»

У Криму група студентів, які знімали ролик на підтримку телеканалу «АТР», оштрафована рішенням комісії у справах неповнолітніх. Про це на своїй сторінці «ВКонтакте» написав активіст Олексій Єфремов.

«На жаль, справа про суд над сімома студентами у справі «АТР» отримала своє продовження. Сьогодні засідала комісія у справах неповнолітніх м. Сімферополя: 10 осіб проголосували «за» і тільки одна людина не побоїлася висловитись «проти», — написав Олексій Єфремов.

За його словами, за рішенням комісії студентам КІПУ, яким ще немає 18 років, «впаяли» по 10 тис. штрафів. «Вже не гребують нічим, щоб залякати родичів і заткнути рот інакшесліячим, незалежно від віку та соціального статусу. Дівчата, ви сильні і сміливі, ви ще більш дорослі і самостійні, ніж ті, які вас сьогодні судили!» — написав активіст.

Сам Олексій Єфремов два тижні тому за аналогічне «обвинувачення» і підтримці каналу «АТР» отримав рішенням суду з вимогою заплатити 20 тис. рублів штрафів.

«І йдеться не лише про канал «АТР», йдеться про правове поле і правові гарантії, які мали б бути у громадян України, відповідно до Конституції України, йдеться про те, в яких умовах виживають люди в Криму, залишившись сам на сам з окупантами і їхніми «правилами гри», — прокоментував рішення суду Олексій Єфремов.



«ВОНА — ЯК СИМВОЛ НЕПОКІРНОЇ УКРАЇНИ...»

Політичний тиск на Кремль наблизився до критичної межі, про це заявив адвокат Надії Савченко Марк Фейгін, який зараз перебуває у Вашингтоні. Він намагається довести визнання її військовополоненою. Це дозволить застосувати положення Женевської конвенції щодо неї на території Росії.

«Військовополонених просто обмінюють. Вони не підлягають військовій юстиції. Якщо вона — військовополонена, то її треба повернути стороні конфлікту, яку вона представляє», — заявляє Марк Фейгін.

Остання резолюція та інші міжнародні документи є ще однією ланкою у політичному тиску на Кремль у справі Савченко та інших українських громадян, яких утримують у російських в'язницях. «Вона — як символ непокірної України відносно імперської Москви. Звільнять Савченко — з'явиться шанс і у справі Сенцова», — каже Марк Фейгін. За його словами, точну кількість українців у російських тюрмах назвати неможливо. Втім, справа Савченко, за його словами, допомогла зупинити масовий характер подібних справ. «Була ж початкова позиція, що давайте брати військовополонених, перекидати їх через кордон, ніби вони самі перейшли його під виглядом біженців, та притягати їх до кримінальної відповідальності. Тим, що нам вдалося підняти публічний скандал у зв'язку з переміщенням Савченко з полону відразу у Воронежське СІЗО, цей процес вдалося загальмувати. Неможливо пояснювати, що один, другий, десятий — усі з полону біжать у Росію від війни. Не працює ця схема, вона зламалася», — говорить адвокат.

На сьогодні, каже Фейгін, у стороні обвинувачення немає жодних доказів причетності Савченко до вбивства російських журналістів у липні минулого року. «Усе, що вони демонструють, — це свідчення так званих «ополченців» «ЛНР». Це все, що вони мають», — зазначає Марк Фейгін.

На думку Фейгіна, затримавши Савченко, її хотіли розкрити на зізнання у справі Коломойського-Авакова, за якою заочно звинувачують десятки українців, у тому числі командирів добровольчих батальйонів. Але справа Савченко поклала ці плани. «Вона не попливла, вона сказала, що буде боротися. Усе пішло не за планом. Потім з'явився захист в особі політичних адвокатів. Ми відразу надали цій справі публічний характер», — наголошує Марк Фейгін.

Сьогодні Надія, каже її адвокат, почувається добре і готується до судових засідань. «Після переривання голодування вона не може перетравлювати тверду їжу. У неї — молочні продукти: сир, інші продукти, які їй дають у лікарні. Надя хоче взяти участь у цих судах», — говорить адвокат. — Так, вона бачить свою боротьбу — шляхом голодування та виступом у суді. Ми її у цьому намірі підтримуємо, а щодо голодування, вважаємо, що цього не треба робити за жодних обставин і, слава Богу, вона слухає нас і час від часу припиняє голодування».

У цій ситуації російській владі й правосуддю викручуватися стає все складніше, говорить адвокат. Він прогнозує, що Савченко або засудять і передадуть в Україну за угодою «Про правову допомогу», або помилують і відпустять в Україну на підставі прохання про помилування.

«Голос Америки»

Депутати Держдуми РФ відвідували Надію Савченко в ув'язненні і пропонували їй визнати провини, «сісти» і згодом помилуванню. Про це у Парижі журналістам розповіла її сестра Віра Савченко, яка прибула до Франції з офіційною поїздкою, повідомляє власний кореспондент «Укрінформу».

«Надю, за словами її адвокатів, почали часто відвідувати російські парламентарії, які переконують Савченко визнати вину й отримати термін. Ти сядь, а потім тебе помилують, але ти повинна примирити Україну з Росією — це їхній основний месидж», — розповіла Віра Савченко.

На її думку, російська влада хоче засудити невинну, помилувати її і у такий спосіб зберегти своє обличчя.

Депутати Національних зборів та члени Сенату Франції підтримують звільнення Надії Савченко і мають намір найближчим часом чітко заявити про свою позицію. «Я зустрічалася з депутатами, просила їх зайняти чітку позицію у французькій делегації в ПАРЄ щодо звільнення Надії Савченко. І Сенат, і Національні збори пообіцяли підтримати нашу ініціативу», — сказала Віра Савченко.

За її словами, підтримка французьких депутатів не буде обмежена лише їхньою діяльністю в ПАРЄ, а й стосуватиметься міжпарламентського діалогу. «Я не зверталася до парламентаріїв із закликом оголосити війну Росії, з якою у Франції давні історичні і культурні відносини, а просила зайняти чітку позицію щодо звільнення українських заручників, а це близько 300 військовослужбовців, серед яких і Надія, яких незаконно утримують у Росії», — зазначила Віра Савченко. За її словами, йшлося і про «особисті санкції» проти російських депутатів, які вільно мандрують країнами Європи, користуючись парламентським імунітетом.

«Разом із тим, більшу ставку я роблю не на політиків, а, скоріше, на громадськість та міжнародну пресу. Мені здається, що ефект від цього буде значно більший, адже політики залежні від громадської думки», — повідомила сестра ув'язненої української льотчиці.

ПУТІН ВВАЖАЄ САНКЦІЇ ЗАХОДУ ШАНСОМ ДЛЯ РОСІЇ «ВИЙТИ НА НОВІ РУБЕЖІ»

САМ ПРЕЗИДЕНТ РОСІЇ РАЗОМ З ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРОМ НА ЦІ РУБЕЖІ ВЖЕ ВИЙШОВ...

Президент Росії Володимир Путін заявляє, що економічні санкції Заходу проти Росії і санкції Росії у відповідь є можливістю для країни «виходити на нові рубежі розвитку». Про це він заявив під час прямої лінії з громадянами, що тривала в ефірі російського телебачення у четвер.

«Щодо того, чи довго триватимуть санкції, я сказав би: нам не те, щоб терпіти треба, нам треба використовувати ту ситуацію, яка складається у зв'язку з санкціями, для того, щоб виходити на нові рубежі розвитку. Ми, може, і не робили б цього. Те саме імпортозаміщення — ми змушені робити, будемо і, я сподіваюся, що це приведе до розвитку високотехнологічних галузей економіки швидше, ніж це було раніше», — зазначив президент Росії.

«У нас був зайнятий ринок для наших сільгоспвиробників, усередині самої Росії, особливо після вступу нашої країни до СОТ. А тепер ми його очистили. Так, це має і негативні наслідки з точки зору внеску в інфляцію, продовольчі і товарні групи. Це — правда, тут доведеться потерпіти, але зростання внутрішнього сільгоспвиробництва неминуче», — додав Путін.

«Власне виробництво, забезпечення продовольчої безпеки надзвичайно важливі. Але чи вдавалися б ми до таких дій у відповідь, якби не було санкцій? Ні. А зараз ми це зробили», — заявив президент Росії.

Напередодні Рада Федерації Росії схвалила зміни до державного бюджету на 2015 рік. У новому документі очі-

кувані доходи зменшені, а видатки збільшені. Прогнозований дефіцит бюджету збільшили до 83 мільярдів рублів.

Радіо «Свобода»

Президент Росії Володимир Путін визнав падіння реальних доходів населення Росії. Як передає власний кореспондент УНІАН у РФ, про це він сказав під час спілкування з росіянами у прямому ефірі російських державних каналів.

«Дійсно, рівень реальних доходів населення у зв'язку з інфляцією, яка у нас стрибнула до 11,4% минулого року, певним чином знизився», — сказав Путін.

Причому він заповнив, що влада буде враховувати це у своїй соціальній політиці, надаючи підтримку незахищеним верствам населення. За

словами Путіна, це сталося, зокрема, через випереджаюче зростання зарплат, порівняно із продуктивністю праці у країні.

Як повідомлялося раніше, 31 березня колишній міністр фінансів РФ, голова Комітету громадських ініціатив Олексій Кудрін заявив, що росіяни вперше за 15 років правління Путіна чекає падіння реальних доходів.

Разом з тим, Путін і прем'єр-міністр РФ Дмитро Медведєв за рік подвоїли свої доходи. Зокрема, Путін, згідно з оприлюдненою декларацією, заробив у 2014 році понад 7,65 млн. рублів (на рік раніше дохід Путіна склав 3,6 млн. руб.). Доходи Медведєва, згідно з декларацією, також подвоїлися і склали 8,52 млн. руб. на рік (раніше — 4,26 млн. руб.).

«ВСІ ДУМАЮТЬ ПРО УКРАЇНУ, А ПРО НАС ЗОВСІМ ЗАБУЛИ...»

У Хакасії — республіці у складі Російської Федерації в південному Сибіру — 14 квітня було оголошено день жалоби за загиблими в результаті страшних пожеж, що охопили регіон. За даними Слідчого комітету Росії, вогняна стихія забрала життя 29 людей, майже 500 місцевих жителів потрапили до лікарень з опіками та отруєннями чадним газом. Полум'я знищило понад 1300 будинків, без житла залишилися більше 5 тисяч осіб.

Основними причинами поширення вогню називають неконтрольований пал травы і сильний вітер: його пориви сягали 30 метрів на секунду. Втім, керівник протипожежної програми «Грінпіс Росії» Григорій Куксін упевнений, що страшних пожеж у Хакасії можна було уникнути. Про це повідомляє «Росбалт». «Коли трапляються людські жертви через традиційний пал травы, це абсолютна ненормальна ситуація. Підпал сухої торішньої трави в республіці Хакасії

відбувається щорічно. Цього разу сильний вітер призвів до масштабної трагедії, якої могло не статися, якби заздалегідь було вжито необхідних заходів на федеральному і регіональному рівнях», — заявив Г. Куксін.

Через сильні пожежі на Забайкаллі адміністративний центр краю місто Чита кілька днів охоплено отруйним димом. Повітря в місті насичене вогнем, а видимість не перевищує 200-300 метрів, передає ТСН.

У соцмережах люди волають про допомогу з боку влади і діляться фотографіями задимленого міста. На одному з відео житель Чити бідається: «Всі думають про Україну, а про нас зовсім забули...».

Ліси Забайкалля горять з 19 березня. Цього тижня площа загоряння збільшилася у вісім разів. Сильний вітер перекинув вогонь на житлові будинки та дачні кооперативи. Всього з районів

Забайкальського краю вже було евакуйовано понад 1600 осіб. Понад 150 будинків пошкоджені або повністю знищені. Загинули чотири людини.

Учасники народного сходу 15 квітня в Читі опублікували відео, в якому запросили президента Росії Володимира Путіна особисто приїхати в регіон і переконаватися в існуючих проблемах, у тому числі з пожежами.

«Ми, жителі Забайкалля, самі виїжджали і гасили пожежі. Чому кожного року всі кажуть, що все готово, гроші виділено, техніка є, але насправді пожежі є, пожежі не зупинити. Володимире Володимировичу, приїжджайте до Чити!» — звернулися жителі Забайкальського краю до президента РФ.

У Читі затримано керівника Держлісслужби Забайкальського краю, його звинувачують у недбалості в питанні боротьби з пожежами в регіоні. Про це ТАСС повідомило джерело в правоохоронних органах. Всього за три доби в регіоні через природні пожежі порушено 25 кримінальних справ...



РОБІТНИКИ НАПИСАЛИ ПУТІНУ ПОСЛАННЯ НА ДАХАХ БУДІВЕЛЬ

Будівельники однієї з компаній на космодромі «Східний» написали послання президенту Володимиру Путіну прямо на дахах своїх тимчасових споруд. Люди послали Володимиру Путіну сигнал SOS. Акцію організували співробітники «Тихоокеанської мостобудівної компанії». Вони розфарбували дахи своєї бази на космодромі.

Написи з проханням про допомогу добре видно з висоти, їх намалювали білою

фарбою. Щоб зафіксувати свою працю, будівельники використовували кран. Люди написали президенту, що чотири місяці сидять без зарплати і хочуть працювати, повідомляє amur.info.

«З Рогозіним завжди є кореспонденти, і як би їм не забороняли — кореспондентам, хто-небудь де-небудь надрукує і викладе цю фотографію. Це буде сигнал. Ми хочемо привернути увагу президента до того, що діється

на космодромі. Говорять багато, але практично нічого не робиться», — прокоментував начальник виробничої ділянки ЗАТ «Тихоокеанська мостобудівна компанія» Антон Тюрішев.

ЗАТ «ТМК» — один з найбільших субпідрядників на космодромі. Компанія відома тим, що побудувала міст через бухту Золотий ріг у Владивостоці. На космодром підприємство відправило близько 500 осіб. Зараз біль-

шість повернулася в Примор'я. На будівництві залишилося близько 30 осіб. З 1 березня ніхто не працює.

Люди приїжджають охороняти майно бази. Зарплату їм не платять 4 місяці. Щодо компанії почалася процедура банкрутства. Співробітники написали відкритий лист президенту. Однак отримали відповідь з канцелярії, що їхнє звернення направлено в приморську трудову інспекцію.

УНІАН



КРИМСЬКИЙ ЦВЯХ У КРИШКУ ТРУНИ РОСІЙСЬКОГО ІМПЕРІАЛІЗМУ

Дискусія про можливість постачання дніпровської води в Крим, що стала особливо цікавою після заяви Рефата Чубарова про необхідність участі в теоретичному переговорному процесі Меджлісу кримськотатарського народу, виглядає умовною тільки на перший погляд. Але, насправді, вже незабаром нам доведеться зіткнутися з усіма кримськими проблемами всерйоз.

Українська криза може розвиватися в двох напрямках. Перший — загострення ситуації на Донбасі, початок масованої атаки російської армії та її найманців, реальна війна за нові українські міста і села, тисячі загиблих, зруйнована інфраструктура, подальше погіршення стосунків Росії з цивілізованим світом, нові санкції проти цієї країни, можливо, — повзуча дестабілізація на всьому континенті з непередбачуваними наслідками. Так, тоді всім буде не до Криму — і нам, і Росії.

Поки що очевидної готовності Володимира Путіна піти на таку ескалацію не простежується, а економічна ситуація в Росії неминуче погіршиться. Отже, якщо Путін не зважиться на велику війну, йому рано чи пізно доведеться забратися з Донбасу по-доброму.

І ось тоді на перший план вийде Крим. Зрозуміло, що без повернення цієї території під український контроль не може бути й мови про те, щоб Росія знову опинилася в клубі цивілізованих країн, — хоча, можливо, у її влади і населення немає чіткого розуміння цієї залежності. Росія вперше після Другої світової війни грубо порушила міжнародне право, приєднавши до себе частину території ін-

шої країни. Жодні посилання на Косово тут не проходять — звичайно, Косово — це теж не дуже проста тема з точки зору міжнародного права, але в Росії ніяк не візьмуть в толк, що в цьому випадку Заходу довелось вибирати не між перебуванням Косово у складі Сербії та незалежністю, а перебуванням Косово у складі Сербії та його приєднанням до Албанії. Незалежність здавалася компромісом, який утримує Європу від перекроювання кордонів. І не випадково буквально кілька днів тому голова європейської дипломатії Федеріка Мо-

Але зрозуміло, що Росія просто не зможе відмовитися від Криму за один день — для цього буде необхідна серйозна виховна робота і з владою цієї держави, і з її населенням. І з Кримом. Тому що нам доведеться зробити непростий вибір — або залишити спонсорами окупації, або наблизити годину її закінчення. Потрібно усвідомлювати, що Крим і зараз — частина українського господарського комплексу. З Росії він отримує тільки гроші, — але й ця лавочка скоро закриється через відсутність коштів. Те, що Україна не відмовляє Кри-



геріні з роздратуванням відреагувала на слова прем'єр-міністра Албанії Еді Рами про неминучість об'єднання Косово й Албанії.

Тому у цивілізованого світу вибору особливо-то й немає — або повернути Росію в рамки міжнародного права, змусивши її відмовитися від Криму, — або самим від цього міжнародного права відмовитися. На додачу до розтоптаного Путіним Будапештського меморандуму, що скомпрометувало гарантії при відмові від без'ядерного статусу, виходить безрадична картина.

му в ресурсах, пов'язане з небажанням загострювати конфлікт на східних кордонах. Але в міру зменшення небезпеки необхідно буде виробляти чітку процедуру постачання на півострів.

По-перше, Україна має створити законне керівництво Криму. Зараз півостровом керує окупаційна влада, потенційні клієнти Генеральної прокуратури. А нам необхідна своя перекідна влада, яка забезпечить процес деокупації півострова. І яка визначить рівень гуманітарних зв'язків з півостровом у період окупації. Природно, Медж-



ліс має бути частиною цієї перехідної влади.

По-друге, потрібно докласти зусиль для переходу під український контроль представників окупаційної влади Криму. Це зараз вони приймають, — але в міру закінчення кризи на Донбасі та наближення до краху самої Російської держави розуміння неминучості відмови Москви від Криму буде посилюватися з кожним місяцем, а коли півострів не отримає грошей, прозріють навіть Аксьонов з Константиновим. Зрозуміло, що ця парочка мало кого цікавить. Але вже зараз потрібно думати про людей, які зможуть допомогти з безкровним і спокійним поверненням півострова додому. Росія ж про це думала всупереч усякому міжнародному праву, а ми будемо думати в логіці міжнародного права. І це — завдання на майбутнє.

Ну і по-третє: як і у випадку Донбасу, ми не зобов'язані платити за окупацію. За окупацію платить окупант. На Крим Росія витрачає достатню кількість грошей, щоб прискорити крах своєї економіки, — і це найголовніший і найпозитивніший для світу наслідок окупації. І ми повинні не заважати Росії в цих витратах, а сприяти їхньому багаторазовому збільшенню. Кожен рубль на утримання Криму — це цвях у кришку труни російського імперіалізму.

Віталій ПОРТНИКОВ,
київський журналіст,
оглядач «Крим.Реаліті»

ЖИТЕЛІВ КРИМУ БЕЗ РОСІЙСЬКОГО ПАСПОРТА НЕ ПРИЙМАЮТЬ НА РОБОТУ

Жителі Криму, які відмовилися від отримання паспорта Російської Федерації після анексії півострова, стикаються з різними видами дискримінації, в тому числі з відмовами у працевлаштуванні, повідомляють у Кримській польовій місії з прав людини.

«Це — і відмова в наданні безкоштовних медичних послуг, і підвищена увага ФСБ, але найбільш серйозною вони вважають проблему працевлаштування та захисту своїх трудових прав», — зазначають у місії.

«Людам у Криму, які написали заяву про збереження громадянства України, дали можливість отримати вид на проживання в Росії, але їх вважають іноземцями. Тому, щоб влаштуватися на роботу, їм необхідно отримати патент або дозвіл на роботу. Це — тривала, складна і дорога бюрократична процедура», — стверджують в організації.

За інформацією правозахисників, у кримчан, які не писали заяву про збереження українського громадянства і не отримували паспорт Росії, ситуація ще гірша. «Оскільки у них немає російського паспорта, їх не беруть без патенту на роботу. Патент вони теж отримати не можуть, бо влада вважає їх «автоматично» громадянами Росії. В результаті люди не можуть ні влаштуватися на нову роботу, ні продовжити працювати на старій», — пояснюють правозахисники.

В організації також стверджують, що влада, зі свого боку, чинить тиск на роботодавців, які беруть людей без російського паспорта. «Так, на готель «Брістоль» в Ялті міграційна служба без попередження наклала штраф у розмірі 4,8 мільйона рублів за 12 українських співробітників, яких керівник готелю не зареєстрував у ФМС як іноземців. Штрафи несумірні з доходами бізнесу, це від 400 до 800 тисяч рублів за одного нелегального працівника», — розповідають у Кримській польовій місії.

У результаті, керівники підприємств змушені відмовляти в прийомі на роботу кримчанам без паспорта Росії або звільняти їх, зазначають правозахисники.

Раніше в Кримській польовій місії з прав людини повідомляли, що медичні заклади Криму відмовляють у допомозі громадянам без поліса обов'язкового медичного страхування (ОМС). Серед них і жителі півострова, які не бажають отримувати російський паспорт.

ОКУПАЦІЙНА «ВЛАДА» ЗНИЗИЛА ЗАРПЛАТУ СЕВАСТОПОЛЬСЬКИМ УЧИТЕЛЯМ

У Севастополі заробітна плата вчителів за березень зменшилася в середньому на тисячу рублів. Як пишуть «Новости Крима», про це заявила вчитель школи № 22 Любов Смирнова у ході брифінгу в «законодавчих зборах» Севастополя.

«Базовий оклад вчителя вищої категорії школи № 22 у 2015 році так і залишився в розмірі 15 тис. рублів, а вчитель школи № 30, отримавши «розрахунківку», виявила різницю в бік зменшення на 1200 рублів», — повідомила Смирнова.

Цю інформацію підтвердила голова «Севастопольської міської організації профспілки працівників освіти і науки» Тетяна Козлова. «Люди в шоці. Зарплата в березні виявилася меншою на тисячу порівняно з січнем-лютом 2015 року», — сказала вона.

Начальник управління загальної середньої, дошкільної освіти головного управління освіти і науки Олена Богомолова, у свою чергу, заявила, що на сьогоднішній день зборгованість із стимулюючих виплат за січень-березень погашено. При цьому Козлова зауважила: «Я розбиралася з Балаклавським районом, у педагогів у платіжних документах не вказана сума стимулюючих». Усі педагоги, за її словами, поставили свої підписи в наказі про зміну умов оплати праці педагогам шкіл, дитсадків та прийняття базової розрахункової одиниці працівників галузі.

«ПОДАРУНОК» РОСІЇ КРИМЧАНАМ: ЛІМІТИ НА ВОДУ ІЗ СВЕРДЛОВИН

Нелегітимне Міністерство екології та природних ресурсів окупованого Росією Криму планує встановити ліміти для кожної свердловини з видобутку води, дотримання яких буде контролюватися за допомогою лічильників. Про це повідомив «міністр екології та природних ресурсів» півострова Геннадій Нараєв, передають «Новости Крима».

За словами Нараєва, регулювання видобутку води з невеликих свердловин, розташованих у приватних домоволодіннях, зіткнеться з великими труднощами, але чиновники готові до цього. «Враховуючи дефіцит води, який є в Криму, ми повинні всіх зобов'язати встановити лічильники. Наші фахівці визначать, скільки можна видобувати, і ліміти не можна буде перевищувати. Для кожної свердловини буде визначений свій ліміт. Це — завдання архіскладне, воно займе тривалий час», — зазначив Нараєв.

На думку екологів, буріння свердловин у Криму вирішить проблему повного водозабезпечення тільки на 2-3 роки і призведе до засолення ґрунтів у північній і центральній частинах півострова.

(УНІАН)

ІЛЛЯ ЯШИН ВИСТУПИВ ПРОТИ «МЕХАНІЧНОГО» ПОВЕРНЕННЯ КРИМУ УКРАЇНІ

Російський опозиціонер, член політради партії РПР-ПАРНАС Ілля Яшин вважає, що після того, як Володимир Путін піде з посади президента, новій російській владі буде непросто вирішувати проблему Криму. Таку заяву він зробив на прес-конференції в Києві, повідомляє «Лівий Берег».

«У мене немає впевненості, що механічне повернення в status quo не створить нових проблем. Якби таке повернення Криму не потягнуло б за собою нові проблеми, то питання треба було б вирішувати саме так», — сказав Яшин.

Російський опозиціонер назвав три варіанти повернення Криму, які, з його точки зору, є прийнятними.

«Перший варіант — повернення Криму до складу України з гарантією прав російськомовного населення, з широкою автономією. Другий — збереження Криму в складі Росії з певною економічною компенсацією Україні. Але щоб це рішення було ухвалене українською стороною. Третій — формування в Криму якогось державного утворення, на яке поширювався б і суверенітет Росії, і України», — сказав опозиціонер.

Ілля Яшин прибув до Києва в рамках підготовки доповіді про Україну «Путін. Війна» Бориса Немцова. Він провів зустрічі з депутатами Борисом Тарасюком, Остапом Семераким і Дмитром Тимчуком, першим віцепітером парламенту України Андрієм Парубієм.

Прихильники Немцова планують роздавати доповідь росіянам на вулицях. За словами Яшина, доповідь буде оформлена в журнал. На цей момент російські опозиціонери формують команду волонтерів і перевіряють інформацію, що увійде в доповідь.

СІМФЕРОПОЛЬСЬКИЙ «ШЕВЧЕНКІВЕЦЬ» ЗАЛИШИВ КРИМ

Сімферополець Олександр Кравченко, затриманий 9 березня 2015 року після акції з нагоди річниці від дня народження Тараса Шевченка, був змушений виїхати з Криму після чергової розмови у кримському головному управлінні з протидії екстремізму. Про це повідомляється в матеріалі видання Deutsche Welle.

Під час проведення заходу, санкціонованого міською владою, Олександра Кравченка співробітники поліції затримали разом з організатором акції Леонідом Кузьміним і ще одним учасником, Вельдаром Шукурджиевим. Усіх трьох активістів засудили до 40 годин виправних робіт, звинувативши їх у використанні «екстремістської»

символіки — українського державного прапора та синьо-жовтих стрічок. Леоніда Кузьміна, який працював учителем історії в одному з сімферопольських навчальних закладів, через цю справу звільнили з роботи. Кузьмін і Шукурджиев, незгодні з рішенням суду, подали апеляційну заяву; їхні засідання відбудуться 20 та 21 квітня.

«Згідно з висновками щомісячного аналітичного огляду Кримської польової місії з прав людини, імплементація російського законодавства в Криму формує законодавчу основу для заборони позицій, відмінної від державної», — підбивається підсумок у статті.

crimeanua.wix.com/main



9 березня 2015 р. Поліцейські затримують О. Кравченка

КОЗЕНКО... ПІДОЗРІЛО УКРАЇНСЬКИЙ НАПИС...

(ТРЕБА «СТУКНУТИ» У FACEBOOK!)

«Віце-спікер» кримського «парламенту» Андрій Козенко запропонував кримчанам здійснити «ретельний громадський моніторинг» з виявлення української символіки на території півострова. Про це він написав на своїй сторінці в Facebook, повідомляє QNA.

— Пропоную здійснити ретельний громадський моніторинг з виявлення написів, вивісок і символіки Української держави, що збереглися до наших днів, на фасадах будівель адміністративних органів, організацій, підприємств, установ і об'єктів на території кримської республіки, — заявив він.

Фотографії та місця розташування таких об'єктів Козенко попросив відправляти йому в приватних повідомленнях на Facebook. «За виявлення цих порушень законодавства Російської Федерації будемо вживати заходів з демонтажу чи заміни інформаційних носіїв», — попередив кримський «віце-спікер».



3 КРИМСЬКИХ ТАТАР «ЛІПЛЯТЬ» ТЕРОРИСТІВ

У будинку голови Білогірського регіонального меджлису співробітники правоохоронних органів провели вже другий обшук. Цього разу приводом для слідчих дій стали події однієї давнини. Одночасно силовики провели обшуки в будинках братів Велієєвих у Білогірську. Представники Меджлису кримськотатарського народу і національного руху називають дії слідчих актом залякування, мета яких — змусити людей залишити півострів, а також оголосити представницькі органи кримських татар терористичними організаціями.

14 квітня вранці представники Слідчого комітету Російської Федерації вчергове з'явилися в будинку голови Білогірського регіонального меджлису Мустафи Асаби, щоб провести обшук. Нагадаємо, у вересні минулого року в його будинку вже проводився обшук. Тоді в Асабі були вилучені брошури релігійного характеру про кримськотатарський національний рух. Після обшуку голову регіонального меджлису запросили в райвідділ поліції для бесіди. Через деякий час відпустили.

Цього разу приводом для проведення слідчих заходів стала справа 26 лютого. Нагадаємо, в цей день торік під кримським парламентом зібралось кілька тисяч прихильників Меджлису кримськотатарського народу і «Руської єдності». Організаторами заходу виступили голова Меджлису Рефат Чубаров та лідер «Руської єдності», нинішній глава республіки Сергій Аксьонов. Тоді в результаті зіткнень загинули дві людини. За цим фактом Слідчий комітет Росії порушив кримінальну справу. В рамках розслідування справи «за підозрою в організації та участі в масових заворушеннях» 29 січня поточного року був затриманий заступник голови Меджлису Ахтем Чийгоз. Йому обрали запобіжний захід у вигляді утримання під вартою до 19 лютого 2015 року, потім його продовжили до 19 травня.

Крім того, в рамках справи у будинку першого заступника голови Меджлису Нарімана Джеліяла та заступника голови Меджлису Ільми Умерово співробітники Слідчого комітету провели обшуки. Джеліял і Умеров викликалися на допити. Ще кілька учасників мітингу з-поміж кримських татар також були допитані у «справі 26 лютого», а кримчанин Ескендер Кантеміров був заарештований. Через два місяці він вийшов на свободу, бо термін перебування його під вартою закінчився.

Як повідомив «Крим.Реалі» активіст кримськотатарського руху, голова Центральної виборчої комісії Курултаю Заїр Смедляєв, за результатами обшуку в будинку Асаби слідчі знайшли 13 набойів. Однак, за словами Смедляєва, голова Білогірського регіонального меджлису заперечує, що зберігав їх вдома. «Асаба впевнений, що патрони йому підкинули. У людини немає ні рушниці, жодної іншої зброї — він з рогатки буде цими патронами стріляти? — обурився голова ЦВК Курултаю. — Зрозуміло, що патрони хтось попередньо підкинув для того, щоб порушити кримінальну справу за незаконне зберігання зброї, а потім тиснути і вимагати натовість лояльного ставлення до влади».

Після обшуку Мустафа Асаба був доставлений у Головне слідче управління Слідчого комітету Російської Федерації у Республіці Крим. Тут він був допитаний як свідок у «справі 26 лютого». Смедляєв розповів, що Асабі був наданий державний адвокат. Через кілька годин допитуваного відпустили.

У цей же день в рамках розслідування кримінальної справи щодо подій 26 лютого 2014 року співробітники правоохоронних органів провели ще два обшуки в Білогірську. У центрі уваги слідчих опинилися будинки відомого кримськотатарського бізнесмена і мецената Ресуля Велієєва (екс-депутата Верховної Ради Криму, колишнього помічника народного депутата України VII скликання Бориса Дейча), а також його брата, екс-депутата Білогірської міськради Ремзі Велієєва.

За інформацією Смедляєва, після обшуку Ремзі Велієєва також відвезли на допит до Слідчого комітету. Пізніше він вийшов з управління Слідкому. Смедляєв зазначив, що Ремзі Велієєв проходить у «справі 26 лютого» як свідок. Йому, як і Мустафі Асабі, слідчі нічого не висували.

Перший заступник голови Меджлису Наріман Джеліял дивується, для чого в будинку голови Білогірського регіонального меджлису вдруге проводився обшук.

«На наше запитання слідчим, навіщо потрібен був ще один обшук, нам відповідають: це — слідчі заходи і так далі. Я думаю, це пов'язане з тим, що Мустафа Асаба як керівник регіонального меджлису міг мати, на думку слідства, причетність до збору людей 26 лютого минулого року. Але я вже неодноразово говорив, що в той день був

оголошений пікет на підтримку цілісності України і тоді всі очі зібралися на площі перед парламентом. Завдання туди звозити людей ніхто не ставив», — повідомив Джеліял у коментарі для «Крим.Реалі».

Перший заступник голови Меджлису сумнівається в тому, що Асаба міг брати участь у бійках. «За його словами, він побув на мітингу, а потім за станом здоров'я змушений був відлучитися і перебував у машині», — зазначив Джеліял.

Він також додав, що уявлення не має, які претензії можуть висуватися учасникам мітингу 26 лютого 2014 року. «Ми виходимо з того, що події відбувалися на території України, відповідно, ми виступали на підтримку територіальної цілісності України. Що стосується загибелі двох людей, то обидві сторони вибачилися, висловили жаль і співчуття близьким загиблих», — пояснив Джеліял.

Член Меджлису Ескендер Барієв подію навколо Асаби вважає «наступним і кардинальним етапом боротьби з представницькими органами кримськотатарського народу — Меджлисом і Курултаєм». «Основна мета — якщо не налякати остаточно делегатів Курултаю і членів Меджлису, то оголосити терористичними організаціями представницькі органи кримськотатарського народу, які були обрані народом на легітимних виборах за участі міжнародних спостерігачів. Не виключено, що може статися якась провокація, а там знайдуть подібні патрони чи ще щонебудь. Таким чином, спробують обґрунтувати міжнародному співтовариству, що борються не з представницькими органами цілого народу, а з терористами», — написав

Барієв на своїй сторінці в Facebook.

При цьому, на його думку, завдання влади — скликати чинний Курултай у квітні-травні 2015 року, переобрати Меджлис, представити всьому міжнародному співтовариству «нову позицію представницьких органів кримських татар» — не було виконано.

Голова ЦВК Курултаю впевнений, що обшуки в будинках Асаби і Велієєва — черговий акт залякування кримських татар. «Це — один з методів залякування, яким свого часу користувався царський режим. Ми пам'ятаємо хвилю самодепортації після Кримської війни, коли кримські татари змушені були покидати батьківщину і переселятися в Туреччину, Румунію, Болгарію», — сказав Смедляєв у коментарі для «Крим.Реалі».

«Зараз ми бачимо схожу ситуацію: проблеми з пошуком роботи, законне джерело існування знайти важко, сільгосппродукцію вирощувати неможливо, і навіть якщо вирощувати, то неможливо реалізувати. Крім того, систематичні обшуки, арешти, допити — все це ланки одного ланцюга, щоб Крим став військовою базою, жодного мирного населення тут не треба», — додав Смедляєв.

Смедляєв допускає, що, на жаль, наводчиками на кримськотатарських активістів можуть бути їхні колишні соратники. «Є інформація, що вони стоять за цими всіма діями, підказують: кого найбільше бояться, на того і показують», — додав голова ЦВК Курултаю.

Він також не виключив, що найближчим часом очікується нова хвиля арештів, спрямована на те, щоб «залякати найбільш активну частину півострова».

Віктор ВОРОБІЙОВ



«АЙН, ЦВАЙН — ПОЛІЦАЙ!» — 2

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Розпочалася ця детективна історія в перших числах лютого — тоді я поділилася пережитим з нашими читачами. Суть історії в тім, що до мене на подвір'я повадився крадій, який у кілька прийомів виніс усе, що тільки можна було вивести і здати на металобрухт. Серед іншого — пральна машинка, електроплитка, металеві посуд та ліжко.

Коли металу вже не лишилося, він взявся за пластик — шойно з магазину, яким я замінила вкрадені, але кінце необхідні у господарстві речі. Не допомагав і ланцюжок на воротах із навислим замком — чоловік відкривав замок серед білого дня на очах у сусідів. Та здебільшого приходив красти на світанку, не гребуючи вже ні стільцем, ні дерев'яною лавкою.

Не зупиняли його ні дощ, ні сніг, ні мої вимоги забратися геть, бо я перестала спати ночами і вибігала з хати на кожен сторонній звук. Вже добре знала свого незваного гостя в обличчя, знала навіть візерунок на відбитку його чобота. Знали негідника і сусіди, особливо той, з яким вони разом пригостили біля ларка, де крадій пропивав винесене з мого подвір'я.

Звернення в поліцію не давали жодних результатів. На перше з них стражі порядки таки приїхали, розпитали, що сталося, пообіцяли направити до мене дільничного і змусили заповнити папірця, де найголовнішим мені чомусь здався пункт, який свідчив, що я не маю до поліції жодних претензій.

Вони дійсно з'явилися пізніше, коли я так і не дочекалася дільничного, а на мої навіть нічні дзвінки в поліцію там обмежувалися обіцянками: «Зараз будемо! Чекайте...». Не розуміючи, що до чого, я телефонувала знову, здається, разів чо-

тири, бо чула, що російська поліція — не українська міліція, вона одержує добрі гроші і працює на совість.

Чаша поліцейського терпіння переповнилася вже на третій чи четвертий день. До мене завітала людина, яка відрекомендувала представником карного розшуку, і суворо мене відчитала. Смісл такий: чому це ти постійно телефонуєш на 02? Хочеш зустрітися з дільничним? Але йому ніколи, тому і не прийшов. І що там у тебе такого особливого вкрали? Якусь миску? На цих словах поліцейський зневажливо скривився, і я зрозуміла: мені дійсно звертатися більше нікуди, і приїхали до мене не для того, щоб допомогти, а щоб попередити...

Далі підключився вже професійний інстинкт, адже за 20 років було здійснено стільки журналістських розслідувань, і я завжди безстрашно йшла до кінця, аби назвати-таки речі своїми іменами.

Зателефонувавши на «гарячу лінію» за номером, за яким мала здійснюватися підтримка населення у разі невдоволення діями поліції, дізналася, що мою розповідь записують на плівку і в усьому розберуться. Хоча, власне, розбиратися я не просила, моїм єдиним бажанням була зустріч з дільничним, якому, на мою думку, було нічого не варто урегулювати ситуацію, бо про зловмисника і так вже відомо майже все, залишалось тільки взяти його тепленьким біля «наляканих» і добре налякати.

Минуло три тижні, і ось, коли я вже нікого не очікувала, з'явився дільничний — молодий хлопчина на ім'я Олег Жук. Він мав скласти за моїми словами пояснювальну записку своєму начальству. Текст

записки обіцяв прочитати, але потім вирішив, що це не обов'язково, головне, щоб я підписалася, що там все викладено вірно.

Сперечатися не стала. Адже наступного дня в обід ми мали вирушити на пошуки мого кривдника, і це — єдине, що мало значення. На прощання пан Жук залишив номер свого телефону, і просто вже неможливо було не повірити в «хепіенд».

Та ні наступного дня, ні наступного тижня, ні пізніше дільничний так і не з'явився, не вийшов і на зв'язок. Глибоко в душі я таки надіялася, що він вжив якихось заходів, просто не став мене турбувати без особливої потреби. Втім, стежила, аби ворота були на найнадійшому замку, а на подвір'ї для злодія не лишалось жодної спокуси.

Минув майже місяць — і цього разу 20 березня разом з іншими речами «пішов» навіть стіл. Тож, виявляється, пан Жук мене просто «кинув», нічого не змінилось! Телефонувала на номер дільничного без особливої надії, бо де одна брехня, там можна очікувати й іншої. І у найгірших підозрах не помилилася, дільничний не відповідав, хоча телефон був у робочому режимі. Вирішила брати поліцейського «на ізмор», за три дні зателефонувала 28 разів, але контакту так і не відбулося. Планувала навіть здійснити нічний штурм мого «рятувальника» — так було гірко і прикро, та вирішила-таки дати йому шанс, — а раптом одумається? Але мовчить, як риба. І треба б піти в поліцію і написати заяву. Але так не хочеться піддавати себе позачерговому стресу без особливої надії на результат... Бо дійшла висновку, що немає в поліції ні краших, ні гірших, ні старших за посадою, ні молодших — є глухий моноліт, байлужий до людських проблем, заклопотаний

лише тим, аби зайвий раз не поворухнутися і при цьому ситно і ласо їсти й пити. І справа зовсім не в тім, що мене не скалічили і не пограбували на мільйон, — про подібне ставлення можуть сказати й люди, що зазнали справжніх трагедій.

Зрештою, до компетенції дільничних і не входять якісь надзвичайні ситуації. Сьогодні в Москві дільничні регулярно зустрічаються з населенням свого мікрорайону, де люди скаржаться на бруд у під'їздах і те, що там палять, на гучну музику. І на всі письмові заяви, подані під час таких колективних зустрічей, поліція реагує (якщо, звичайно, бажане не видається за дійсне). Але Москва для кримських новоспечених росіян зразок лише тоді, коли треба продемонструвати вірність їхній новій владі. Хоча брехня того ж дільничного Жука аж ніяк не суперечить глобальній російській політиці. Та чому б йому і не брехати, коли брешуть чиновники й інші відповідальні люди усіх рівнів?

Власне, це навіть не брехня, а рольові ігри, інша реальність, яка не має нічого спільного з інтересами пересічного громадянина, якого в такий спосіб централизованно пошивають у дурні. Нещодавно представник партії «Яблуко» Сергій Мітрохін під час ток-шоу заклик співгромадян замість того, щоб розглядати український «фашизм» «під мікроскопом», звернути увагу на з'їзд фашистів із усіх країн, який шойно відбувся у Санкт-Петербурзі. Який тут зчинився галас на захист своєї іншої реальності, що рекомендовано видавати за першу і єдину!

Ось і мій горе-дільничний живе і працює у двох іпостасях і нікого не боїться — чи не тому, що орієнтується на всезагальну практику?

Тамара СОЛОВЕЙ
м. Сімферополь

ТИМ ЧАСОМ...

Переименувати проспект Кірова в проспект імені російського президента Володимира Путіна в центрі Сімферополя пропонує російська асоціація розвитку бізнес-патріотизму AVANTI. Ініціатором виступив засновник цього ресурсу Умар Джабраїлов. У зв'язку з цим в Інтернеті організовано голосування. Асоціація планує надати передати ці голоси «главі російського уряду Криму» Сергію Аксьонову.

«Історичне возз'єднання Росії та Криму стало можливим завдяки твердій позиції й правдивому патріотизму президента Росії Володимира Володимировича Путіна. Виходячи з вищесказаного, звертаюся до вас із пропозицією розглянути і підтримати нашу ініціативу щодо перейменування центрального проспекту імені Кірова в місті Сімферополь на проспект імені Володимира Володимировича Путіна, і в разі згоди на її реалізацію повідомити про ваше рішення, визначити відповідальних посадових осіб», — йдеться в листі Джабраїлова на ім'я Аксьонова.

Станом на ранок 15 квітня за перейменування проспекту проголосували майже 700 осіб.

ua.krymr.com



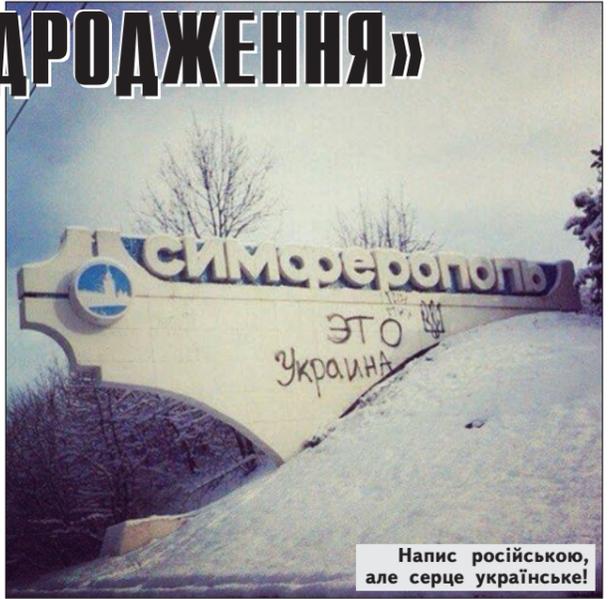
Залишилися ще тільки випросити у Зураба Церетелі пам'ятника Путіну, якого він заступав для Петербурга, але як істинний патріот для «Кримнашу» мусить уступити! Сталін ж для Ялти дав, а Путін чинітиме?

ПРО «ДАТЧИКИ» НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ» ТА ЯК СТВОРИТИ МОДУ НА МОВУ?

Після виходу статті «Українська вишиванка — символ гідності й свободи» («КС» від 5.12.2014) я отримав декілька теплих дзвінків від друзів. Вони дякували за те, що я висвітлив позитивну тенденцію — наша вишиванка стає популярною, причому не лише в Україні! Але й тоді, й пізніше я чув думку про те, що справжнім датчиком національного відродження є не так мода на вишиванки, як мода на... українську мову. Ось і Наталя Гумницька в статті «Україні Криму та Донбасу» («КС» від 27.03.2015) пише про те, що тепер спостерігається тотальна русифікація інформаційного простору України.

І тут важко не погодитися з авторкою. Тому популярність української вишиванки зовсім не повинна заколисувати українських патріотів. Мовні проблеми існують, нікуди вони й не могли подітися, війна їх навіть загострила. По-перше, ми бачимо, як організувалися в так званих «республіках» ДНР і ЛНР ідеї українжери. По-друге, сотні тисяч біженців, які роз'їхалися по всій Україні, також свідчать про те, що саме

російська мова є у нас панівною, а хирлявий суржик на Черкащині, Полтавщині, Дніпропетровщині догідливо знімає шапку навіть перед біженцями. Навіть у Західній Україні переміщені особи мовно не асимілюються, а утворюють стійкі «центри кристалізації», де утверджується й легітимізується російська. Коли я востаннє завітав у гості до кримчан (є вже чималеньке кримське земляцтво у Львові), то помітив декілька українських вишиванок на присутніх, але українську мову почув лише від однієї людини, до речі, колишнього флотського офіцера. Решта ж «переміщених» розмовляла російською — і українці, і росіяни, і кримські татари. Оскільки не хочу додавати песимізму, то зазначу, що кримське земляцтво — це переважно проукраїнська спільнота, і там регулярно порушується питання ґрунтового вивчення української мови. Але є досить сильна інерція спілкування російською. То що вже говорити про ті середовища переміщених осіб, де українського патріотизму — як кіт наплакав?



Напис російською, але серце українське!

ЩО СКАЗАВ БИ ЗАРАЗ КОСТЯНТИН УШИНСЬКИЙ?

Хочеться вірити, що мовне відродження українців ще попереду. Цей процес суттєво сповільнено через війну з Росією. На думку більшості політиків, зараз не до мови. Обставини склалися так, що великий відсоток (якщо не більшість) тих, хто воює з сепаратистами в зоні АТО, становлять російськомовні громадяни України. Це легітимізує російську мову саме як... мову опору імперській Росії. І тепер знаходити аргументи на користь мовної «дерусифікації» України стає все важче. Говорити про це чверть століття тому Вячеславу Чорноволу чи Ірині Калинець було значно легше. Бо то був час революційних змін, і з мовою багато хто пов'язував справжнє відродження України. В тому числі й економічне. Але Україна досі не стала процвітаючою державою, навпаки — мільйони людей поїхали на заробітки як в Росію, так і в країні Європи, тому цей аргумент відпав. Звикли, що у нас вільно функціонують дві мови, і ця обставина, здається, вже нікого не засмучує. Закон про мови і раніше можна було ігнорувати без великого ризику для професійної чи політичної кар'єри, а тепер і поготів. У широких масах поширилася думка, що український патріотизм вимірюється не знанням мови, а діями на захист України. Воюють і героїчно гинуть за Україну не лише україномовні... З іншого боку, очевидно, що відторгнення Донбасу значною мірою було полегшене результативною русифікацією. Забути про мову — означає зберегти підґрунтя для майбутніх анексії української території. Пригадаймо, як писав про мову Костянтин Ушинський:

«Відберіть у народу все — і він усе може повернути, але відберіть мову, і він ніколи більше не створить її. Нову батьківщину навіть може створити народ, але мови ніколи: вмерла мова в устах народу — вмер і народ...». Додам від себе: навіть якщо мова вмерла або суттєво послабила свої позиції на частині території, то проблематичним стає збереження цієї території в складі України. Особливо при наявності такого загребущого сусіда, як Росія. Пригадаймо проблему сепаратизму у Придністров'ї чи у латиській Латгалії. Там, де домінує російська, — там і проблеми.

З іншого боку, прагнення патріотичних кіл актуалізу-



Юрій Бірюков

вати мовне питання може викликати негативну реакцію.

«КРИЛА ФЕНІКСА» ЗАЙМАЮТЬСЯ БРОНЕЖИЛЕТАМИ. ПОТРІБЕН «ФЕНІКС», ЯКИЙ ВІДРОДИТЬ МОВУ

Свого часу в Інтернеті з'явилася замітка Юрія Бірюкова, відомого волонтера і радника нашого президента: «У мене не опускались руки на Майдане в ту ніч. У мене не опускались руки, когда моя подшефная бригада сидела в котле «сектора Д» и не было абсолютно никакого просвета. А они там голодали и погибали... Не опускались руки в тот момент, когда резко упали объемы помощи. Да и во многих других ситуациях — я взбадривал себя, тормошил друзей и коллег, поддерживал пацанов».

Но сегодня у меня опустились руки. Мало того, что по утверждению партии «Свобода» я поддерживаю оккупантов, разговаривая на русском языке. Так еще и чертова уйма людей, оказывается, искренне это поддерживают. А ведь «Свобода» лишила меня свободы выбора языка: оказывается, я теперь за Россию, да? И мои пацаны, 79-я Николаевская аэромобильная бригада — они в большинстве своем русскоязычные... И десантники 25-й воздушно-десантной. Оказывается, все мы — поддерживаем оккупантов?».

Зауважте, це говорить не рядовий боєць АТО, а сам радник Президента України! Після російської інтервенції до Криму та з початком війни на сході України цей активний євромайданівець зайнявся допомогою українській армії. Створена ним гру-

па волонтерів «Крила Фенікса» закуповувала рації, спальні мішки, бронезилети, захисні каски. Бірюков організував виробництво бронезилетів. За півтора місяця доставив у зону АТО більше двох тисяч бронезилетів. Також на зібрані групою кошти був відремонтований транспортний літак Ан-26 та побудований штаб для інженерно-технічного персоналу бригади під Миколаєвом. Такі люди без остраху критикують радикальну позицію Ірини Фаріон та інших мовно стурбованих «свободівців», тому що відчувають свою вагу в соціумі. Не бояться, що їх можуть звинуватити у відсутності патріотизму, бо добре знають, що можуть апелювати до великої частини українського суспільства. Велика шана «Крилам Фенікса»! Але водночас багато громадян вважають, що тепер конче потрібна діяльна організація, яка б займалася відродженням української мови. Щоб і мова наша відродилася, як птах Фенікс...

ТОЧКА ЗОРУ СИБІРЯКА З УКРАЇНСЬКИМ КОРИННЯМ

То хто ж має рацію? Вислухаємо різні думки. Деякий час я активно листувався із сибіряком з українськими генами (його бабуся родом з Белгородщини) Віталієм Пашкіним. Попросив приятеля висловити свою точку зору стосовно мовної проблеми. Ось що відповів Віталій:

«Считаю, что принадлежность к русской культуре вовсе не обязательно свидетельствует о том, что человек является проводником кремлевских идей. И нынешние события это доказывают: молодежь выходит на акции против сепаратизма в Днепропетровске, Харькове, Мариуполе. Пожалуй, большая их часть не считает себя украинцами по культуре и не пользуется украинским языком в быту. И выходят они, скорее, за возможность жить в стране, где милиция будет настоящим гарантом безопас-

ности, где судьи будут выносить вердикты по закону, а не в пользу того, кто больше заплатит. Они выходят за границу, где можно будет открывать свой бизнес, не опасаясь, что придется платить дань бандитам. Где человек сможет реализовать себя в обществе, а не вести образ жизни офисного планктона и слепнуть перед монитором в какой-нибудь государственной организации, выполняя чьи-то бредовые указания. Наконец, они выходят просто за свою страну, где государство для людей, а не наоборот».

И другой пример — Молдова. Страна, где в 90-е были очень сильны националистические настроения, страна, пережившая войну в Приднестровье. И что в итоге? Молдаване ездят на заработки в Россию, голосуют за коммунистов.

Мы видим, что уже формируется некая «политическая нация» украинцев. Поэтому русский язык уже не представляет угрозы для Украины. Русскоязычные люди не менее лояльны, чем их украиноязычные сограждане, — сужу об этом даже по социальным сетям. Для националистически ориентированных людей культура нации безусловно является самостоятельной ценностью, а не только средством построения независимого от Кремля государства. Но опять же не считаю, что силой удастся навязать культуру тем, кто сам добровольно не решил связать свою идентичность именно с украинской культурой. Надо показывать больше программ по ТВ, открывать больше кружков, где дети смогут учиться народным танцам, петь в хоре народные песни, заниматься исторической реконструкцией казачества и так далее. И тогда многие примут это и вольются в новое для себя культурное пространство. Но это должен быть добровольный, осознанный выбор...».

ОДНОДУМЦІ СИБІРЯКА Є І В УКРАЇНІ

Як бачимо, серед росіян є люди, які, зовсім не будучи ворогами українства, все ж радять дотримуватися поміркованої лінії в такому непростому питанні, як мовне. Є помірковані і серед наших культурних діячів. Попросив київського барда Сергія Мороза висловити свою точку зору на мовну тему. Форсувати відродження мови чи пустити все на самоплин? Ось що відповів відомий бард: «Розпалювати ворожнечу на ґрунті мови — це улюблена методика НКВС-КДБ-

ФСБ. Зараз, коли особливо важливо досягти принципової єдності в питанні відстоювання територіальної цілісності України, питання мови виносити на перший план — це грати на руку Росії. Тому партія «Свобода» і залишилася поза парламентом. Не можна сьогодні нав'язувати кому-небудь питання говорити тільки українською, бо зрубаємо сучок, на якому сидимо. Сучок, на якому тримається хиткий баланс патріотичних сил України, які говорять різними мовами».

Тактичні питання розвитку держави мали б тримати Міністерства, Департамент національностей України. Але за 23 роки ці установи ніхто не вважав важливими політичними інструментами в розбудові ментального тіла держави. Для того, щоб українська мова ожила в російськомовному



Сергій Мороз

середовищі, необхідно з дитячого садочка і школи вводити спів української народної пісні. Саме народної, не попсової, бо попса — то вже продукт бізнесу, тобто продажу. А там, де продаж, — духу немає. Ось тоді, коли у випускному класі буде екзамен з українознавства, а для його складання треба буде знати напам'ять з 500-600 народних пісень, ментальні стереотипи пересічних громадян за три покоління зміняться, і більшість почне природно спілкуватися українською як рідною...».

ЩЕ НАСТАНЕ ЧАС ХОРТИЦІ!

А стосовно листа сибіряка Сергій Мороз відгукнувся таким коментарем:

«Ось вам і реальний план роботи для Міністерства освіти і Мінкультури України. А що стосується теми патріотизму з огляду на потребу підготовки вояків, то чому б Хортицю не перетворити на великий військовий табір для вишколу молоді? Для навчання бойових мистецтв, загартування духу, навчання українській пісні і танцю? Молодь, яка пройде цю школу, назавжди буде українсь-

кою. При цьому хай кожен там говорить тією мовою, яка йому ближча, а вчителі, наставники, вихователі повинні говорити українською. От вам і коліска майбутніх кадрів, але з глибинним відчуттям Честі, Совісті, Мужності, Скоромності, Людяності... Треба вже братися за цю ідею! Нехай би вона розроблялася за сприяння світової української діаспори. Адже це фактично буде відродження Запорозької Січі, але в новітні часи існування українського народу. Ми ніколи не збудуємо Нової України без справжніх, вишколених кадрів, які в серці будуть нести ідею Української Держави. А сибіряк, загалом, має рацію. Честь і хвала йому!».

Свого часу Катерина II давала Григорію Потьомкіну таку пораду: «Имя запорожцев со временем старайся заменить иным, чтобы Сечь, уничтоженная манифестом, не оставила по себе ушам приятное прозвучание. В людях же незнающих, чтоб не возбудилась мечта восстановить Сечь...». Ну, якщо вже так думала російська цариця, то нам таки точно треба зробити все навпаки. І тут Сергій Мороз має шілковиту рацію — Запорозька Січ повинна бути відроджена саме як патріотична територія!

ЧОМУ ПОВСТАНСЬКІ ПІСНІ ПЕРЕРОБЛЯЛИ НА ПАТРІОТИЧНІ ЧЕРВОНОАРМІЙСЬКІ? БО СИЛА В НИХ ВЕЛИКА!

Звичайно, Сергій говорить про те, що йому найбільше: «Іншого гармонійного шляху відродити українську ментальність, а з нею і мову, немає. Чому багато українських повстанських пісень в радянські часи переробили на патріотичні червоноармійські? Тому що сила в них велика... Міністерствам культури та освіти є чим займатися. Цю ідею я пропонував працівникам освіти ще в 90-х у рамках курсу валеології для школи. Проте на неї тодішні освітні функціонери не пристали. В них були інші завдання. А тепер ми дійшли до ручки. Так зване тестування може бути тільки для інформаційних предметів, які пов'язані з розвитком інтелекту і розуму (фізика, хімія, математика і т. п.). Все, що відповідає за дух народу, треба екзамінувати через живих, наповнених духом українства, представників нації. Інакше замість совкового люду ми отримуємо біороботів для світового уряду, яким задарувана душою, якою мовою говорити, а отже, і душі української в них не буде».

(Закінчення на 7-й стор.)



Віталій Пашкін

Наша війна — то дві кризи одночасно. Перша — це духовне зубожіння людей через зміну базових цінностей у бік матеріального збагачення і грошей, що призвело до тотального розвитку корисливого духу. Останнє перетворює людину на тварину, яка «гребе» все під себе, а на все інше людське — взаємодопомогу і розуміння, милосердя, поміркованість і людяність — чесноти можна перераховувати нескінченно, — їй начхати.

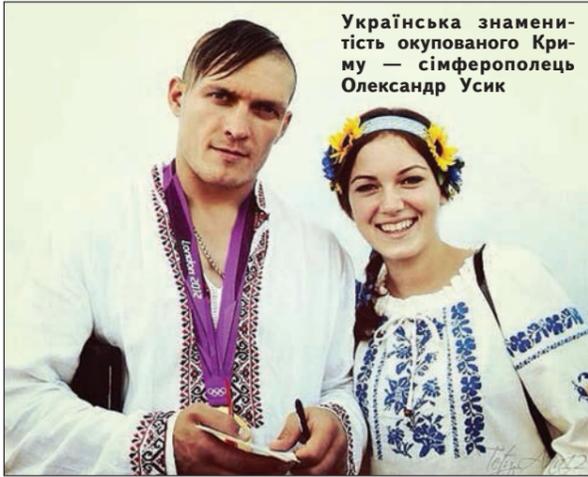
Друга криза полягає в тому, що базові принципи функціонування держави Україна залишилися на рівні совка, який був змонтований як держава-концтабір, де власні ідеї та ініціатива щось творити самостійно вважалися злочином. Це призвело за 23 роки до накопичення системних збоїв у розвитку як суспільства, так і державної машини. Потрібен новий суспільний договір усіх громадян України, в якому вирішення всіх цих питань буде враховано. Якби такий договір був, це об'єктивно підсилювало б позиції української мови. Хоч, на перший погляд, прямого зв'язку тут немає. Але є опосередкований...».

Сергію важко заперечити. Додам від себе, що участь величезної кількості російськомовних в АТО на нашому боці говорить про те, що поділ нашого суспільства на російськомовних та україномовних зовсім не є фатальним. Коли у російськомовному громадянстві немає категоричного несприйняття української ідеї, то він рано чи пізно сам виступить на боці української мови. І якщо не він сам, то його діти розмовлятимуть українською вільно.

«ПЛАНИРУЮ ОТДЫХ В КРЫМУ, РАЗГОВАРИВАЙТЕ С ХОЗЯЕВАМИ КВАРТИРЫ ПО-УКРАИНСКИ»

Як приклад можу навести цікавий лист Дмитра Харченка, викладений ним у соцмережах:

«Планирую отдых в Крыму и бронирую жильё по телефону, разговаривайте с хозяевами квартир по-украински. Будут отвечать по-русски, говорите им, что «ничего не rozumietъ»». Спрашивайте у них телефон украиноговорящих хозяев. Разумеется, они не дадут, но задумаются. Даже если вы не собираетесь ехать в Крым, но имеете свободное время и «натхнення»,



Українська знаменитість окупованого Криму — сімферопольець Олександр Усик

займитесь этим делом просто ради удовольствия: обзаводите людей, сдающих жильё, и требуйте украиноязычного общения. Через пару сезонов крымчане добровольно выучат столь не любезный им украинский.

Как вариант: требуйте гарантий, что на территории «мини-отеля» (он же — хозяйская халупа) не будет гостей из России («ну, вы же не хотите, чтоб постоянно возникали конфликты, переходящие в драки? Так обеспечьте отсутствие, иначе не приедем»). Ставьте перед ними дилеммы типа «или-или», погружайте в тяжкие раздумья! Пусть выбирают. Тут не мертворожденный референдум, а живые деньги, поэтому их мозг станет работать куда активней, а ощущение недополученной прибыли будет еще долго омрачать светлые мысли о грядущей смерти в пределах России.

И еще вариант: «Тут такое дело... мы хотим к вам приехать с братом жены, а он из «Правого сектора». Вы его примете? Он очень щедрый! А стрелять в русских он не будет, я прослежу!». Внимательно слушайте, как на той стороне провода ведут смертный бой жадность, урапатриотизм и дремучий страх... Всё равно не поеду, но идея хороша!».

Як бачимо, російськомовні патріоти можуть генерувати неогані ідеї!

ЙДЕ ВЕЛИЧЕЗНИЙ ПОТІК ЕНЕРГІЇ ОЧИЩЕННЯ

І знову наведу слова Сергія Мороза: «Коли настало 21 грудня 2012 року, ніхто не думав, що кінець світу — це кінець епохи облуди й брехні, пожадливості і своєкористі, духовної немочі і нелюдності, а ще манії величчя не тільки окремих людей, а й країн. Всім здавалося, що ось трісне Земля, запрацюють

вулкани, розтануть льодовики... Але нічого цього не сталося. І світ кинувся й далі жити безглуздо і лицемірно. Аж тут раптом якісь українці, а серед них українські євреї, росіяни, вірмени, азербайджанці, татари і ще багато інших представників усіх народів планети, які живуть в Україні, взашию вигнали банду кровососів, яка впродовж 23 років безжалюбно грабувала і принижувала їх. І почалося щось неймовірне — світ закрутився навколо маленької — відносно — країни України. Всередині України росте Дух світового очищення від всього темного. І цей Дух спонукає всіх живих українців еднатися навколо цього Божого Світла. Я вже півроку живу в якомусь дивному світі, де все змінюється так швидко, що не встигаєш до цього привичаїтися. Пісні не пишуться, концерти не влаштовуються, не рахуючи виступів для поранених у госпіталах, доходів і роботи немає, — а Душа радіє, як мала дитина, попри загострення всіх хвороб у тілі, які насбирав упродовж життя. Я відчуваю, як через мене йде величезний потік енергії очищення і відродження. Лише коли іноді дивлюся новини, де показують понівечених, поранених бійців-героїв у госпіталах чи як ховають наших хлопців по містах і селах України, не можу стримати сліз і відчаю, що не маю сили їм допомогти ожити і вилучити, проте розумію, що ця жертва приноситься задля народження всього людства на планеті Земля як справжньої спільноти Людей. А якщо українському народу судилося відіграти таку велику роль у народженні нового людства, то й мова наша неминуче відродиться та розквітне!».

Сергій ЛАЩЕНКО



Хортиця чекає сильних духом!

ЦЕ ІНТЕРВ'Ю В «ЛІТЕРАТУРНІЙ УКРАЇНІ» З НЕЗАБУТНІМ НАШИМ «СВІТЛИЧАНИНОМ» ДАНИЛОМ АНДРІЙОВИЧЕМ КОНОНЕНКОМ ПОБАЧИЛО СВІТ 20 РОКІВ ТОМУ. В ТРИВОЖНІ ДЛЯ КРИМУ І ВСІЄЇ УКРАЇНИ ЧАСИ «МЕШКОВЩИНИ». ЧОМУ Ж ЗАПИТАННЯ, ВИНЕСЕНЕ У ЗАГОЛОВОК, ЗАЛИШАЄТЬСЯ АКТУАЛЬНИМ І СЬОГОДНІ?

Данило КОНОНЕНКО: «КОЛИ СКИНЧИТЬСЯ МЕШКОВСЬКИЙ ЧАС?»

Кримські проблеми, породжені, передусім, штучно роздуваною українофобією, скандально неувагою Києва до інформаційного, політичного, освітнього, культурного простору Таврії, вже тривалий час приводять у дію отой дзвін тривоги нашого тижневика. Ганебною відсутністю реакції на це всіх дотеперішніх «незалежних» урядів, напевно, можна пояснити й сумний підсумок: протягом останніх п'яти років на півострові не видано жодної української книжки, не відкрито жодної української школи.

Нелегко живеться й українським письменникам півострова, вірним матері-Україні. В значно ліпших умовах перебувають літератори іншого штибу — об'єднані в т. зв. «Союз-Содружество русских, белорусских и украинских писателей» і «Союз писателей Крыма», який стоїть на кругловських позиціях... Незахищеною почувається Кримська республіканська організація Спілки письменників України. Очолою організації людина, віддана українській національній ідеї, поет Данило КОНОНЕНКО, який відповів на наші запитання.

— Крим, пане Даниле, часом називають мостом, часом — ворітьми... Тоді замком на цих воротах України є Севастополь, а ключем — Чорноморський флот. Його нездарно віддано в чужі руки...

— Маємо проблему дислокації флоту іншої держави... Нашій українській стороні слід призначити день виводу всіх військових формувань СНД, у тому числі й російського ЧФ, з території України — і проблема сама собою розв'яжеться. Поки що ж у Севастополі, де базується флот іншої держави, де багато військовослужбовців за «длинные рубли» служать цьому флоту, офіцер штабу ЧФ може дозволити собі зневажливо зректи: «Хохлы должны знать свое место». А ми у відповідь ліземо брататися й цілуватися замість поважати себе.

Чи, наприклад, такий штрих до політичної ситуації в Криму. Майже одночасно з матеріалами засідання президії Спілки письменників України на тему захисту української культури в нашій державі з'явилася в Криму наскрізь брехлива, провокаційна заява «совета соотечественников при Госдуме России», в якій «живописуються» дискримінаційні заходи українського керівництва щодо росіян на півострові й, зокрема, в Севастополі: «Людам (читай, кримчанам — Д. К.) навязується українская паспортизация с одновременным насильственным принятием гражданства, инакомыслящих лишают льгот, пенсий, пособий, возможности общения с родственниками в России и других странах СНГ и Балтии». І всіх цих «стражданих» жителі Криму зазнають, мовляв, тому, що в їхніх паспортах у графі «національність» записано «русский»... А далі — ще згущеніші фарби: «Резко ограничен доступ населения к средствам информации, насильственно изымаются российские газеты и издания, блокируются каналы российского радио и телевидения, из редакций изгоняются журналисты и работники средств массовой информации пророссийской ориентации».

Зрозуміло, що такі безсоромні заяви «совета соотечественников при Госдуме России» спрямовані на дестабілізацію ситуації в Криму, спрямовані проти держави, в якій російська мова й культура, образно кажучи, буйно квітнуть цілий рік... А тим часом — почитаймо «Маніфест української інтелігенції», щоб осягнути, в якому стані мова й культура корінної нації...

— Власне, у промові на нещодавньому Кримському регіональному конгресі української інтелігенції ви, пане Кононенко, переконливо засвідчили, яка саме культура, російська чи українська, є на півострові в занепаді...

— Офіційно, за переписом п'ятирічної давнини, на півострові зареєстровано серед жителів 720 тисяч українців, однак за моїми, та й не лише моїми, спостереженнями і міркуваннями, тут проживає нас близько мільйона осіб! Ми ж пам'ятаємо, знаємо, як часто-густо «переконували» переписувачі: «Какой ты украинец? Ты ж говоришь на русском, значит ты — русский!».

І на таку численну українську громаду видається лише одна державна українська газета, немає жодної української школи (ані державної, ані приватної), жодного українського дошкільного закладу, жодної національної бібліотеки. «Український» театр, окрім двох-трьох національних вистав, працює чужою мовою, кримські радіо й телебачення українською мовою мають лічені хвилини. Протягом п'яти останніх років не видано жодної книжки українського автора. Такою, «господа соотечественники», є «українізація».

Натомість понад 200 (двісті!) російськомовних газет, журналів. Російськомовні книжки — навалом на кожному перехресті, в кожній книгарні. Всі школи, дитсадки, музеї, бібліотеки, картинні галереї, театри — все на «общепонятном і доступном».

Але ж увесь цей галас — то не просто собі галас. То — політика. Брудна, безсоромна. Її нав'язують нам іззовні, спираючись на такий «актив», яким є член «Союза писателей Крыма», депутат Верховної Ради автономії Олександр Круглов.

Виступаючи по кримському телебаченню (отому, надзвичайно «українізованому!»), господін Круглов повідомив, що не боїться міжнародних конфліктів. «Нас тут большинство. И мы все равно победим!» — безпелаяційно заявив «літератор»... Втрати з іншого боку його не лякають, радше — тішать. Що для нього людське життя?..

— Як ви оцінюєте політичне голодування кримськотатарської фракції «Курулдуу» у ВР автономії?

— Ці депутати не згодні зі статтею 114 новоприйнятої кримської конституції щодо гарантованого представництва депортованих народів і національних громад у Раді й органах місцевого самоврядування. А ще кримськотатарські депутати вимагають забезпечити на півострові рівноправність трьох державних мов — української, кримськотатарської, російської. Адже ж одні з цих трьох, за конституцією Криму, державних мов, — російській — надано ще й статус... офіційної.

Одне слово, принаймні кримські татари, за відсутністю в кримському парламенті депутатів-українців (не за паспортом, а за духом!), обстоюють права численної української громади на свою рідну мову, на представництво в парламенті, на рівність. Ой, багато чого доброго роблять для нас, кримських українців, татари, а головне, — показують приклад, як бути господарями в своїй державі.

Тут можна було б ще сказати, що на відміну від нас, українців, кримські татари за порівняно короткий термін відкрили чотири свої національні школи, один вищий навчальний заклад, національний театр, мають свої газети, журнали, редакції радіо й телебачення, книжкову редакцію...

— Які ще реалії, чинники тепер впливають на політичну ситуацію в Криму?

— Та хоча б дедалі ширший розмах діяльності компартії Криму (секретар рескому, до слова, українсь, Л. Грач, уродженець Вінниччини). На жаль, ця партія прагне відновлення колишньої імперії СРСР.

А чого варте оте чудернацьке «крымское московское время», що перейшло до нас у спадок від колишнього президента Мешкова! «Мешковський час» — так півжартома називають у Криму цю ганебну плутанину нашого й без того запутаного життя. Президентське правління луснуло, як мильна бульбашка. Окрім московського часу, нічого людям Криму не принесло: жителі клануть його і вдень, і вночі, бо він, цей кримськомосковський час, лише завдає людям зайвих незручностей, призводить до непорозуміння, надто на транспорті.

А державний прапор Росії в кримському парламенті поряд з державним прапором України та прапором Кримської автономії?!

А ще ж сила-силенна різноманітних партійок і рухів проросійського спрямування, очолюваних невдахими-політиками типу Цекова, Шувайнікова та ін.

Слід, певно, нагадати й про те, як кримському парламенту кортить знову підпорядкувати собі силові структури автономії, як хочеться завуалювати окремі місця в своїй конституції з надією, що парламентарії ВР України їх не поміять, «не розгадають» і тоді можна буде тлумачити статті так, як цього хочеться сепаратистськи налаштованим депутатам. Візьмімо хоч би цю статтю кримської конституції: «Особливості статусу міста Севастополя регулюються відповідним законодавством». Даруйте, законодавством чий?!

(Закінчення на 8-й стор.)

Данило КОНОНЕНКО: «КОЛИ СКІНЧИТЬСЯ МІШКОВСЬКИЙ ЧАС?»

(Закінчення.
Поч. на 7-й стор.)

Тож пильнуйте, депутати Верховної Ради України, не дайте себе ошукати, не затверджуйте конституції автономії, доки не приймете власної Української!

Маємо, бачте, й таке, що кримські депутати вже ніби й погодилися на слово «автономна», але писати це слово слід, на їхню думку, з малої літери і надалі говорити про республіку Крим без слова «автономна». Отакої! Як же їм зважаче оце «автономна»!.. Мовляв, нехай уже буде й «автономна», проте... з маленької літери...

— Дозвольте, пане Даниле, дещо загострити розмову. Чи не боїтеся особисто ви розмовляти на симферопольських вулицях українською мовою?

— Відповісти однозначно не можу: і боюся, і не боюся... Розмовляти на вулиці не боюся, але як людина по натурі своїй незахищена, легкоранима, нехатовита — боюся образ од хамів, невіглахів, ідіотів. Будь-яке глумління чи глузування з рідної мови мене боляче ранить, пригноблює, і я, на жаль, не здатний у відповідь зробити різкого руху, затіяти сварку, виправдовуючись, що я — не «буржуазний націоналіст», а просто націоналіст, бо люблю свою мову, культуру, свою державу, яка, нарешті, стала незалежною, що я — не «рухивець», бо не належу до жодної з партій, хоч дії багатьох з них підтримую.

Знаєте, дуже тяжко жити, коли шомити тебе можуть образити тільки за те, що ти — українець, що розмовляєш рідною мовою. Місцеві й не лише місцеві політики так нацькували росіян проти українців, що коли йдуть вулицею й розмовляють своєю мовою представники якоїсь національної меншини — ніхто й голови не поверне в їхній бік, однак варто заговорити українською — відразу ж матимеш ярлик: «хохол», «бандера», «націоналіст», «руховець»...

Хіба щось можеш довести озлобленим фанатикам?..

А коли ще врахувати, що я живу в Криму вже понад 30 років і хоч пишу рідною мовою, однак спілкуватися доводиться переважно чужою...

Середовище... А як поетові, як літератору треба ще поповнювати словниковий запас, добирати лексику...

Отак живемо, і поповнюємо, й добираємо... І попри все, виховуємо й дітей у рідному національному дусі, і до того ж без національних дитсадків, шкіл, вишів... Я радію, що моя дочка Ірина після закінчення Симферопольського університету читає лекції з української мови в одному з вишів Криму, а син Олександр — студент-історик, іменний стипендіат премії ім.

М. Грушевського, спеціалізується з історії України, працює над темою «Доба Української Центральної Ради»...

— Якщо ми торкнулися теми виховання молоді, то прошу ще кілька слів мовити про фестиваль «Червона рута», який цього року відбувся у Сімферополі й Севастополі.

— У Сімферополі відбулося три концерти «Червоної руті», й на кожному побувало щонайменше 50 тисяч осіб. Такого грандіозного видовища півострів ще не бачив! Цікаво, що ні в кого з глядачів не виникло запитань з приводу того, що всі пісні виконувалися українською мовою. Та хоч були спроби певних сил зірвати концерти — вимикали світло, галасували — все ж фестиваль пройшов з успіхом! Українська пісня гуртувала всіх.

27 травня на майдані Нахімова було піднято синьо-жовтий прапор і плакат з вітанням фестивалю. 28-го на цій же площі, на т. зв. «народному вечере», в якому взяло участь близько 150 пенсіонерів, було вирішено зірвати заключний концерт «Червоної руті». То було вдень. А ввечері на майдані — море людей. У руках молоді — синьо-жовті прапори. Тисячі севавтопольців підспівували, танцювали, кричали від захоплення українською піснею. Був феєрверк і багатоголосе: «Рута! Рута! Рута! Ми є однакові. На заході і на сході! Ми є єдині. Майбутнє належить нам!». Такими словами закінчився фестиваль.

— Ви — один із співтворців прекрасної газети «Кримська світлиця», що мужньо проти стоїть отому дезінформаційному, антиукраїнському елементу на півострові. Газета патріотична, цікава й чесна. До того ж у ситуації, коли майже неможливо видати книжку, письменники друкують у вашому часописі...

— Справді, як на мене, газета наша виконує значну просвітницьку й об'єднувальну роль. Я очолюю в газеті відділ літератури і мистецтва. Зробив це свідомо, бо як керівник письменницької організації знаю добре своїх колег, їхню творчість. Друкуємо, проте, не лише кримських авторів, адже ми — газета всеукраїнська.

Наш часопис передплачують у багатьох областях України. Мені, як письменникові, особливо приємно, що «Кримську світлицю» читають письменники цілої України, багато з них надсилає нам свої твори. Ми охоче друкуємо й письменницьку публіцистику. Моя мрія — аби «Кримська світлиця» була для творчих людей другою «Літературною Україною».

Вів розмову
Юрій ПРИГОРНИЦЬКИЙ
«Літературна Україна»,
2 грудня 1995 р.

Нешодавно здобутком громадськості стали відкриття журналістки російського медіаресурсу «Україна.Ру», де вона охарактеризувала українців і кримських татар, котрі мешкають у Криму, як «бісівську силу», що «зачаїла люту злість» і «чекає на мить». Чи настане «ця мить», — залежить лише від самих кримчан, запевняє журналістка. Судячи з усього, авторка матеріалу згаданих нею в чорному світлі кримських татар і кримських українців до кримчан не зараховує. Або, як мінімум, має свою диференціацію кримчан — на «правильних» і «неправильних»: «правильні» — «цілковито забули, що таке Україна і як у ній усе робиться», «неправильні» — споживають новини з українських медіаресурсів, долаючи інформаційну блокаду, і сміють мати симпатії до України, «де людський відчай і громадянська війна».

Коли журналістка розкрученого пропагандистського російського ресурсу закликає «правильних» (з її точки зору) кримчан виявляти пильність щодо кримчан «неправильних» (знов-таки з її точки зору), то інший оглядач прямо ототожнює прочіх українських кримчан із вбивцями й мародерами, і мало не прямим текстом закликає до репресій проти них.

Цікавим є той факт, що стаття під заголовком «Український прапор в Сімферополі» підняла бандити і убийця кримського публіциста Іллі Сергєєва з'явилася 3 квітня на сайті під назвою «Антифашист».

Окрему увагу слід приділити цьому сайтові. Як вдалося з'ясувати, — ресурс, 99,9% контенту якого становлять пропагандистські антиукраїнські пасквілі під отидними заголовками (наприклад, статті згаданого Іллі Сергєєва під «істинно антифашистськими» хедлайнами на кшталт «Для жидобандерівців в Криму землі нет»), зареєстрований на людину, яка прописана в підмосковних Хімках, однак, тим не менше, має пошту на «бандерівському» ресурсі ukr.net. Ця ж людина, ім'я якої не вказується з етичних міркувань, є власником сайту, присвяченого чорному піарові проти українського політичного діяча Юлії Тимошенко; на час реєстрації домену заявник мав київську прописку, однак є припущення, що дані про неї є фейком. Що цікаво, в соцмережах є фотографії власника вказаних сайтів то в українській вишиванці, то у футболці із зображенням нині покійної російської дисидентки Валерії Новодворської.

Між іншим, від підмосковних Хімків, що трохи північніше від Москви, лише близько двох годин подорожі до станції Силікатна, що за південною московською околицею. Саме там у лютому 2015 року два десятки молодих нацистів віком від 15 до 20 років жорстоко побили громадянина України, 37-річного Романа Музиченка: за кілька днів потерпілий помер у реанімації, не приходячи до тями. Про цю подію — на російському «антифашистському» ресурсі чомусь ані слова.

Джерела стверджують, що своїм існуванням вказані вище ресурси зобов'язані Оксані Шкодї — екс-українській журналістці, активістці різноманітних антиукраїнських організацій (від ПСПУ та «Євразійського союзу» до «Українського вибору»), «представниці штабу головнокомандувача ДНР Ігоря Стрелкова»... однієї з авторів «Антифашиста» й «Україна.Ру».

Однак повернімося до предмета нашої розмови — статті Іллі Сергєєва про те, як «бандити і вбивці» піднімають у Криму українські прапори. «20 часів обов'язкових робіт присудили Куртсеїту Абдуллаєву. Он признан виновным в том, что 9 марта на памятной акции в честь Тараса Шевченко размахивал флагом Украины с надписью: «Крым — це Украина», — пише автор.

Наскільки відомо, на санкціонованій «шевченківській» акції в Сімферополі 9 березня 2015 року, яка заверши-

лася затриманням організатора та двох активістів і призначенням їм по 40 годин виправних робіт кожному, Куртсеїт Абдуллаєв, котрий дістав 20 годин робіт, прапором не вимахував, а розгорнув його разом із ще одним учасником акції. Однак для емоційного підсилення подачі матеріалу підійде і таке банальне експресійне забарвлення фактів. «Вимахував» звучить значно більш звинувачувально, ніж «розгорнув», чи не так?

Автор далі згадує про те, що навесні 2004 року Куртсеїт Абдуллаєв був звинувачений в організації збройного безладу. «Десятилетіє назад іменно Абдуллаєв устроїв кроваву різню русської молодіжної Сімферополя: в марте 2004 року вооруженная ножами группа межджлисовских экстремистов во главе с Куртсеитом Абдуллаевым ворвалась в симферопольский «Коттон-клуб». Это одно из самых популярных мест отдыха молодежи крымской столицы. С криками «Аллах акбар!» боевики набросились на посетителей. Десятки были ипопосованы тесаками. Трое молодых славян попали в реанимацию с тяжелейшими проникающими ранениями легких и сердца», — згадує Сергєєв.

Про етнічну приналежність постраждалих ЗМІ більш ніж десять років тому фактично нічого не повідомляли, — втім, як і про причетність нападників до Меджлису. Однак проросійські сили Криму трактували цей інцидент саме як акт агресії кримських татар проти росіян, а помилування у 2007 році Абдуллаєва, котрий дістав 9 років в'язниці (згодом термін було скорочено до 5 років), «тогочасним помаранчевим президентом Віктором Ющенком» — як акт милосердя «бандерівського режиму» до, як висловився Сергєєв, «меджлисівських відморозків».

«І вот теперь бандиты с украинским прапором выходят к памятнику Шевченко — кошмарному черному монументу, который подарила Симферополю мэрия Львова. Урки в вышиванках требуют «соблюдения своих прав» и всерьез собираются «дойти до Москвы», — згущує фарби кримський «антифашист».

Чи був насправді Куртсеїт Абдуллаєв ініціатором і керівником «різанини в «Коттоні» — відомо лише компетентним особам, які проводили розслідування у цій справі. Якщо це підтверджується, — виправдовувати дії Абдуллаєва і тих, хто був з ним, ясна річ, ніхто не має наміру, під який би прапор той не ставив і до яких би народів не належали нападники та потерпілі. Однак ніхто й не дає права публіцистам-українофобам, переходячи від особистого до загального, навішувати ганебні ярлики на

пам'ятника українському класику. Втім, люди, які приносять Кобзареві квіти, викликають в Іллі Сергєєва неілюзорну паніку: «Вопрос лишь в том, когда эти уроды возьмутся за ножи». Мовляв, від букета синьо-жовтих квітів до ножа — один крок. У незвичному напрямку працює логіка кримських «антифашистів», годі й казати.

Буквально днями проти мешканки Севастополя Олени Денисової, вдови з двома неповнолітніми дітьми, порушили кримінальну справу за «екстремістську» публікацію в соцмережі у серпні минулого року, змісту якої жінка не пам'ятає. Вочевидь, жінку, яка навесні 2014 року відмовилася від отримання російського паспорта, визначили як «бандерівського вирока», який «може схопитися за ніж».

У наростанні агресії проти українців чимало ролі відіграють і статті проросійських «антифашистів». Так, наприклад, той-таки Ілля Сергєєв у лютому обурився, що «по російському Криму катаються спортсмены-велосипедисты из Киева с огромными желтыми трузубами на спине и надписью «UKRAINE» на бедрах и ягодицах».

КРИМСЬКИЙ «АНТИФАШИСТ» — ПРО КРИМСЬКИХ УКРАЇНЦІВ: «ПИТАННЯ ЛИШЕ В ТОМУ, КОЛИ ЦІ ВИРОДКИ ВІЗЬМУТЬСЯ ЗА НОЖІ»



Фото з акції на честь річниці Дня народження Тараса Шевченка, Сімферополь, 9 березня 2015 року

День Незалежності України, кримський лікар Сергій Дуб, завідувач відділення інтенсивної терапії Сімферопольського перинатального центру («урка» і «бандит», згідно з термінологією кримських «антифашистів»), виїхав до пам'ятника Шевченкові на велосипеді — у жовтій футболці, синіх шортах і з українським прапором. За що і був затриманий поліцією та «самообороною» (чоловіка повалили на землю і вдягнули на нього кайданки), отримав вирок — штраф у 500 рублів за «дрібне хуліганство» і пониження у посаді до звичайного лікаря.

«В отличие от майданных вандалов, симферопольский памятник Кобзарю никто не собирается сносить», — запевняє Ілля Сергєєв. Хоча, судячи з усього, в його одному думці, та й у нього самого руки до цієї справи сверблять. Оскільки «место вокруг стало привычным для бандеровских провокаций». Слід розуміти, під останніми автор має на увазі періодичні неспівливі одиничні покладання квітів до

«UKRAINE» на спортивній заднице откровенно напругає местных жителей. Украинцы катаются здесь с новогодней оттепели, дразня бандеровским трузубом крымчан. Но за полтора месяца никто им дорогу так и не пересек».

«Вот если бы я поехал по Днепропетровску или Киеву с двухглавым орлом на спине — меня бы избили, арестовали или сразу убили? — размышлял наш водитель, оглядая кавалькаду. — Пусть едут. Знаете, в чем наше отличие? Мы — люди, а там, извините, уже зверье». Ось так у кримчан, виявляється, все просто: вони — люди, а «там», тобто в Україні, — звірі.

Подібну пропаганду проти представників певного народу проводила одна західноєвропейська країна наприкінці 1930-х — на початку 1940-х років, перейшовши потім до погромів, концтаборів і крематоріїв. До речі, компенсації жертвам і їхнім нащадкам виплачуються досі.

Максим НЕМИРИЧ,
кримчанин
(«Крим.Реаліі»)

ТИМ ЧАСОМ... Більшість росіян вважає, що за анексію Криму українці мають їх ненавидіти. Про це свідчать результати соціологічного опитування «Левада-Центру», результати якого є в розпорядженні УНІАН.

Відповідаючи на запитання, які почуття викликає в Україні «приєднання Криму», 38% опитаних відповіли — «ненависть до Росії в цілому», 24% — «ненависть до російського керівництва, але не до Росії в цілому», 19% — «негативні почуття, але які не переходять у ненависть до Росії та її керівництва», 9% — «це не викликає особливих негативних почуттів до Росії», 10% — вважалися з відповіддю. Водночас 88% опитаних підтримують анексію Криму, 8% — не підтримують, 4% — вважалися з відповіддю. При цьому 70% респондентів вважають, що анексія Криму в цілому принесла Росії користь, 18% — шкоду, 12% — вважалися з відповіддю.



Шановні кримські україномовні, російськомовні і кримськотатарськомовні письменники!

Готується книга спогадів про Данила Кононенка — відомого поета і журналіста. Прохання до майстрів слова поділитися своїми споминами про дружбу, співпрацю, враження від зустрічей з ним, які можна надіслати на електронну адресу: uakafedra@mail.ru (для Михайла Вишняка). Об'єм статей довільний.

ШЕВЧЕНКО І МИ

НІЧОГО НЕ ЗМІНИЛОСЬ...

Вранці чекала мене хвилююча подія: я збиралась їхати до пам'ятника нашому Кобзареві, щоб покласти квіти.

Ну, і чому «хвилююча», і чому «подія»? Чому? Бо стоїть цей пам'ятник в «городе русской славы», де такі дії, як покладання квітів, читання віршів, вважаються провокацією і загрожують затриманням. І я думала, що робитиму, якщо затримують навіть не мене, а водія машини, яка привезе мене туди, бо проблеми зі здоров'ям...

І ще пригадалось, що в березні 1914 року біля могили Кобзаря в Каневі кілька тижнів сиділи жандарми, щоб не змогли люди прийти і поклонитися, покласти квіти чи почитати його вірші.

Минуло 100 років, та в тюрмі народів нічого не змінилось. І зараз її правителі оглядають світ з однією думкою: «Чи нема країни, щоб заргартать і з собою взятъ у домовину». І цікаво, що як і тоді «братія мовчить собі, витріщивши очі, як ягнята», бо «може, так і треба». І ще «від молдаванина до фінна на всіх язиках все мовчить, бо благоденствує». Тут доречно процитувати відомого генія — Лермонтова: «Прощай, немаят Россия, страна рабов, страна господ, и вы, мундиры голубые, и ты, им преданный народ». Тільки колір мундирів змінив-

ся, а народ лишився такий же «преданный» своїм правителям, про що свідчить відсоток підтримки улюбленого вождя. І даремно цей вождь боїться наших Майданів. У Росії Майдану не буде, бо раби не йдуть на Майдани. Бо на наш Майдан вийшла еліта нації, а не підкуплені американцями фашисти і наркомани.

Чи були там бандерівці? Якщо вважати бандерівцями тих, хто безмежно любить Україну, любить так, як Тарас Шевченко: «Я так її, я так люблю, мою Україну убогу, що проклену за неї Бога, за неї душу погублю», то так, були. Тоді всі ми, українці, — бандерівці. Цікаво, що для Путіна і більшості росіян, всі люди, які люблять свою Батьківщину, — фашисти. І це не тільки українці, а й литовці, естонці, поляки, чеченці, ті, які хотіли вирватися з російських обіймів у чеченській війні, а не ті, хто за гроші вбиває наших братів на сході України.

Правителі Росії вважають, що любити можна тільки Росію, хоч самі росіяни без всякого жалю готові залишити свою «Родину» і жити там, де їм краще, ситніше, бо «там хорошо, где нас нет», «рыба ищет, где глубже, а человек, где лучше». І от, живучи там, де «лучше», вони ненавидять народ, серед якого живуть, і

не тільки не вважають за потрібне вивчити мову народу, серед якого живуть, а ще й нав'язують йому свою мову. Вони — рашисти, а це ще гірше, ніж фашисти...

Оце я, як істинний екстраверт, вихлюпувала на папір свої емоції, та як і не збираюсь шось важливе писати, лише свої думки на тему: «Шевченко і часи, в які ми живемо чи жили». І «ми» — це українці в Україні, на нашій не своїй землі. І знову — Шевченкові слова... Та як мені бути без Нашого Кобзаря? Він — наш близький і рідний. Та й чи може бути інакше, коли вже п'ять поколінь нашого роду не мислять свого життя без нашого Тараса Шевченка, без його віршів, поем.

Моя бабуся Оксана Йосипівна народилася років через 10 після смерті Тараса Шевченка, і через все своє довге і нелегке життя пронесла любов до Шевченка, до «Катерини», «Наймички». Бабуся була глибоко віруючою людиною, широко молилася щодня, сповідалась, тримала жорсткий піст навіть у глибокій старості. В хаті були ікони в рушниках, висіла в куточку навіть лампадка, та поруч з образами святих висів плакат (у рамці, під склом) з портретом Шевченка, а навколо нього — картинки з життя нашого Кобзаря: від пошуків стовпів, які

підпирають небо, до посмертної маски і слів з Заповіту: «...не забудьте пом'янути незлим, тихим словом». Часом до бабусі приходили її подруги, сиділи на призьбі, а хтось з нас, тоді ще малих внучок, читав на прохання бабусь безсмертну й улюблену «Катерину». Бабусі слухали і плакали над її гіркою долею.

9 березня 2004 року я виступала по міському радіо Феодосії, розповідала цю історію, мені зателефонував наш письменник Валерій Тарасов і сказав, що його бабуся розповідала, що і в їхньому селі так само любили читати «Катерину». Цікаво, що доля «Наймички» і «Катерини» і в наш час змушує людей співчувати і плакати над тяжкими долями жінок, яких так багато в творах Шевченка. Лежачи в лікарні після операції, я попросила принести мені «Катерину», але подруга принесла «Наймичку», і хоч у палаті ніхто не говорив українською, та з великою увагою і бажанням прослухали цю тяжку історію, і всі плакали разом зі мною.

Моя мама, працюючи директором сільської школи, щороку проводила в березні Шевченківські дні, сама робила доповідь, включаючи в неї багато віршів, які і сама читала, й учні, а наш хор стояв на сцені і співав і «Заповіт», і «Думи мої», і

ще багато пісень, і це — в часи, коли ще жив Сталін.

Моя мама в 80 років читала за святковим столом на ювілеї свого зятя «Якби ви знали, паничі», а я, її дочка, в свої 79 з половиною років часто повторюю, щоб не забути, цілі поеми — «І мертвим, і живим», «Кавказ», вірші з шкільної програми, «Розриту могилу», а зараз таки хочу додати «Сон» («У всякого своя доля...»). Вчора почитала внучкові те, що вже знаю давно, і те, що вже зараз вивчила, і йому теж захотілось пригадати якісь вірші Шевченка, які він колись знав.

Шкода, що в Криму зараз читати десь «на людях» Шевченка небезпечно, та й тримати якісь книжки в домі теж, мабуть, не варто. Та в деяких містах Криму проходить акція «Поклади квіти до пам'ятника Шевченкові».

І кладуть щодня... В одній зі шкіл Феодосії вчителька зробила невеличку виставку Шевченкових книг до дня його народження. Змусили «убрать!» (?). Так що за 100 років — з 1914-го до 2015-го в Росії нічого не змінилось. Як боялась російська влада Шевченка, так і боїться. А ми його любимо, і слава його, і слова його безсмертні.

КРИМЧАНКА,
яка безмежно любить Україну
і нашого Тараса



ФОТОКОНТРАСТИ: 9 БЕРЕЗНЯ У СІМФЕРОПОЛІ
2014 р.



Фото В. Качули

«НЕБАЖАНА ЛІТЕРАТУРА»

ЧИ ПРОДАЮТЬ У КРИМУ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ?

Перше, що впадає в око на книжковому базарі, — розмаїття книжок про Росію. «История России», «Памятники России», «История российского казачества», «Культурные ценности России», «Государственные символы России», «Растения России», «Животные России». У нещодавно виданій енциклопедії для малюків під назвою «Наша Родина — Россия» красується фото символу Криму — Ластівчиного гнізда. Деякі продавці оперативного переорієнтувалися і замість книжок торгують російською

символікою — прапорами, обкладинками для документів. Тема «приєднання» Криму відображена навіть на обкладинці для паспорта — з одного боку вибито герб Росії, з іншого — Криму.

Полиці з навчальною літературою завалені посібниками з російської мови, російськими словниками, методичками з патріотичного виховання. Книжки українською мовою зі столів зникли. Та подекуди вони таки є — під столами. «Є українські книжки, — відповідає продавець дитячих книжок, пірнаючи під полицю і дістаючи коробку з далекого кутка. — Ось народні казки, ось збірка улюблених казок, ось книжки-малюки. А ціна яка! Ось така збірка казок світу коштує лише 220 рублів, російською мовою — більш ніж 800».

Книжки українською мовою універсальні за російськими аналогами, каже продавець, оскільки ціна на них не підвищували. «Не піднімають ціни, вочевидь, щоб розпродати. Це ж вже залишки. Постачання з України більше нема, багато постачальників відмовилися працювати з Кримом. І тут вже більшість колег не беруть на реалізацію українських книжок, а я завжди беру. Раніше рідше запитували

ли покупці. Зараз частіше цікавляться. Може, боїться люди, зараз же часи такі».

«Ви — перша за рік запитуете українські книжки, — відповідає інший продавець. — В мене нічого нема, проте я знаю, де є». Чоловік залишає своє місце і показує стіл, на якому серед сотень дитячих книжок російською мовою лежали 3 українські.

Та коли дитячі книжки українською ще можна знайти, то художньої літератури нема взагалі. Як і навчальної. Лише на одному столі знайшлася брошура «Українська мова для початкової школи».

«Українську мову оголосили державною в Криму, але зі шкіл фактично прибрали, тому навчальна література залишилася без попиту, — висловлює свою думку продавець. — Але все-таки іноді купують. Хтось збирається переїздити до України, в когось діти збираються там вступати до інституту».

Не знайти на симферопольському базарі Конституції України, зібрань українських законів і кодексів, методичок з оподаткування, пенсійного забезпечення та бухгалтерського обліку. Цей розділ повністю замінили на російські видання. Як і книжки про Україну, її історію та події минулого року — Євромайдан, анексію Криму та війну на Донбасі. Тепер тут продають лише написані російськими авторами книжки. Про зміст можна судити з назв: «Украина. Хаос и революция — оружие доллара», «Украина — вечная руина», «История Новороссии», «Россия, Крым, история».

«Крим.Реаліі»

РОСІЯ ЗАВАЛИЛА КРИМ АНТИУКРАЇНСЬКОЮ ЛІТЕРАТУРОЮ

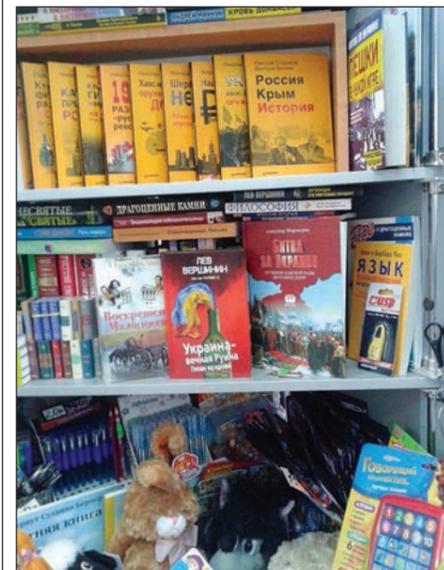
В аеропорту Сімферополя гостей з Росії зустрічає книжкова розкладка з цілою тематичною добіркою антиукраїнської літератури. Про це повідомляє Мобільна група правозахисників у Facebook.

«Російська пропаганда зустрічає в симферопольському аеропорту гостей великою кількістю антиукраїнської літератури. Дивно, що все це вже встигли написати і надрукувати в багатотисячному тиражі», — йдеться в повідомленні групи, проілюстрованому фото.

Також, як повідомляє ТАСС, у Росії в рекордному темпі переписали і видали ідеологічно правильну «Історію Криму».

Раніше активісти організації «Не будь байдужим!» повідомляли про випадки спалення україномовних книг у Криму. Так, кримський активіст організації врятував від знищення Біблію, «Нарис історії культури України» академіка Мирослава Поповича, роботи класиків української літератури Юрія Липи, Бориса Антоненка-Давидовича, Віктора Домонтовича.

(УНІАН)



«НЕ ОТРЕКАЮТСЯ, ЛЮБЯ...»

Директорка кримської бібліотеки назвала українські книжки макулатурою...

Дуже мало людей у Криму читають українською мовою, а література про Голодомор не мала жодного зацікавлення та попиту з боку читачів, перебуваючи у книгозбірнях на статусі макулатури. Таку заяву зробила директорка ЦБС Феодосії Галина Млярчук, яку оштрафували на 2000 рублів (близько 500 гривень) за зберігання в бібліотеці «екстремістської» літератури, повідом-

ляє сайт «KafaNews».

Йдеться про виявлені у книгозбірні феодосійської бібліотеки 12 примірників книги Василя Марочки «Геноцид українців. Серія: Голодомори 1932-1933. Голодомор», яка входить до російського переліку екстремістських матеріалів. Ці книжки не були у відкритому доступі, тобто не виставлялися, не рекламувалися і не поширювалися якимось іншим чином.

«Про існування Федерального переліку (екстремістських видань)

ми не знали, в нас ще був перехідний період. Інструкцій на той час нам не давали. Річ у тім, що бібліотеки Феодосії багато років комплектувалися за українською програмою з Києва та з інших міст України. Була державна програма, в якій визначалося, які книжки нам надсилатимуть; при цьому ми не могли обирати самостійно, відмовлятися від чогось. Це була президентська програма Ющенко, і бібліотеки були змушені приймати цю літературу. Так, видання були добрі, дорогі, україномовні. Було багато літератури на історичну темати-

ку, історія в ній подавалася з точки зору теперішньої України», — виправдовується пані Млярчук.

«Органи влади по-своєму мають рацію, адже якщо ми в Російській Федерації, то мусимо вивчати законодавство. Незнання законів не звільняє від відповідальності. Так, ми винні, і ми вже виправили становище. З усіма працівниками були проведені збори та бесіди. Я покарана, визнала свою провину, і не хочу, щоб ця неприємна для мене тема лунала до безкінечності», — додала вона.

«ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОСКРЕСНЕ УКРАЇНА!»



(Закінчення. Поч. на 1-й стор.)
Наша церква зараз перетворюється на церкву в діаспорі. Так було, коли українці їхали за кордон, вони створювали там собі такий духовний осередок. Однак про політику тут не говорять, щоб не скомпрометувати нашу церкву, щоб ані парафіян, ані мене не звинуватили, що я тут церкву перетворив на якийсь політичний антиросійський клуб. Тому сюди люди приходять лише для того, щоб молитися».



Весь цей важкий рік молилися парафіяни і за збереження в Криму Української православної церкви Київського патріархату. До планів окупантів входило її знищення. Оренда будівлі, в якій розташовується храм святих Володимира і Ольги, всі попередні роки коштувала Кримській єпархії УПЦ КП в одну символічну гривню на рік. Нова «російська» влада Криму вирішила брати з української церкви за оренду за комерційними розцінками — за курсом 600 тисяч гривень на рік.

«Уперше за останній рік зустрічаю свято зі спокійним серцем, — зізнається архієпископ. — Весь цей рік ми не знали, чим він для нас завершиться, і чи

зустрінемо ми Великодень тут. Початок Великого посту ознаменувався тим, що був лист за листом — спочатку про те, що вартість оренди будівлі підвищують, потім — що забирають землю, яку нам колись надали під будівництво храму, потім — що парафії ліквідують, потім священники сказали, що вони роз'їжджаються. Та з Божою допомогою до кінця посту всі ці проблеми розв'язалися. Вартість оренди нам пообіцяли зберегти дотеперішню — одна гривня на рік. І землю залишили».

«Смертю смерть подолав», — лунає сьогодні у всіх православних храмах, змушувати вірити у диво Христового воскресіння. Вірити серцем побажав своїм парафіянам архієпископ Климент.

«Вірити у те, що Христос воскрес не абстрактно, не тому, що традиція — свято, треба йти до церкви, а вірити серцем. І тоді людина дістане все, про що просить. Якщо людина хоче бути вільною, вона буде вільною, тому що Бог нам дарував цю волю», — сказав владика.

«Христос воскрес! Воскресне Україна!» — кажуть українці. Кому належить авторство цих слів і коли вони народи-

лися, достеменно не відомо. У різні періоди історії України українці вкладали в них, здавалося б, різний сенс — надію на падіння комуністичного режиму, на здобуття незалежності, збереження мови, національної ідентичності й культури, становлення демократії та європейських цінностей. Та всі ці надії завжди об'єднувало одне — любов до України і віра в те, що вона стане вільною.

Зараз ці слова набули майже буквального сенсу. Розшматована, зранена війною і спливаюча кров'ю Україна, як ніколи, потребує віри. Віри у диво.

«Наші національні традиції набувають нового сенсу — духовного, історичного, політичного, — продовжує владика Климент. — Одна річ, коли ми кажемо: «Христос воскрес! Воскресне Україна!», маючи на увазі щось абстрактне, тоді це просто слова. А коли кожне слово вимовляється зі значенням, то з цієї миті починається сила слова, а слово, як ми знаємо, животворить».

З вірою в серці, з надією на чудесне зцілення України ми кажемо сьогодні: «Христос воскрес! Воскресне Україна!» — погоджуються з владикою Климентом парафіяни його храму та єпархії, що опинилися в анексованому Криму.

Оксана НАУМКО («Крим.Реалі»)

ГРАНДІОЗНА СЕНСАЦІЯ: УПЦ КП І УАПЦ РОЗПОЧИНАЮТЬ ПЕРЕГОВОРИ ЩОДО ОБ'ЄДНАННЯ

(Закінчення. Поч. на 1-й стор.)
«Умови є. Умови будуть виникати. Різні умови. Я не претендую і не буду претендувати на керівництво. Я готовий поступитися. Готовий чимось більшим поступитися», — сказав митрополит Макарій.
Місцєблєуститель «автокефалів» буквально породив сенсацію. Журналісти передають ці слова Патріарху Філарету. Він здивований і реагує миттєво.
«Якщо вони серйозно хочуть об'єднуватися — давайте об'єднуватися, починати діалог, предметно говорити про об'єднання. А не просто говорити заради самого об'єднання, а об'єднання до цього часу немає. Тому ми чекаємо їх», — підкреслив предстоятель УПЦ КП Патріарх Філарет.

Подібне злиття УАПЦ із УПЦ Київського патріархату може означати грандіозний крок до створення найбільшої церкви православного світу.

«У 2005-2007 роках, коли активно велася робота з підготовки об'єднаного помісного собору, однією з умов, скажімо так, початку процесу унормування життя в Україні Константинопольський Патріархат висував саме об'єднання цих церков — УАПЦ із УПЦ КП», — говорить релігієзнавець Олександр Саган.

«Із Московським патріархатом об'єднання буде. Тільки буде не згори, не від ієрархії духовенства, а від народу. І цей процес уже почався. І з автокефальною церквою буде, і з Московським патріархатом буде. Треба почекаати. Господь сам приведе всіх до єдності», — перекона-

ний предстоятель Української православної церкви Київського патріархату Патріарх Філарет.

Покійний митрополит Володимир (УПЦ МП) мріяв бачити українську церкву єдиною. Власне, це і заповідав.

«Бажання єдності завжди було присутнім у церкві. На жаль, цей процес, котрий був започаткований митрополитом Володимиром, на сьогоднішній день з якихось чи то об'єктивних, чи то суб'єктивних причин не йде поступом вперед», — уточняє митрополит Олександр (Драбинко), колишній секретар митрополита Київського і всієї України Володимира.

Журналісти також хотіли почути думку митрополита Онуфрія, предстоятеля УПЦ МП, що він думає з

приводу єдиної помісної церкви в Україні. Але він доручив цю розмову митрополиту Клименту.

«Українська православна церква завжди готова спілкуватися і шукати шляхи для зцілення рани розколу. Коли ми говоримо про діалог, то цей діалог повинен насамперед ґрунтуватися на бажанні спілкуватися, бажанні вислухати один одного. Поступитися чимось», — каже голова синодального інформаційного відділу УПЦ МП єпископ Климент.

Поки прірва є великою. Але віриться, що за допомогою Вселенського Патріархату вона буде подолана. Патріарх Варфоломій має великий досвід. «У нього є великий досвід. Зовсім недавно Вселенська Патріархія була чинником у тому, що Болгарська православна церква знову стала єдиною. Хоча там теж було дві гілки і досить агресивно налаштовані одна проти одної», — зазначає релігієзнавець Олександр Саган.



Митрополит Макарій (у центрі) в зоні АТО

У ВЕЛИКОДНЮ НІЧ ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ПОМОЛИВСЯ З ВІРЯНАМИ РІЗНИХ ЦЕРКОВ

У Великодню ніч Президент України Петро Порошенко із сім'єю — дружиною Мариною, дітьми Євгенією, Олександром та Михайлом взяв участь у святкових богослужіннях у кількох храмах Києва.

У Володимирському кафедральному соборі президентська родина разом із Патріархом Київським і всієї Руси-України, настоятелем Української православної церкви Київського патріархату Філаретом, настоятелем храму протоієреєм Борисом, вірянами пройшла Хресною ходою. Після цього вони взяли участь у

Великодньому богослужінні, яке провів настоятель УПЦ КП.

Наступним президент відвідав собор Воскресіння Христового Української греко-католицької церкви. Там святкову Пасхальну літургію провів Верховний архієпископ УГКЦ Святослав.

Далі Глава держави приєднався до святкової молитви прихожан Святої Успенської Києво-Печерської Лаври. У Трапезній церкві службу відправив предстоятель Української православної церкви митрополит Онуфрій.

У всіх святинях Петро Порошенко вітав вірян зі святом Великодня та Воскресінням Христовим.

ГОЛОВА МЕДЖЛІСУ ПРИВІТАВ ХРИСТІЯН ІЗ ВЕЛИКОДНЕМ

Голова Меджлісу кримськотатарського народу Рефат Чубаров привітав вірян Української православної церкви та Української греко-католицької церкви з нагоди християнського свята Великодня.

В Україні ми різні за мовами, культурою, релігією, але об'єднані колосальною любов'ю до своєї землі, безмежним прагненням до свободи, широкою повагою один до одного! Нехай ваші серця, сповнені віри та любові, рознесуть тепло і світло по всій Україні! — написав Р. Чубаров у своєму привітанні, розміщеному на його сторінці у Facebook. Голова Меджлісу також привітав співгромадян, які святкують Великодень у Криму. «Темрява і зло зникнуть, Крим буде повернений і ми знову будемо всі разом — в єдиній Україні!» — додав Р. Чубаров.



СОКАЛЬСЬКА БОГОРОДИЦЯ ЗЦІЛЮЄ ЛЮДЕЙ

Зберігається у славному місті Сокалі, у церкві Первоверховних Святих Апостолів Петра і Павла чудотворна ікона Матері Божої — Потішення або, як ще її називають, — Сокальська Богородиця. Однак далеко не всім відомі таємниці походження святині.

...Приблизно у 40-50-х роках далекого XIV століття Яків Венжик на знак подяки за повернення зору через Матір Божу Ченстоховську хотів намалювати аналогічну ікону і помістити її в якійсь з церков. Дуже багато старався, але не міг створити чогось подібного.

Все ж його старання не стали марними. Одного ранку Яків Венжик побачив ікону, яка була закінчена рукою Ангела і осяяна неймовірної краси небесним світлом. Цю ікону художник приніс до Сокаля. Однак невдовзі місто знищили татари. Нове поселення мешканці побудували на правому березі Західного Бугу, а на старому місці поставили капличку, куди й помістили чудотворну ікону, яку віднайшли на згарищі, серед попелу, вцілою, неушкодженою.

У 1611 році ікону перенесли до монастиря отців-бернадинів, що був збудований і ініціативи єпископа Гомолинського. Тут ця ікона стала славитися своїми дивами, силою зцілення недужих, про що свідчили миряни. Прибувало багато прочан з Польщі, Русі, аби помолитися перед іконою Матері Божої — Потішення в Сокалі, яка згодом

отримала назву «Руської Ченстохови». А ось далі її доля залишається невідомою. Оригіналу ікони, на жаль, не збереглося...

У 2000 році сестрицею храму Первоверховних Святих Апостолів Петра і Павла п. Світланою Худик було віднайдено копію цієї ікони. За допомогою комп'ютерної техніки зі знайденої старовинної, трохи знищеної копії вдалося відновити нову. Отож виповнюється 15 років з часу повернення Сокальської Богородиці. Але й ця копіювана ікона зцілює людей через молитву!

Тарас ЛЕХМАН, журналіст



МАТЕРІ БОЖОЇ СОКАЛЬСЬКА

ТИМ ЧАСОМ... У Харкові активісти встановили ікону на порожньому постаменті пам'ятника Леніну, що на площі Свободи в центрі міста. Про це повідомляє кореспондент «Укрінформ». На банері зображена Марія Оранта або Діва Марія, що молиться. «Образ Заступниці набагато ближче людині, ніж образи комуністичних ідолів», — зазначив один із координаторів харківського Євромайдану Володимир Чистилін.



ЮДИНА ЗРАДА, ГОЛГОФА ТА ВЕЛИКДЕНЬ УКРАЇНИ



«ЩОДО УКРАЇНИ Я Б ОБРАВ ОБРАЗИ ЮДИНОЇ ЗРАДИ ТА САМОТНОСТІ ХРИСТА В ГЕТСИМАНСЬКОМУ САДУ...»

Петро Зуєв, клірик Київської єпархії УПЦ, співробітник Фонду пам'яті митрополита Володимира:

— Ми живемо у непрості часи. Ми звикли жити у ситуації «стабільності», коли війну можна побачити лише на телеекрані. А сьогодні війна прийшла у наш власний дім, у нашу країну. Тому цей Великдень для нас особливий. Ми довго жили так, ніби наш світ — це нічийна зона. Але війна нагадала нам слова апостола Іоана: світ лежить у злі. Будь-яка війна —



Україна пройшла Великий піст і святкує Великдень. Чи може для окремої країни існувати свій Гетсиманський сад? Своя Хресна дорога? Свій Великдень? І якщо відповідь ствердна, то що Україна проходить зараз?

Чим особливий був цей піст і чим особливий нинішній Великдень? Чи знаходите ви в Євангелії паралелі з тим, що відбувається в Україні та з Україною? Ми запитали про це у наших відомих священнослужителів і пропонуємо їхні відповіді.

Більше того, Україну і Росію здавна пов'язували спільні церковні та культурні традиції.

І що ж ми бачимо сьогодні? Сучасна українська політика Кремля — це справжня зрада християнського народу України. Кремль намагається довести західному світу, що Росію не можна позбавити статусу світового геополітичного гравця. Проте «колективний Путін» не намагається досягти своєї мети за допомогою ефективно економіки, дипломатії чи навіть гонки озброєнь. Для вирішення своїх геополітичних завдань Кремль використовує сьогодні такі цілком аморальні засоби, як порушення суверенітету, анексія, ведення гібридної війни, терористично-диверсійні акції тощо.

Україні надають фінансову, дипломатичну та політичну допомогу. Але у військовому відношенні ми залишилися наодинці з путінською військовою машиною. Захід каже нам, що ми повинні самостійно захищатися від агресора. І це цілком логічно, оскільки Україна не є членом НАТО. Проте я впевнений, що пасивно-прагматична позиція Європи стосовно українського питання змусить багатьох громадян України переглянути свої недавні погляди. Ми повинні вистояти, вистраждати свою незалежність самостійно. А вистоявши, зміцнивши свою державність, звільнитися від комплексів культурної і політичної неповноцінності і почати вибудовувати свої стосунки з Європою на тверезих, прагматичних засадах.

«Місія України не вичерпується роллю буферної зони між Сходом і Заходом, — стверджував в одній зі своїх програмних статей митрополит Володимир. — Україна — це самодостатній соціокультурний простір, перед яким постає завдання набуття власної внутрішньої цілісності через синтез спадщини Сходу і Заходу». Зберігаючи вірність цьому духовному заповіту Блаженнішого, ми маємо сьогодні, у ситуації глибокої кризи української державності, спиратися на власні сили і прагнути створення сильної конкурентоспроможної культури та державності.



«ГОСПОДЬ БАЧИТЬ ЛЮБОВ ДОБРОВОЛЬЦІВ, ВОЛОНТЕРІВ ТА ПАСТВИ І ВЕДЕ НАС ДО ПЕРЕМОГИ...»

Євстратій (Зоря), глава інформаційного управління Київської патріархії, архієпископ УПЦ КП:

— Щоразу, коли ми читаємо євангельські слова, ми знаходимо та чуємо саме те, що особливо торкається нашого серця саме зараз. Мені здається, що саме перед цим Великоднем таким моментом є очевидна несправедливість страждань Спасителя, який жодного зла не вчинив, який сам був безгрішний, проповідував правду, але від людей, яких він прийшов спасти, зазнав наруги та смерті. І, повертаючись у день сьогоднішній, ми запитуюмо себе: чому зло має таку силу? Чому так важко відстоювати правду і боротися за істину? І, бачачи тимчасове торжество зла, ми можемо впадати і в сумніви, і у відчай, і думати, що зло перемогло, порятунку від зла нема. Але Воскресіння показує, що зло ніколи не може перемогти остаточно. Якщо воно тимчасово торжествує, то це на короткий час. Бо остаточно перемога на боці правди, добра та Бога.

Проживаючи нинішні події: агресію, війну на сході, окупацію Криму, ми до всього повинні підходити з євангельськими мірками, розуміючи, що частина випробувань дана нам за наші гріхи. Тому що Христос був безгрішний, але страждав, бо взяв на себе гріх людства. Але ми, кожен з нас, є грішним, і в сукупності — як спільнота людей — ми маємо гріхи. Наша непримиренність, озлоблення, небажання поступитися одне одному — частково плата за наші гріхи, тож Бог попускає випробування. Але частково страждання наші несправедливі, бо ми як народ нікому не бажали зла. Ми як народ завжди виявляли миролюбність та відкритість до порозуміння, дружніх відносин з усіма і, насамперед, з сусідніми країнами.

Те, що ми відмовилися від ядерної зброї, потужного захисту, — один із доказів нашої миролюбності. Але проти нашого народу вчинено агресію. Це — несправедлива війна і несправедливі страждання, вони, з одного боку, є тяжким випробуванням. З ін-

шого боку, ми знаємо, що, якщо пройдемо ці випробування, не занепадаючи духом, не впадаючи у відчай, а з надією на Бога, і з любов'ю в серці, — вийдемо як народ переможцем. З любов'ю до Батьківщини, до ближніх, одне до одного. Ця велика любов живе у добровольцях, які йдуть захищати країну. Ця любов діє у всенародній підтримці волонтерів, благодійників. Велика любов — у допомозі переселенцям. Цю любов бачить Господь. Рано чи пізно Господь дасть перемогу. І після всіх цих страждань Україна воскресне до нового життя, а мир та злагода запанують у нашому домі.

«УКРАЇНА ПРОХОДИТЬ СВОЮ ГОЛГОФУ...»

Костянтин Холодов, один із найвідоміших в Україні священників-капеланів (УПЦ КП):

— Цей піст є для українського народу певною покаяною. Ми втрачаємо стільки



людей, державних ресурсів, моральних сил, щоб відновити Христову правду. 23 роки ми правду називали неправдою, а неправду — правдою. Зараз — особливий момент у нашому житті. Люди стоять перед вибором: або робимо по совісті, або як звикли. Торішній і цьогорічний Великий піст запам'яталися тим, що ми почали називати речі своїми іменами. Нема альтернативних, інших думок, все стає ясним, чорне — чорним, біле — білим.

Які євангельські сюжети спадають мені на думку? Коли Христос прийшов у Віфанію та підійшов до неплідного дерева, він не казав, що це — добре дерево, мовляв, зелене та красиве, хоч і не дає плодів.

Він сказав, що воно не потрібне мені, бо дерева, яке не дає плодів, не має бути. 23 роки ми не давали плодів. Все грабувалося, на все закривали очі. Ми це покутуємо. І сьогодні перед нами вибір: або ми дамо плоди дітям та онукам — тоді ми будемо родючою маслиною, а якщо ні, то зав'янемо.

І поступ до цього є, ми стали ближчими до Господа. Ще два роки тому люди жили своїм окремишим життям, не цікавилися проблемами інших. А зараз масово допомагають одне одному. Коли таке було в історії України? Від-



Картина Караваджо «Поцілунок Іуди» або «Взяття Христа під варту» була викрадена з Одеського музею західного та східного мистецтва у серпні 2008 року. Лише через два роки було затримано членів транснаціональної злочинної групи, викрадену картину, вартість якої на чорному ринку, за оцінками деяких експертів, становить до ста мільйонів доларів, вилучено у злочинців і повернуто в Україну.

родилася толока, коли громада піклується одне про одного. Коли всі, хто чим може, допомагає армії. Діаспора, українці всіх країн отожнюють себе з нами. Є люди, які допомагають вдовам загиблих в АТО. Ми на правільному шляху, ми вже починаємо давати плоди. І це пов'язане із нашим каєттям.

Сьогодні скептики й атеїсти, особливо з фронту, з лінії розмежування, приходять до церкви. Армія стала христолубива. Вона сповідається та причащається, вона кладе життя за інших. До речі, незабаром буде створено школу капеланів.

Господь нагородив кожному людину правом на гідне життя. Ми починали Майдан, обстоюючи його. Господь дав шанс українцям вибрати: чи бути вільним, чи йти в ярмо. І цей вибір відстоюватимуть з такими випробуваннями.

Зараз ми проходимо Голгофу, випробування, муки — тілесні, духовні. Ще якийсь час так буде. Але незабаром ми прийдемо до перемоги. Відходить безбожницьке вчення «русміру», яке твердить, що є інші царства, окрім Небесного. Наші вороги хотіли створити таке собі царство — «русмір», яке б допомагало, за їхніми уявленнями, входити в Небесне царство. Але це суперечить Євангелію та канонам. Пам'ятає, як на Великдень вітали одне одного січові стрільці? «Христос Воскрес — воскресне Україна!».



«ЦЬОГОРІЧНИЙ ВЕЛИКДЕНЬ ПОВИНЕН СТАТИ ДОРОГОВКАЗОМ НА МАЙБУТНЄ...»

Віктор Бедь, архімандрит, ректор Карпатського університету імені А. Волошина, голова Всеукраїнського братства «За єдину Українську Церкву», клірик Елладської церкви:

— Великдень 2015 року неповний величним і мистичним змістом для кожного українця й України загалом. Ми довели собі й усьому світу, що ми є великий і Богом даний народ, який не буде

терпіти над собою наругу зневаги, який через горнило Револуції гідності йде шляхом подальшого очищення у вірі і любові до правди. Ми сьогодні через благословення Боже згуртувалися національно і духовно, як ніколи. А нетлінні цінності у стремлінні до волі, захисту своєї земної Вітчизни — України, життя і честі самих себе, своїх рідних і близьких ми поставили вище меркантильних та минутих матеріальних інтересів, відкинувши облуду відродженого зла людиноненавистницької й ординсько-імперської політики московсько-путінських окупантів — носіїв так званого «лжерусского мира».

Ми згадали славетне минуле наших прабатьків і забули історію нашого державотворення Скіфії-Русі-України, і нехай ще не до кінця, але ж зрозуміли — тільки в єдності всього українського народу ми є непереможною силою і самодостатньою нацією, як це вже було у нашій минулості. Доти, доки українці трималися своєї єдності — національної, державної і духовної, — ми були неперевершеними. Коли ж дозволили себе розділити територіально і за різними церковними юрисдикціями, нас перетворили на крипаків і безправних рабів, посявши поміж нас розбрат і розділення, позбавивши нас права на свою історію, мову, культуру, державність та Церкву. І такий ганебний шлях ми

пройшли у своїй історії. Тож Великдень 2015 року повинен стати не тільки церковним святкуванням і символом перемоги життя над смертю та добра над злом, а й дороговказом до подальшого і непокитного утвердження нашої Української державності, національної та духовної єдності, єдиної Української Церкви. Бо без утвердження саме цих доленосних цінностей майбутнього не матимемо.

Олена МІГАЧОВА («Укрінформ»)

СЕПАРАТИСТ У РЯСІ ПОСТАВ ПЕРЕД СУДОМ

За поданням громадських активістів прокуратура Білгород-Дністровського району Одеської області порушила кримінальну справу проти настоятеля Петро-Павлівського храму у селі Очеретянка Української православної церкви (Московського патріархату) протоієрея Олексія Грека.

16 березня тамтешній міськрайонний суд визнав священнослужителя винним у скоєнні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 110 КК України, — розповсюдження матеріалів із закликами до вчинення умисних дій з метою зміни меж території або державного кордону України.

Священника-сепаратиста засудили до 4 років позбавлення волі. Щоправда, потрапити у місця не надто віддалені полум'яному борцю з «київською фашистською хунтою» не доведеться. Враховуючи шире покаяння 44-річного сепаратиста у рясі, суд призначив покарання з випробувальним терміном.

Священик з амвона і на сторінках храмової газети «Одкровення», яку півроку розповсюджував у друкованому вигляді та в Інтернет-мережі, пророкував швидке «відродження єдиної Русі» і закликав прихожан вступати в «православні дру-

жини» для боротьби з «антихристом в особі київської хунти». Один із номерів газети, яка, до речі, друкувалася з благословення митрополита Одеського та Ізмайльського Агафангела (Саввіна), ще зберігся в Інтернеті. За словами жителів села, де працював цей служитель культури, настоятель під час богослужіння ратував за відродження «русского мира».

Ще під час досудового слідства отець Олексій відбув «у справах» у Російську Федерацію. Тож там йому від об'янок Президента України Петра Порошенка випікати сепаратизм гарячим залізом і не холодно, й не жарко...

Сергій ГОРИЦВІТ

КРИМЧАНИН ВКРАВ У ЦЕРКВІ ДЗВОНИ...

В одному із православних храмів Сімферопольського району Криму викрали два дзвони вагою 30 і 15 кілограмів. Як повідомляє «РІА Крим», настоятель храму звернувся до чергового відділення кримської поліції.

«Співробітники карного розшуку встановили підозрюваного у скоєнні даного злочину. Ним виявився 36-річний житель Сімферопольського району, якого раніше притримували до кримінальної відповідальності за скоєння майнових злочинів. Підозрюваний зізнався, що викрадені латунні дзвони він здав до пункту прийому металу за 2500

рублів. Приймальників переконав, що дзвони нібито «спісані», — йдеться у повідомленні.

Церковні дзвони 1817 року загальною вартістю 113 700 рублів були вилучені поліцейськими. Згідно із висновком мистецтвознавчої експертизи, дзвони мають історико-культурну та художню цінність.

За фактом скоєння крадіжки порушено кримінальну справу. Затриманому кримчанину за «розкрадання предметів чи документів, що мають особливу історичну, наукову, художню або культурну цінність», загрожує покарання — до п'яти років позбавлення волі.

СЛАВА БОГУ, БУВ НЕБАЙДУЖИЙ...

22 КВІТНЯ ЦЬОГО РОКУ ВАЛЕРІЮ ТАРАСОВУ ВИПОВНИЛОСЯ Б 75

Валерій Тарасов... І мені одразу з пам'яті зринають далекі-далекі шістдесяті роки учоращнього століття. І наш факультет філології у Львівському університеті, і галасливі зібрання в літстудії «Франкова кузня», і бунтівний дух, що тоді, на початку 60-х, виривався зі студентських сердець і перших літературних спроб. Той дух кликав до подолання в собі раба, зародившись саме тут, у Франковому університеті. Грунтовно вивчаючи спадщину Івана Франка, Лесі Українки, їхній життєвий і творчий шлях, ми, студенти, теж почали, кажучи словами Шевченка, «прозрівати потроху». Бо кого не візьмуть за живе такі, скажімо, слова з поеми «Мойсей»: «Я вірю в силу духа», чи Лесині: «Як розбудити розум, що заснув?». Посунулі — то ми, що були в дрімоті солодкій тодішньої тоталітарної системи. Отож і прозрівали. Щоправда, не всі, а ті, хто хотів прозріння.

Природний розум, дотепне слово, сміливе — на грані ризику — молодого прозаїка В. Тарасова імпульсували багатьом. Пригадується, як на одному із засідань літературної студії, якою керував тоді відомий критик, професор Семен Шаховський, Валерій читав свій образок про горопашних інків. Вони, знаємо, втратили під завойовниками предковичню культуру, звичаї, мову... Прозора алегорія! Однак автор закінчив образок відкритим текстом: «Мені це так нагадує Україну»... Боже! Аудиторія завмерла і сивий професор теж. Хтось доніс, куди треба. І заходилися «проробляти» на комітеті комсомолу, в деканаті. «Нагородили» доганою...

Він уперше глянув на цей чорно-білий світ у робітничій сім'ї селища Жовтневе Софіївського району, що на Дніпропетровщині. Батько трудився токарем на Нікопольському трубному заводі. Тож і його, який шойно закінчив середню школу, взяв до себе в підручні. Там, у заводській багатотиражці, Валерій друкував статті, етюди, новели. Кожному ж, як і велить природа, послася дорога своя. Не дивно, коли ця дорога, освячена любов'ю до рідного слова, привела його в славний університет.

Швидко промайнули роки студентства, і ми поїхали вчителювати в сонячний Крим. Від придніпровських степів, де народилися, від прикарпатських височин, де навчалися, зустрілися в степовому районі — Советському. Не нарікали на те, що не попали на Південноузбережжя. Були щасливі, що любимо прекрасне і земне, вчимо дітей мови Т. Шевченка. Степовик від народження, українець не за призначенням, а за духом, тихий мудрець Тарасов жив скромно і ненав'язливо, разом з дружиною Тамарою вчителювали у Восточненській восьмирічній школі. І не тільки вчителювали. По крупинках збирали з учнями матеріал, розшукували учасників Керченсько-Феодосійської десантної операції 1941 року (з кожних десяти моряків уцілів тільки один!) і в сільській восьмирічці створили чудо-музей про відважних і одержимих. Пригадую, як на районних нарадах хвалили молодих

педагогів Тарасових за чудомузей. А згодом про мужніх воїнів Валерій напише повість «Десант».

Його, степовика, завжди вабило море, і коли в Феодосії створилася міська газета «Победа», став її співробітником, п'ятнадцять років як редактор очолював це видання. Газету зробив цікавою, читабельною, проукраїнською. Здавалося б, владі мали тішитись такою популярністю. Де там! Кісткою в горлі для них — проукраїнськість на сторінках «Победи». До того ж Тарасов без зайвих шуму і піару написав заяву в партійну організацію про вихід з КПРС. Що тут зчинилося! Міськком компартії,



Валерій Тарасов

як засновник часопису, вирішив розправитися з «неслухняним» редактором, звільнити з посади. На спеціально зібраному пленумі заслухали звіт про те, як редакційний колектив на чолі з керівником виконує настанови компартії. Яких тільки звинувачень не напридумували! І пропонували, вимагали від редактора зректися державницьких позицій, вибачитися за бозна-які гріхи і забрати заяву про вихід із «керівної і спрямовуючої». Однак цього разу система прогнала, поламавши зуби на такій міцній породі людини, як письменник Тарасов. Не вибачився, заяву не забрав... І далі продовжував на шпальтах російськомовної «Победи» давати відсіч антиукраїнським силам. У редакції били вікна, а йому погрожували фізичною розправою... Перенісши два серцевих напади, залишив редакторське крісло... За рік до виходу на пенсію. Так, як комуноїди, не чинили навіть езуїти.

Він ніколи нічого не чекав. Він робив. Увесь у рухові, діях, своїм нестримним характером запалював інших. Понад десять років очолював міське літоб'єднання, стільки ж — Феодосійське відділення Товариства української мови імені Т. Шевченка. Степовик обирався заступником голови ревізійної комісії Національної спілки письменників України. Балотувався кандидатом у депутати Верховної Ради УРСР — недобрав кількох голосів. А то раптом на прохання командувача Українського флоту М. Єжеля написав вірші про морську піхоту, попросив композитора Д. Климова створити музику — і відтоді морські піхотинці мають свій марш. 1999 року започаткував цикл документальних повістей «Феодосія: дійові особи», що отримав позитивну оцінку читацького загалу і літературної кри-

тики. З цього циклу встиг написати три книги. Вони про людей діяльних і небайдушких, яким, слава Богу, був і сам автор. Про це, власне, він зізнається в передмові до повісті «Зростання». «Мені не подобаються люди безвільні, рефлексуючі слоньчята, які палець об палець не вдарять, аби змінити невдалий для них хід подій, і чекають, що хтось прийде і зробить це для них. Тому коли й зображав таких персонажів у своїх творах, то були вони на других, третій чи й на десятих ролях...».

Тарасов написав цілу бібліотеку. Новели, оповідання, повісті, роман, публіцистика. Якби зібрати опубліковані ним у всеукраїнських і кримських виданнях статті, нариси, есеї, фейлетони, вийшло б кілька томів. Незважаючи на всі перипетії його творчої біографії, він мав усі підстави сказати, що вона склалася щасливо. Його на початку літературної кар'єри підтримали авторитетні Павло Загребельний, Михайло Наєнко, Вадим Собко, Данило Кононенко. Та й сам він усе зробив для того, аби збути в літературі. Не мав високих нагород і звань. Просто трудився у міру своїх сил і таланту, своєї відповідальності перед людьми і тим словом, яке подарувала йому мати. Не раз я пропонував Валерію взяти участь у різних конкурсах на здобуття літературних премій. Все відкладав на «потім». Щоправда, був лауреатом єдиної премії — імені Олексія Гірника. Нею неабияк гордився. Адже її мають ті, хто повсякденним некрикливим патріотизмом утверджує національну ідею.

Не збираюся тут аналізувати доробок талановитого прозаїка Валерія Тарасова. Це — особлива сторінка в його більш як сорокарічному творчому житті, і про неї слід говорити окремо, що неодноразово я і робив. Скажу тільки: маеш справжню душевну насолоду і від читання вже згадуваної повісті «Десант», і від повістей «Глибока розвідка», «Капітане, я вам потрібен?», «Світанок над морем», і від роману «Там, в Луабонго», і від багатьох оповідань і новел... Він досконало знає своїх героїв, душею чує їхні душі, що, безперечно, стало його найбільшою удачею як характерознавця. Бо вже те, про що писав, йому аж ніяк небаїдує, воно йому боліло як людині і письменнику.

І ще з цієї нагоди не можу оминати однієї теми. Теж із талантів Валерія Тарасова. Це — талант дружити. Те, що так знецінилось у нашій жорстокій і прагматичній часі. Мені і незабутньо Данилові Кононенку пощастило на Валерієву дружбу, і ми впродовж десятиліть відчували його добре, надійне плече, а він, звісно ж, — наше.

Цьогорічного 1 березня вже рік, як немає з нами В. Тарасова, а в квітні, теж цьогорічному, йому виповнилося б 75. Його життя і творчість вкотре підтвердили незаперечну істину: нічого не варті без таких людей, як наш побратим, ні громада, ні держава, ні влада. Все на світі і тримається на цих конкретних людях. Вони не дають так само спокую самі і не дають так само існувати іншим.

Василь ЛАТАНСЬКИЙ

Рік 1989-й. Феодосія. Редакція феодосійської міської газети «Победа». Лунає телефонний дзвінок. Беру слухавку і чую радісно-збуджений голос одного з позаштатних авторів «Победи»: — Ви читали останній номер тижневика «Аргументи і факти»? — Ні, — кажу, — не читав. А що там цікавого надруковано?

— Вітаю вас! — радісно продовжує позаштатник. — Наша «Победа» названа у числі найтиражніших регіональних газет країни! В інформації «АиФ» згадуються ще газети з Підмосков'я, Уралу, Литви, але «Победа» — найперша. Вітаю!

— Дякую, — відповідаю авторові. А сам думаю: отож помічені творчі зусилля журналістів феодосійської міської газети, яких мені вдалося націлити на якісно нову працю.

На той час я вже п'ятий рік був редактором «Победи». Намагався зробити газету популярною серед читачів. Як засвідчила інформація «АиФ», це мені вдалося. Судить самі: на 114 тисяч населення Феодосії виходило 29 тисяч примірників «Победи». Такого високого показника не мало жодне регіональне видання країни. Принагідно скажу: у феодосійській міській газеті бажали друкуватися автори з багатьох регіонів Криму.

Впевнений, читабельність «Победи» була забезпечена і досить високою кваліфікацією тодішніх працівників нашої редакції, і (це насамперед) висвітленням нових тем, які до того газетою не порушувалися, враховуючи цензурні «рогатки» й заборони. Ось приклади.

Феодосійська газета однією з перших почала писати правду про війну в Афганістані. Це засвідчив голова української Спілки ветеранів Афганістану Сергій Червонопиский, який, перебуваючи у Криму, спеціально приїхав до Феодосії, аби висловити подяку «Победі» за публікацію правдивих матеріалів про афганську війну.

Феодосійська газета першою й єдиною (!) серед російськомовних газет України опублікувала правдивий матеріал про шойно створений Народний Рух України. Влітку 1989 року тодішній голова НРУ, відомий поет Іван Драч відпочивав у Будинку творчості письменників «Коктебель», і «Победа», скориставшись цим, взяла у нього розлоге інтерв'ю про патріотичну громадську організацію, яку мазали брудом майже в усіх засобах масової інформації тодішньої УРСР.

Феодосійська газета першою (принаймні у Криму) почала друкувати матеріали про червоний терор після захоплення Криму більшовиками. Великого резонансу (аж до відділу пропаганди ЦК КПУ) набула публікація в «Победі» розвороту під заголовком «Март был красным-красным» про розстріл більшовиками у Феодосії майже п'яти тисяч полонених офіцерів Білої армії, переважно більшість із яких склали недавні гімназисти й студенти.

За ці та інші публікації аналогічного спрямування мені не раз діставалося на горіху від компартійних керівників Феодосії та Криму (а за «білогвардійський» матеріал — і від великого парткерівника України). Діставалося і від цензури.

Але найвідчутніше і найдовше мене «били» всі вищезгадані функціонери за публікацію на сторінках «Победи» матеріалів про кримських татар. Звичайно ж, матеріалів

на підтримку цього багатостраждального народу. Почалося з того, що у середині 1980-х років я працював над документальною повістю «Глибока розвідка» — про розвідувальну групу капітана Ніколаєва, закинута наприкінці 1943 року в Крим на парашутах. Десантування розвідників відбулося поблизу міста Старий Крим. Розвідгрупа капітана Ніколаєва діяла на території між точками Старий Крим — Феодосія — станція Владиславівка. Але навесні 1944 року німцям вдалося заарештувати кількох розвідників. Перед своїм відступом із цих місць фашисти розстріляли заарештованих у Старому Криму.

Так-от, збираючи матеріали до своєї документальної повісті, я користувався й архівами, і спогадами ще живих тоді учасників описаних мною подій. І найбільше від-

СКАЗАТИ ПРАВДУ

криття, яке мене очікувало, було те, що повністю була розвінчана багаторічна радянська легенда про нібито пряму участь кримських татар у розстрілах мирного населення Старого Криму на початку квітня 1944 року. Зібрані мною матеріали свідчили: масове винищення старокримців справді було. Але розстріли здійснювали не кримські татари, а німці перед своїм відступом з міста. Серед загиблих тоді мешканців Старого Криму було чимало і кримських татар.

Отож, маючи такий матеріал, я в газеті «Победа» надрукував статтю «Вредные легенды», що викликало гнів партфункціонерів Феодосії і Криму й одночасну підтримку мого матеріалу кримськими татарами. Трохи згодом фрагменти моєї статті опублікував у кримськотатарському журналі «Ватан» його редактор і видавець, професор Рафік Музафаров.

Друкував я в «Победі» матеріал про труднощі облаштування депортованих після їхнього повернення на історичну батьківщину, публікував нариси про окремих представників цього народу.

Мушу ще раз сказати: кожна публікація на кримськотатарську тему викликала не тільки невдоволення, а й гнів компартійного начальства й проросійськи орієнтованих шовіністичних сил, погляди яких у цьому питанні повністю збігалися: мовляв, кримським татарам не місце у Криму, нехай повертаються у краї своєї депортації. Мені погрожували фізичною розправою, вривалися до мого редакторського кабінету з вимогою про відставку з посади редактора газети «Победа». Витримати все це мені допомагали всі те кримські татари, серед яких я уже мав широку підтримку.

Я міцно здружився з багатьма представниками цього народу. Серед моїх друзів — будівельник Мустафа Меджитов, водій Яя Аджияг'я, приватний підприємець Шевкет Асанові багатьох інших. Дуже дорожу дружбою із заступником голови Меджлису кримськотатарського народу Рефатом Чубаровим, з яким ми познайомилися в Києві ще 1989 року на з'їзді Народного Руху України, де я був делегатом, а Р. Чубаров — гостем з'їзду. Ми зустрічаємося з ним не досить часто, але наша взаємоповага від того не слабшає.

Дружба з кримськими татарами дала мені можливість пересвідчитися, наскільки це

організований, ширий і чуйний народ. Приклади? Будь ласка.

У 1995 році завдяки виборам до міської ради у Феодосії до влади прийшли комуністи. І з перших же днів свого владарювання вони почали робити все можливе і неможливе, аби зняти мене з посади редактора «Победи», оскільки я твердо обстоював у газеті інтереси Незалежної України. (Принагідно зазначу в дужках: мої політичні опоненти різних мастей протягом 1990-1995 років порушували питання про моє звільнення з редакторства 22 рази! Про цей «рекорд» писала навіть парламентська газета «Голос України»). Комуністи атакували мене різноманітними й жорсткими. Що-що, а стирати людину у порох вони навчилися за 75 років свого панування успішно.

На мій захист стало чимало людей не тільки у Феодосії, а й у Криму і Україні. Неправедна боротьба комуністів з редактором феодосійської газети знайшла відображення у засобах масової інформації. Про це писали «Голос України», «Літературна Україна», розповсюджено українське радіо.

У Криму на мою підтримку виступила «Кримська світлиця». Українська газета захищала мирного населення Старого Криму на початку квітня 1944 року. Зібрані мною матеріали свідчили: масове винищення старокримців справді було. Але розстріли здійснювали не кримські татари, а німці перед своїм відступом з міста. Серед загиблих тоді мешканців Старого Криму було чимало і кримських татар.

Комуністи «жували» мене аж два роки і, врешті-решт, таки «з'їли», звільнивши влітку 1997 року не тільки з посади редактора міської газети «Победа», а й взагалі з роботи в редакції. Не дали можливості навіть рядовим кореспондентом працювати. Ну що з них узяти, з цих «борців за щастя народне»?!

Епопея щодо мого звільнення досить чітко визначила: хто мої справжні друзі, а хто — ні. Я дуже радий, що у тяжку пору мого життя справжніх друзів виявилось чимало. І що схвилювало до глибини душі, так це те, що мене, українського письменника і журналіста, активно захищали представники корінного народу Криму — кримські татари. Отоді я справді відчув, як раніше сказав мною у газеті «Победа» правдиве слово про кримськотатарський народ, про його трагедію відлунило згодом теплом серце кримських татар. Це тепло гріє й донині.

З плином часу я зрозумів: попередні газетні публікації на кримськотатарську тематику не розкривають повністю усього того, що я дізнався про цей народ, про його душу, про його не таку вже й давно трагедію депортації і про нинішній устремління. Власне, щодня спілкуючись із кримськими татарами, я все більше переконувався у тому, що моїм завданням українського письменника, котрий вже багато років мешкає у Криму, є необхідність написання літературних творів про корінний народ. Радий, що цей мій письменницький задум вдалося реалізувати. Я написав цикл оповідань про кримських татар у різні періоди їхнього життя. Сподіваюся, що це була не марна робота, що вона послужить зміцненню і без того ширій дружби між українцями й кримськими татарами, які спільно розбудовують молоді Незалежну Україну.

Валерій ТАРАСОВ
«Кримська світлиця»
за 18.09.2009 р.

Феодосійський десант захищався. Військово-морська операція, що вдало розпочалася наприкінці грудня 1941 року, коли десантовані з кораблів радянські війська за одну добу звільнили від німців Феодосію і стрімко погнали їх далеко за місто — аж за пагорби приміського села Байбуга, — ця операція у другій половині січня 1942 року мовби розвернулася на 180 градусів. І вже німці усе потужніше тиснули на наші підрозділи, поки не скинули їх у море, знову захопивши Феодосію. Густа стрілянина вшухла. Лиш зрідка морозне повітря розривали поодинокі постріли. То фашисти шастали місцями недавніх боїв, добиваючи поранених десантників.

Стара Аніфе, невелика хатина якої втрула у землю майже по самі вікна, дослухаючись до тих пострілів, подумки просила Аллаха, аби Він допоміг порятуватися хоч і зраненим, але ще живим десантникам, а чи прийняв їхні душі, якщо воїни загинули від куль окупантів. Того зимового вечора Аніфе лягла спати трохи раніше, аніж це робила зазвичай, бо почувалася прихворілою. Старій було зимно, то вона, протопивши грубку, ще й закуталася у товсту ватяну ковдру. Та й заснула, угрівшись.

Прокинулася серед ночі від бекання вівці. Свою одну-єдину овечку Аніфе тримала не стільки для господарських потреб, скільки для розради. Заходячи до овечки у невелику кошару, аби погодувати тварину, старенька розмовляла з нею, худенькими пальцями розчісувала шерсть, гладила за вухами. Овечка тулилася до Аніфе, вдоволено помахувала хвостиком. Прямо тобі подруги, які не могли обійтися одна без одної.

Отож овече бекання посеред ночі миттєво підняло Аніфе з ліжка. Вона вхопила масивного ціпка, аби отримати від нього, хто притривожив овечку — будь то людина, а чи собака, чи навіть і вовк. Стара Аніфе, незважаючи на свій невисокий зріст і худорляву статуру, була жінкою жвавою, сильною і сміливою.

Увійшовши до кошари, Аніфе запалила каганця, що висів на одній зі стін, голосно запитала:

— Хто тут є?

У відповідь — тиша.

Поступово очі Аніфе звикли до напівморку, ледь розбавленого скупим жовтим вогником каганця, і стара побачила в одному з куточків кошари якогось чоловіка, що лежав на жмутковій сіна неподалік овечки.

— Ти хто? — тицьнула ціпком у плече незнайомця.

— А ти хто? — захриплим голосом спитав той.

— Я — хазайка... — одказала Аніфе й повторила своє запитання: — То ти мені скажеш, хто ти такий? — З десанту я, поранений... Вдалося мені вислизнути од німців, то ото я тепер тут...

— А-а-а... З десанту? — протягнула Аніфе.

Прибулець по-своєму розтлумачив її тон, відчув у голосі господині якусь погрозу чи що, тому швидко попередив:

— Якщо ви скажете про мене німцям, то я живим не дамся, у мене є чим захиститися й фриців підірвати, — видубав з шинельної кишені гранату.

— Що ти, хлопче, верзеш!.. — розсердилася Аніфе. — Яким німцям?! Правильно кажуть: молоде — дурне... А оту свою штуку — заховай, — показала на гранату.

Десантник слухняно виконав наказ Аніфе.

— Ти як дістався у кошару?

— Доповз.

— А йти можеш?

— Не знаю. У мене ноги прострелені... А куди йти? — раптом скинувся десантник.

— Куди, куди, — пробурмотіла Аніфе, придивляючись, як краще можна пособити пораненому. — У хату йти, куди ж іще! Ти от що, хлопче, поклади мені руку на плечі, та й давай удвох потихеньку підемо до хати.

Дочекавшись, поки десантник сперся на її плечі, стара міцненько так вцепилася в шинелю, і вони поволі подибали до хати. А діставшись її і зачинивши на засув двері, Аніфе обережно всадила десантника на ліжко, швиденько зависла вікно рядниною, запалила газову лампу. Лиш після цього звязлася стягати з пораненого забрюхані багнюкою чоботи. Нічний прибулець, зціпивши зуби, стогнав від болю, ледь стримуючись, аби не закричати.

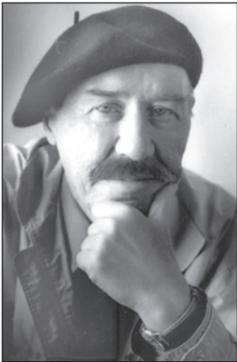
«Молодець, добре тримається, — подумала Аніфе. — А зовсім же ще дитина».

Справді, незважаючи на виснажене, неголене обличчя, було видно, що десантнику років двадцять, не більше. А тримався, як битий життям чоловік у розповні сил.

Аніфе дістала зі скрині чисте простирadlo, розірвала його навпіл.

Одну половинку простирadла знову схова-

**Валерій
ТАРАСОВ**



БАБУСЯ АНІФЕ

ОПОВІДАННЯ

ла до скрині, а другу порвала на широченні такі смуги. Бинтів у Аніфе, звісно, не було, то оце вона їх і наробила з простирadла.

Поки поралася над виготовленням полотняних бинтів, на плитці нагрілася вода. Аніфе вилила її до тазка, тихо мовила:

— Обережно опускай ноги, вода гаряченька, але так треба — і шоби рани добре промити, і шоб простуду вигнати.

Десантник так і зробив. Тим часом Аніфе кинула до грубки закритавлені онучі, шоби й сліду від них не лишилося, шоб ніде ані цяточки крові не виднілося. Чоботи ж добре вимила і сховала їх подалі — все одно зараз вони її нічному гостеві не потрібні, йому треба добре відлежати, аби загоїти рани на ногах. А коли знадобиться взуття, вона чоботи і дістане.

Спаливши онучі (пізніше Аніфе так само палитиме і зняті з ніг пораненого свої саморобні бинти) й сховавши чоботи, стара взялася за ноги десантника. Обережно протерла їх м'яким рушником, дістала власного виробництва настояня на цілющих травах ліки, промила ними рани і туго забинтувала вражені кулями місця. І вже аж потім сказала:

— Як же тебе хоч звати?

— Степан.

— А мене можеш називати бабуся Аніфе.

— Гарзд.

— Степане, у мене прямо в хаті, на кухні, є невеликий погрібець. Ми його вирили давним-давно, коли мій чоловік ще був живий. Там поки що й перебуватимеш для надійності, там не холодно.

— Гарзд, бабусю Аніфе.

— А поки я готуватиму погрібець, поспи на ліжкові.

— Спасибі, бабусю Аніфе, — мовив Степан. Й тільки-но торкнувся шобою подушки, так одразу і заснув.

Над ранок пішов густий сніг. Він засипав усі сліди: витовчену пораненим десантником і поцятковану плямами крові стежину до хати старої Аніфе, калюжу крові біля входу до кошари, куди вночі сховався поранений, а потім ланцюжок червоних плямок від кошари до дверей хати. Усе це присипав густий сніг, надійно сховавши сліди нічної події біля хати бабусі Аніфе...

...Сплив січень. Пролетів короткий лютий з його щорічними штормовими вітрами, які розгойдували море так, що удари його велетенських хвиль було чути аж на околицях Феодосії. Поступово з гір і зі ступу, які навпіл ділили поміж собою територію навколо міста, до Феодосії тихенько так тихенько підібрався дволикий березень, котрий то виливався мокрим снігом з

дощем, то вигрівав землю теплом, та так щедро, що в яругах то там, то там вистрілював рожевими квітками мигдаль.

Завдяки старанням бабусі Аніфе, завдяки її умілим рукам, завдяки отим цілющим травам, силу яких кримські татари знали споконвіку, завдяки усьому цьому, Степанові рани потрохо гоїлися. Хлопець уже міг сам, без допомоги Аніфе вибиратися з погрібця. А вибравшись нагору, починав робити якісь фізкультурні вправи, аби ноги швидше зміцніли. У таких випадках бабуся Аніфе сердилася:

— Степане, що ти скажеш, як козеня?! Так воно ж молоде, дурне. А тобі двадцять, час би й порозумнішати. Сядь і не скачи! — гримала Аніфе. І вже лагідніше додавала: — Загояться рани, я сама з тобою поскачу, від радості, що все минулося.

— Гарзд, бабусю Аніфе, — посміхався у відповідь хлопець, ловлю вас на слові: поскачемо разом.

— Поскачемо, Степане, поскачемо. А поки сядь, посидь.

— Сідаю, — слухняно опускався

— Усеїне, я тебе давно і добре знаю, ще з тих часів, коли ти дитиною бігав, інколи і в наш виноградник заскакував, — усміхнулася Аніфе. — Було таке, Усеїне?

— Було, було, — посміхнувся і сусід. — Багато чого було, шановна Аніфе.

— Знаю, Усеїне, як гарно ти працював до війни у нашому порту. Знаю, що люди поважали тебе і за роботящість, і за чуйність...

— Шановна Аніфе, ви ж не для того мене покликали, аби похвалити? Та й перехвалюєте дуже.

— Помовчи, Усеїне, — строго наказала Аніфе і продовжила: — Так-от, Усеїне, добре тебе знаючи, відкриваю таємницю: у мене вже понад три місяці переховується хлопець, який воював у десанті, був дуже поранений, випадково дістався моєї хати. Я цього хлопця сховала, виликувала його рани. Тепер він здоровий...

— У вас живе десантник?! — тихо тихо прошепотів Усеїн, недовіливо позираючи на Аніфе.

— Кажу ж тобі: вже понад три місяці живе.

Сусід довго мовчав, потім запитав:

— Ви не боїтеся про таке мені розказувати? Хіба не бачите, що коїться навкруги?

— Бачу, Усеїне.

— І не боїтеся про таке розповідати? — перепитав сусід.

— Тобі, Усеїне, не боюся.

Після тривалої паузи сусід поцікавився:

— І що ви хочете від мене?

— Усеїне, зведеш хлопця з потрібними людьми, — суворо наказала Аніфе.

— З якими ще потрібними людьми? — здивовано звів брови Усеїн.

— Знаєш, з якими, — так само суворо продовжувала Аніфе. — З тими, що в лісах за Карадагом, що з німцями воюють. З партизанами зведеш.

— З партизанами?! — стишив голос Усеїн. — Звідки я знаю, де вони? І як я їх можу знайти?

— Зведеш мого хлопця з партизанами, — сказала Аніфе. — І не хитруй зі мною, Усеїне. Бачиш, я — стара людина, багато чого помічаю і багато чого знаю. Про тебе теж, — підійшла до сусіда, поклала на його кремезні плечі свої худенькі руки, зазірнула йому в очі й повторила свою вимогу: — Отож, Усеїне, зведеш хлопця з потрібними людьми, нехай помагає доброму ділу. Він — хороbra людина. Помовчала й, продовжуючи зазірати у сусідові очі, додала: — Не бійся мене, Усеїне, і не хитруй зі мною. Кажу ж тобі: я — стара людина, спить мене погано, то яду

біля віконця й дивлюся собі і дивлюся, що воно коїться навкруги... Бачу, хто до кого приходиться, хто куди йде... Ти зрозумів мене, Усеїне? — багатозначно спитала Аніфе.

— Зрозумів, — знітившись, відповів Усеїн.

Він справді зрозумів, що стара Аніфе бачила, хто до нього таємно заглядав уночі, а чи коли він сам поночі кудись ішов. Усеїн був тісно зв'язаний з феодосійським партизанським загonom, командира якого Івана Мокроуса знав ще до війни по спільній роботі у морському порту і за наказом якого був залишений у місті, аби партизани мали у Феодосії свої очі і свої вуха.

Звісно, стара Аніфе про це нічого не знала, але, спостерігаючи за своїм сусідом, здогадувалася про його потаємне життя, про те, кому Усеїн поспобляє.

— Гарзд, шановна Аніфе, я виконаю ваше прохання. Де ваш хлопець?

— Виходь! — гукнула Аніфе у темряву сусідньої кімнати.

Звідти вийшов високий, худорлявий юнак. Міцно потис руку гостеві, сказав:

— Степан. А як вас звати, я вже чув.

— От що, Степане, потрібні люди, як каже бабуся Аніфе, прийдуть до мене завтра опівночі. Тобі в цей час треба бути у мене.

— Буде, — замість хлопця відповіла Аніфе.

Наступної ночі бабуся не спала. Сиділа біля вікна. Бачила, як Степан пірнув до хати Усеїна, як туди через якийсь час зайшло двоє чоловіків, як трохи згодом з хати вийшло вже троє — нічні гості Усеїна, а також довготелесий Степан.

— Хай допомагає їм Аллах, — прошепотіла бабуся Аніфе й відійшла од вікна...

Час спливав днями, тижнями, місяцями. Якось до хати Аніфе заглянув Усеїн. Поклав перед бабусею торбинку з червоними-червоними ягодами кизилу, посміхнувся:

— Шановна Аніфе, це вам подарунок від Степана. Він сам назбирав. А ще передав вам низький уклін.

— Спасибі, Усеїне, — тепло подивилася на гостя бабуся Аніфе. — Як він там?

— Воює Степан. Хороший партизан, хоробрий. Усі його поважують... Ну, будьте здорові, шановна Аніфе.

Усеїн уже давно пішов з хати, а бабуся Аніфе все усміхалася. На душі було тепло й затишно. Раділа, що й у свої сімдесят п'ять ще може прислужитися добрим людям, що, виходивши пораненого десантника, який став партизаном, вона тим самим внесла і свою, хай малесеньку, часточку у якнайшвидше звільнення від окупантів рідної землі, дорогого для неї Криму.

(З архиву «КС»)



Одна з братських могил загиблих учасників Феодосійського десанту. Погляньте на українські прізвища (а скільки невідомих...). Це ті, без кого, як бовкнув колись один герострат з ядерною кнопкою, вони все одно виграли б війну. Бог йому суддя. А ми просто схилимо голови — перед усіма, незалежно від прізвищ...

РОСІЯ ЗАДІЯЛА ВСЕ, ЩОБ ЗАГАРБАТИ СКІФСЬКЕ ЗОЛОТО

Україна боротиметься за повернення колекції скіфського золота з кримських музеїв, що й досі залишається в Амстердамі, але юридичний процес ускладнюється підступами російської сторони. Про це сказав на брифінгу віце-прем'єр-міністр — міністр культури Вячеслав Кириленко, передає кореспондент «Укрінформу».

«Щодо скіфського золота, то судовий процес, який, по суті, розпочався в Амстердамі, не буде простим, хоча всі ключові норми міжнародного права на боці України. Процес непростий, тому що включила всі ресурси російська сторона. Я переконаний, працюють і ресурси підкупу, тому процес просто затягується», — зазначив В. Кириленко.

Він додав, що Україна робить все необхідне з точки зору юридичних процедур для того, аби забезпечити повернення в Україну частини експонатів Державного музейного фонду. Міністерство юстиції, як відповідальне за представлення інтересів України в іноземних судах, супроводжує цю справу, інтереси України в Амстердамі захищає надійний представник.

«Україна не бачить для себе іншого рішення, окрім як повернення скіфського золота на територію, яка контролюється Україною, а не на територію, яка тимчасово окупована», — підкреслив В. Кириленко.

Нагадаємо, експонати з кримських музеїв Сімферополя, Керчі, Бахчисарая і Херсон-



са, а також київського Музею історичних коштовностей України виставлялися в Європі в рамках спільного проекту «Крим — золотий острів у Чорному морі» з 3 липня 2013 року до 31 серпня 2014-го. Внаслідок окупації Росією українського Криму виник правовий конфлікт стосовно сторони повернення кримських експонатів. Нині вони зберігаються в Музеї Алларда Пірсона в Амстердамі — останньому місці експозиції виставки.

За даними Міністерства культури України, зараз йдеться про повернення 565 музейних предметів, 2111 одиниць зберігання. Їхня загальна страхова вартість — 1 438 625 євро. Найдорожча частина виставки після завершення експозиції була повернута в Україну. До Києва повернулися вироби з золота, срібла та бронзи. Зокрема, це — золотий скіфський шолом, золотий скіфський меч та пихви до нього, а також сарматські коштовності: прикраси та предмети побуту. Страхова вартість уже повернутих експонатів складала 11 500 000 євро.

КОЗАЦЬКІ ПІСНІ ПРИДНІПРОВ'Я РОЗГЛЯДАЮТЬ ЯК ПРЕТЕНДЕНТА НА СТАТУС ЮНЕСКО

Секретаріат ЮНЕСКО розглядає розгляд номінаційного досяг на козацькі пісні Придніпров'я, передає українською стороною до штаб-квартири для експертизи. Про це повідомили у Дніпропетровській обласній раді.

За даними облради, остаточне рішення щодо можливого надання статусу від ЮНЕСКО буде ухвалене 2016 року.

Як поінформували в облраді, номінаційне досяг включає у себе інформацію про пісні, фотоматеріали, 10-хвилинний відеоролик та перелік заходів з охорони пісень. Матеріали готували фахові музикознавці, етнографи, представники експертної ради при Міністерстві культури України та Українського центру культурних досліджень.

«Дніпропетровщина домагається всесвітнього визнання козацького епосу», — зазначив голова Дніпропетровської облради Євген Удод.

2014 року стало відомо, що українські козацькі пісні можуть внести до списку об'єктів світової нематеріальної культурної спадщини, які потребують охорони, ЮНЕСКО. Ініціативу, яка належить представникам влади, науковцям та виконавцям пісень, презентували у Дніпропетровську. Цьому передувала дослідницька робота, експедиції фольклористів та етнографів.

2013 року ЮНЕСКО надало статусу нематеріальної культурної спадщини людства Петриківському розпису, який теж є своєрідною візитівкою Дніпропетровщини й загалом України.

Радіо «Свобода»

На фото: дослідники з Дніпропетровського національного університету записують козацькі пісні від гурту «Криниця» з Підгороднього (Дніпропетровський район)



ДЕРЖКОМТЕЛЕРАДІО ВІДРОДИЛО У КИЄВІ «КРИМСЬКИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОСВІТНИЦЬКИЙ ЦЕНТР»

Голова Держкомтелерадіо Олег Наливайко підписав наказ про відновлення роботи на материковій Україні державної організації «Кримський інформаційно-просвітницький центр», який раніше розташовувався в Сімферополі. Про це повідомляє прес-служба відомства.

За інформацією прес-служби, наказом відомства затверджено заснування центру в Києві. Планується, що організація буде розташовуватися в приміщенні підвідомчого Держкомтелерадіо Укртелерадіопресінституту на вул. Богдана Хмельницького в Києві.

Ще одним наказом затверджено нову редакцію Статуту центру та зміненню його назву

на «Кримський інформаційно-просвітницький центр», який є правонаступником усіх прав і обов'язків Всеукраїнського інформаційно-культурного центру в Сімферополі.

«Головним завданням відновленого центру буде підтримка і забезпечення інформаційних і культурних зв'язків з громадянами України, у тому числі з представниками корінних народів і національних меншин, що проживають на тимчасово окупованій території Криму», — пояснив перший заступник голови Держкомтелерадіо Богдан Червак.

За його словами, центр сприятиме забезпеченню прав і свобод осіб, які пересе-

лилися з тимчасово окупованої території в інші регіони України. Планується, що «Кримський інформаційно-просвітницький центр» буде співпрацювати з міжнародними, державними та громадськими організаціями з метою звільнення території України від окупації.

Серед напрямків діяльності центру — створення інформаційної, видавничої бази для випуску періодичних і неперіодичних видань українською, кримськотатарською та іншими мовами; моніторинг фактів порушень прав і свобод громадян України, що проживають на тимчасово окупованій території України.

МІНКУЛЬТУРИ ОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА ЗДОБУТТЯ ПРЕМІЇ ІМЕНІ ГРИГОРІЯ КОЧУРА

Міністерство культури України оголошує конкурс на здобуття літературної премії імені Григорія Кочура за визначні здобутки у галузі поетичного художнього перекладу та перекладознавства.

Премія присуджується письменникам і перекладознавцям за кращі переклади українською мовою визначних творів світової поезії

та вагомі перекладознавчі праці в царині українського художнього перекладу.

Відповідно до Положення про літературну премію імені Григорія Кочура, затвердженого наказом Міністерства культури і туризму України від 27.10.2009 № 48 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 11.11.2009 № 1054/17070, матеріали слід подавати до 1 червня 2015 року на адресу Міністерства культури України: вул. І. Франка, 19, м. Київ 01601.

Контакт. телефон: (044) 279-37-40.

КАНАДСЬКИЙ ОРКЕСТР ЗВІЛЬНИВ ПІАНІСТКУ ЗА РОСІЙСЬКУ ПРОПАГАНДУ

Симфонічний оркестр канадського міста Торонто звільнив піаністку українського походження Валентину Лисицю через поширювані нею в соціальних мережах коментарі на підтримку проросійських сепаратистів на сході України.

Сама Лисиця 6 квітня у Facebook назвала причиною свого звільнення те, що вона «скористалася правом на сво-

боду слова», пише Радіо «Свобода».

Генеральний директор оркестру Джефф Мелансон сказав, що «провокаційні коментарі Лисиці затінили її минулі виступи» на сцені.

Президент Конгресу українців Канади Павло Грод повідомив, що Лисиця називала український уряд «нацистським» і стверджувала, що укра-

їнська влада запроваджує «фільтраційні табори» для етнічних росіян.

Валентина Лисиця народилася в Києві в 1973 році, емігрувала до США в 1991 році. Вона стверджує, що її етнічне походження є російським і польським.

У Канаді живуть близько мільйона з чвертю людей, які вважають Україну своєю історичною батьківщиною. Канадська влада підтримує Україну в боротьбі проти підтримуваних Росією сепаратистів.

В УКРАЇНІ СКАСУВАЛИ ВСІ КОНЦЕРТИ ГОРАНА БРЕГОВИЧА

Концерти сербського музиканта Горана Бреговича, заплановані на травень у трьох українських містах, скасовані, повідомила компанія «Квартал-концерт», яка займається організацією виступів. «Причина скасування концертів — ситуація, яка склалася навколо артиста в Україні у зв'язку з його виступом у Криму 26 березня 2015 року», — пояснюється в повідомленні, опублікованому на сайті компанії.

Скасування концерту, найімовірніше, пов'язане з виступом Бреговича в анексованому Криму, під час якого співак заявив, що можливість скасування концертів у Європі через поїздки в Севастополь його не турбує. «Горан Брегович потрапив на територію окупованого Криму не через контрольований українською владою пункт пропуску, тим самим, відповідно, він порушив законодавство України», — сказав речник МЗС Євген Перебийніс. Він додав, що міністерство уважно стежить за тим, які публічні особи або політики відвідують Крим, особливо, якщо такі візити супроводжуються заявами, що піддають сумніву приналежність півострова Україні.

ТИМ ЧАСОМ... Організатори польського фестивалю Life Festival Oswiecim, який має відбутися у червні цього року, скасували виступ Бреговича через візит до Криму. Наголошується, що публічні висловлювання артиста після концерту на анексованому півострові суперечать цінностям, якими керуються засновники та автори ідеї Life Festival.

ДРУЖБА ПРОЙШЛА КРІЗЬ РОКИ

18 квітня нинішнього року творча інтелігенція, друзі та родичі збиралися відзначити в Кримській республіканській універсальній науковій бібліотеці ім. І. Франка 70-річний ювілей заслуженого працівника культури України Любові Олексіївни Герасимової. Але не відбулося цього свята. На жаль, не все в житті залежить від нас.

Запрошуючи мене на свій ювілей, іменинниця говорила: «Ти ж дивись, не захворій, дуже хочеться побачитися, згадати молодість, повеселитися». Звичайно, я обіцяв, що буду обов'язково. А от побувати на святі не довелося. 18 березня Любов Олексіївна назавжди пішла з життя.

Люба була однією з учениць моєї мами — Віри Сергіївни Роїк. Познайомилися вони в далекому вже 1976 році на 65-річчі Віри Сергіївни. Його відзначали в клубі держторгівлі. Ось туди прийшла і Люба Герасимова. Як пише про це у своїй статті «Про жінку, яка вишиває долю», опублікованій у «Літературній газеті+ Кур'єр культури» в жовтні 2013 року, сама Любов Олексіївна: «...І перш ніж потрапити в актовий зал, я опинилася в казці — на виставці робіт В. С. Роїк. Тоді я милувалася кожною річчю, виплеканою руками жінки. Штори, рушники, сорочки та інші різновиди українського одягу, навіть чоловічі краватки, черевички. А яка барвиста гама!.. Я була переповнена почуттями вдячності за демонстровану красу в такому розмаїтті. Тут же взяла книгу побажань і написала лише два рядки, що нахлинули, як з потоку

струмені: «Ви — наша перлина Криму! Спасибі, наш справжній учителю творчості».

З того часу почалася їхня творча дружба: мама вчила Любу вишивати, а вона, в свою чергу, стала першим бібліографом статей про Віру Роїк, влаштувала зустрічі в юнацькій бібліотеці з майстром, її виставки. Любов Олексіївна була не просто бібліотекарем. Свою професію в Криму вона підняла на дуже велику творчу висоту, показавши, що бібліотекар — це не сіра мишка, яка закопалася в книгах, а людина творча. У своїх статтях, опублікованих у різних виданнях, вона писала про кримських літераторів, аналізувала їхню творчість, дуже тактовно відзначаючи достоїнства і вказуючи на недоліки.

А скільки заходів нею проведено, — і не перерахувати! Це і літературні ювілейні вечори, присвячені поетам і прозаїкам, які пішли з життя, творчі зустрічі з письменниками, презентації нових книг, виступи по радіо та телебаченню. Вона давно вийшла за рамки своєї республіканської юнацької бібліотеки, директором якої була більше тридцять років. Для заходів, що проводилися Любов'ю Герасимовою, надавалися зали в бібліотеці ім. І. Франка, Центральному музеї Тавриди, Художньому музеї, музеї І. Сельвінського і, звичайно, в бібліотеках і школах Криму.

Я бував на багатьох із них і можу підтвердити, як професійно вона їх проводила. Наприклад, до 100-річчя з дня народження Віри Роїк було видано поетичну збірку «Рядки, як візерунки рушників», в якій зібрано



вірші шанувальників таланту кримської вишивальниці. Прочитавши її, Любов Герасимова зателефонувала мені і запропонувала провести презентацію в юнацькій бібліотеці ім. І. Сельвінського в Євпаторії. Зустріч там з читачами пройшла дуже цікаво і, звичайно, головну роль у цьому відіграла сама Любов Олексіївна.

Будучи творчою людиною, вона дружила з кримськими літераторами, відкривала нові імена. Сама Любов Олексіївна завжди захоплювалася бібліографією. Вийшовши на пенсію, вона продовжувала свою творчу діяльність: складання покажчиків кримських видань, написання статей про відомих людей, участь у творчих вечорах. За свою роботу була удостоєна Премії уряду АРК, Міжнародної літературної премії ім. А. Домбровського і сама стала головною дійовою особою бібліографічного покажчика, укладеного бібліографом Центральної міської бібліотеки ім. О. Пушкіна Регіною Ушатою і виданого в 2014 році. Це — своєрідний прижиттєвий пам'ятник, встановлений Любові Олексіївни колегами засобами своєї професії. А її особистим заключним творчим акордом стала стаття про поетесу Ольгу Іванову під назвою «Дорожча золота і слави земля рідна».

Читаю її і згадую, що Ольга Олексіївна в 2010 році після смерті Віри Сергіївни написала вірш «Вишивальниця». Пізніше композитор Лариса Тимофеева поклала ці слова на музику і вийшла чудова пісня в авторському виконанні. Любі Герасимовій вона дуже подобалася.

Лише сім днів відділяють дні народження Віри Роїк та Любові Герасимової. Чи не тому так подібні їхні творчі та життєві долі?

До ювілею я підготував скромний подарунок — фотографію в рамці, де в кадрі Люба з моєю мамою разом. Цей знімок я зробив у 2009 році і в Любові Олексіївни його не було. Сподівався, що вона зрадіє такому подарунку. Не склалося...

Вадим РОІК

ЛЕСЯ КЛИЧЕ З КРИМУ ДО ПОЛТАВИ

КРИМЧАНАМ ПРОПОНУЮТЬ ВЗЯТИ УЧАСТЬ У ТВОРЧОМУ КОНКУРСІ ПАМ'ЯТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Щорічний Всеукраїнський регіональний конкурс учнівської й студентської творчості «Змагаємось за нове життя!», присвячений українській поетесі й письменниці Лесі Українці, відбудеться на Полтавщині. Учасниками конкурсу можуть стати й переселенці, і жителі окупованого Криму. Про це повідомили в громадській організації «Кримська діаспора», яка займається проблемами переселенців після російської анексії Кримського півострова.

За інформацією організації, творче змагання буде проводитися в чотирьох вікових категоріях і декількох номінаціях: серед учнів 6-х класів у номінації «Декламація» і «Малюнок», серед учнів 9-х класів – «Декламація», «Малюнок», «Аудіовізуальний твір», «Твір», «Вокал», серед учнів 11-х класів, студентської молоді – «Декламація», «Інсценування», «Аудіовізуальний твір», «Твір», «Малюнок», «Вокал».

«До декламації на конкурсі пропонуються вірші Лесі Українки, уривки з її драматичних або прозових творів. Усім учасникам конкурсу будуть надані листи-подяки, подарунки, а за кращі виступи в номінаціях журі обіцяє й інші приємні сюрпризи», – повідомляють у «Кримській діаспорі».

Як зазначають в організації, взяти участь у цьому конкурсі зможуть як кримчани, які живуть на тимчасово



Кримські Лесині конкурсантки. Фото 2013 р.

окупованій території півострова, так і внутрішньо переміщені особи із Криму, які тепер живуть в інших регіонах України.

Для цього потрібно до 18 квітня надіслати заповнену

онлайн-заявку. Також можна надіслати свої заявки на електронні адреси: redcentracademia@ukr.net і diaspора.crimea@gmail.com.

Сам конкурс пройде 25 квітня в Полтаві з 13.00 до 16.00.

ВІРШІ НАШОГО ДИТИНСТВА

Марія ПОЗНАНСЬКА

Її шлях у дитячу літературу почався одразу ж після війни з фашистами. У 1946 році виходить перша книга віршів «Мій квітник». Відтоді, ніби з рога достатку, одна за одною з'являються збірки для дошкільнят і молодших школярів: «Де сонце і квіти», «На тій землі, де ти ростеш», «Маленьким друзям», «Асканія-Нова» та інші. А все краще, створене поетесою для юних читачів, опубліковано у книзі вибраного «Щоб ти був щасливий». Окрім того, її твори щедро заповнюють читанки, хрестоматії, збірники для учнів початкових класів.

Золоті руки людини, Україна, її природа, героїзм дорослих і дітей у роки війни – основні мотиви поезії Марії Познанської. Особливо вдаються їй вірші про природу, де майже обов'язковими є співчуття, готовність захистити квітку, тварину. Все це подається без нудної дидактики, жартівливо. Хлопчик хоче зірвати ромашку, а бджола сказала: «Ні!», зимовий ліс нагадує, що «бідні зайчики голодні, ще не снідали сьогодні». Вона – автор гостросюжетних поем про юних героїв Валю Котика і Казика Гапоненка. А за віршовану розповідь «Фортеця над Дніпром» та книжку «Щоб ти був щасливий» удостоєна премії ім. Лесі Українки в 1978 році.

Василь ЛАТАНСЬКИЙ

ЛЮБИ БАТЬКІВЩИНУ

Щоб ти був щасливий, —
тобі заповім:
Люби Батьківщину
всім серцем своїм!
Найбільше у світі люби ти її!
Є інші держави,
є інші краї —
А рідна Вітчизна у світі одна,
Для тебе, мій друже,
як мати, вона.

ВСЬОМУ СВІЙ ЧАС

— Всьому свій час! —
почула я від мами.
...Була зима
з глибокими снігами,
Та сонечко сніги ті
розтопило,
Тепер поглянь:
весна настала мила!
— Ось бачиш ти, —
почула я від мами, —
Вгорі летять журавлики
ключами,
Курликають у небі

голубому,
Вертаються із чужини
додому.

Не гає марно часу і пташина,
Вона гніздечко
збудувать повинна,
Аби упору діточок зростити
І потім знов за море
відлетіти.

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!

— Всьому свій час! —
почула я від мами,
І грядочку засіяла квітками:
Щоб виростили
квіти мої вчасно,
Щоб розквітали
весело і рясно!



Фото В. Качули

Незвичайний урок відбувся напередодні Великдня в 3-му українському класі колишньої української гімназії у Сімферополі: учні зіграли сценку «Пасхальна пригода Колобка». Були тут і Дід з Бабою, і Зайчик, і Лисичка, і Ведмедик, і, зрозуміло, сам Колобок, якого ніхто не з'їв, бо він взагалі у цій казці за головного був! Лунала чиста наша українська мова, дітки, граючись, ще раз повторили собі, що ж то воно за свято таке — Великдень. Спасибі вчителям і батькам, і школярикам їхнім, що все це ще є!

Хочете, щоб було і у вас? Буде, якщо не відшараетесь рідної мови і виберете її для навчання своєї дитини. Як би не відмовляли їй не тиснули! Воно того варте — спитайте хоча б у Колобка!

СМАЧНА ВИСТАВКА!

В Одесі пройшла унікальна виставка їстівних витворів мистецтва — «Пряникових листівок». Автор солодкої ідеї Оксана Бубликова до цього вже встигла потрапити в книгу рекордів України: її команда випекла найбільше в країні медово-імбирне печиво.

В експозиції представлено

близько 50-ти «пряникових листівок», кожна — в єдиному екземплярі. «Вся продукція натуральна, виготовлена за спеціальною технологією, — розповіли організатори. — Ми використовуємо тільки білок і цукрову пудру для створення глазури, для розпису — тільки харчові барвники. Спочатку випікають тісто, потім виріб заливають

цукровою глазурю. Добу пряники сохнуть, а тоді вже за ласощі беруться художники. Тоненькими пензликами вони малюють узор і створюють справжні витвори мистецтва».

На створення одного пряника йде 3-4 дні. Їхня вартість — від 30 до 150 грн.

Термін зберігання таких подарунків — 2 місяці.



НАТАЛКА МОСЕЙЧУК — ЯКІЙ ЗВИКЛИ ДОВІРЯТИ

хвилини на хвилину повинна зайти гостя, і ось бурхливі аплодисменти — Наталка, усміхаючись, увійшла до зали.

Ведуча, попри власні сумніви у лекторському таланті, показала себе як прекрасний оратор із неосяжним досвідом, зуміла словом втримати навіть найнетерпеливіших слухачів. Переповнений зал, затамувавши подих, здавалось, зовсім замовк, намагаючись кожне наступне Наталине слово закарбувати не те що в пам'яті — в душі. Адже пані Наталя неодноразово переходила межу запропонованої теми і розповідала про «заштатні новини ТСН», що краля її серце: як котилися слізи після випуску, коли з невимущим обличчям в ефірі оголошували кількість загиблих на Майдані, чи, благаючи голос не тремтіти, брала інтерв'ю у волонтерів — «простих, світлих людей, для яких віддати все бійцю АТО — звична справа».

Війна все перетворює на статистику — із сумом продовжує Н. Мосейчук. І

правда, місяці бойових дій роблять із жертв статистику. Зараз на телебаченні не ідентифікують загиблих. Проблема у недостатності інформації, щоб з впевненістю називати імена, але важливішим виступає питання етики: хвилюючись про родичів загиблого, не можемо дозволити розголосу. Також ТСН намагається дотримуватись інформаційної безпеки. Ми підписуємо українських військовиків, які виступають із коментарями, позивними, щоб у випадку полону сепаратисти не могли дізнатись, хто ці люди.

Ледь не три години ведуча ТСН у режимі питання-відповідь по-материнськи турботливо та по-журналістськи лаконічно розбиралася з прискіпливими запитаннями амбіційних молодих журналістів. Подякувавши всім присутнім за увагу і небайдужість, Наталка Мосейчук ще довго фотографувалася зі своїми юними колегами на згадку.

Юлія ЛУЧКО, студентка-журналістка м. Львів



У Школі журналістики Українсько-го католицького університету в рамках фестивалю «Кіномедія» за підтримки NED відбувся майстер-клас із ведучою новин ТСН на каналі «1+1» Наташкою Мосейчук під заголовком: «Редакційна політика ЗМІ в умовах війни: інформувати чи пропагувати?».

Зустріч знаменувалася аншлагом, конференц-зал вшент заповнено молодими людьми, здебільшого журналістами-початківцями із різних вишів та навіть міст, — а до початку ще півгодини з лишком. Публіка зосереджено чекає, з

ПРЕЗИДЕНТ ВИКОНАВ ПОБАЖАННЯ МАЛЕНЬКОЇ ОДЕСИТКИ ВАРВАРИ

Хоч програма візиту Президента України Петра Порошенка до Одеси була вкрай напруженою, та він знайшов можливість приділити увагу й маленькій дівчинці Варварі, щоб виконати її ще новорічне побажання.

У своєму листі до Діда Мороза юна одеситка попросила туплі на каблуках, «плаття і фатаграфію» з президентом. Батьки Варюші переслали її листа до Адміністрації Глави держави, і ось 10 квітня мрія дитини здійснилася. Зустріч відбулася у студії «7-го каналу». Президент посадив дівчинку на коліна, розпитав про життя-буття і вручив їй подарунки. А для Варвари це була ще й відповідальна фотосесія за участі багатьох кореспондентів.

Сергій ГОРИЦВІТ



ЦВІТІННЯ В МОЄМУ САДУ...

Ім'я художниці Людмили Грейсер давно пов'язане з акварельним живописом і жанром натюрморту. Вона заслужила визнання мистецтвознавців і глядачів високим професіоналізмом, досконалістю техніки, вишуканістю квітів, букетів, флористичних композицій, в яких яскраво та емоційно передається краса кримської природи. А яке розмаїття кольорів і напівтонів, над якими правлять бал усі відтінки білого! Кажуть, саме білий колір, який зливається з папером, найскладніше передається аквареллю. І якщо він підкоряється пензлю, це означає, що перебуває в руках справжнього майстра. Людмила Грейсер — одна з них. Вона — заслужений художник України і Криму, лауреат Міжнародної виставки живопису в Ніцці (Франція), Премії АРК у галузі образотворчого мистецтва, єдиний в Європі володар призу «Золоте яблуко».

Кожному художнику дуже важко заявити про себе, привертнути увагу до своєї творчості в загальній масі живописної продукції. А Людмилі Грейсер це вдалося, — сказав на відкритті її персональної виставки в Будинку художника Сімферополя голова Спільноти художників Криму, заслужений художник України Микола Моргун. Їх помічаєш відразу в колективних експозиціях, а в сформованій без неї не вистачає потужного енергетичного імпульсу, що йде від її картин. Однак і сама художниця прагне не робити цих пропусків, багато років практично на кожній присутня зі своїми творами.

Народний художник України Степан Джує, колишній однокурсник Л. Грейсер по Кримському художньому училищі ім. М. Самокіша, назвав їх акордами радості, в яких звучить душа, внутрішня сутність авторки. Досконало володіючи елементами зображення і композиційних форм, вона розкута в акварелі.

Перші навички малювання отримала в художній школі при картинній галереї ім. І. Айвазовського в Феодосії. А сьогодні, за словами колишнього педагога, керівника дипломного проекту, заслуженого вчителя України, заслуженого художника АРК Валентина Григор'єва, художниця стала віртуозним живописцем, технічним, активним. Її акварель немов пливе на папері, захоплює, розбухує почуття. Емоційне напруження в кольорі, розмаїття колориту всього квіткового багатства навколишнього світу стало її індивідуальним почерком. Від її експозиції

ще здалеку випромінюється такий потужний живописний заряд, що хочеться підійти ближче і роздивитися, знайти в кольорах розгадку емоційного сплеску, його виток.

— Я студентом зачаровано дивився на півники і квіти Людмили Грейсер на її персональній виставці в училищі, — розповідає народний художник України Леонід Герасимов. — Це був могутній потік і я хотів наблизитися до її майстерності.

Акварель є однією з найскладніших технік у живописі. Малюєш мокрим фарбами, папір від цього стає сирим, йому потрібно сохнути. Можна довго обирати матеріал для роботи, композиційні ракурси, а відбулося внутрішнє освячення, і думати вже ніколи. Підходиш до мольберта і працюєш блисквично. В цьому й привабливість акварелі.

Немає в Україні, за словами Л. Герасимова, іншого такого художника, який би так любив квіти і все життя був вірний цій темі. Живописні твори Л. Грейсер задають тону на виставках, як камертони. Насолоджуватися ними з ранку до вечора щодня має можливість чоловік Павло Грейсер, колишній одногрупник.

— Я — найперший глядач акварелей Людмили, критикую їх, — говорить. — Але критика їй іде на користь. Коли картина здійсниться, упаковуємо її під скло в раму і — в майстерню, до наступних виставок.

Мабуть, у цій атмосфері творчого середовища вдома і в колі колег, фахового аналізу, доброзичливості та сердечності й полягає секрет успіху, розкриття таланту митця. Павла



друзі називають паровозом сім'ї, Людмилу — ліриком, красивий образ якої в молодості з роками поєднувався з такими ж чудовими акварелями, від яких у душу приходив весна, навіть якщо надворі — негода.

На відкритті виставки приїхав з Москви син Єгор, також художник, продовжувач справи батьків в образотворчому мистецтві. У період його навчання в художньому училищі Людмила Миронівна працювала в ньому викладачем, а після цього знову повернулася в свою майстерню до живописної творчості. Кожна акварель із серії «Квіти і люди», «Кримська осінь» відкриває для глядача вікно в сад, в якому по землі немов стелиться яскравий квітковий килим. Розкішно цвітуть жоржини, півонії, лілії, настурції. Миські квіти сусідять з польовими. На ніжних бутонах розклав метелик свої крильця, немов пелюстки, — благодать! Поряд з квітами — вази для фруктів з достиглими ягодами червоної смородини, плодами черешні, гранатами. Посипалося насіння з дині, гарбуза в гронах винограду.

В серії застільних натюрмортів художниця нагадує нам про типовий обідній набір продуктів в епоху перебудови, запрошує випити чай із самовара. А що море у нас з усіх боків півострова, то стіл не обходиться без риби з вином. Ці сюжети пробуджують у душі неоднозначні відчуття. Дивлячись на них, хочеться всміхнутися, засумувати, думати про щось своє, сокровенне чи просто милуватися чудовими квітами, поринувши в світ сонця, радості та краси.

В зал зайшла група студентів — майбутніх художників. Подовгу роздивляючись кожен з картин, обговорюють гру світла і кольору, насичені мазки пензля і напівтони. Для них це — практикум від справжнього майстра фаху. В таку акварель не можна не закохатися!

Виступаючи на презентації ювілейної виставки бажали Людмилі Грейсер невтомної енергії та натхнення ще на багато років на радість усім нам. А підмогою їй буде подарований натуральний підводний сувенір, привезений Л. Герасимовим з Тихого океану. Сподіваємося побачити його в творчому відбитку митця в одному з наступних натюрмортів.

Валентина ВАСИЛЕНКО



ЗАХІД І СХІД УКРАЇНИ ВЛАДИСЛАВА ШЕРЕШЕВСЬКОГО



Нещодавно в столичній галереї «Мистецька збірка» відкрилася виставка живопису «Піпль» київського художника Владислава Шерешевського. Автор ви-

ставки говорить: «Я вирішив показати, як в українській культурі переплелися західні і східні елементи. Після відвідання голландських музеїв виникла ідея написати свій



варіант малих голландців: великі форми на сучасний лад. Далі я захотів відповісти чимось зі сходу. Тому в мене з'явилися картини Східної України, яка вона зараз, її мешканців. Виставка вийшла на європейський манер, але з пев-

ним орієнтальним кітчем».

На картині «Східна Україна» — дівчата у вінках і вишитих сорочках. Це — Україна. На іншій картині дітлахи позирають з острахом на небо. Полотно називається «Град». Ще якийсь рік тому всі подумали б, що діток налякало природне явище. Але нині слово «град» викликає зовсім інші асоціації. Ми, передусім, згадуємо реактивні установки «Град» російської армії. Реактивними та іншими снарядами й кулями путінська Росія намагається знищити Україну. Картина «Олекса» написана на мотив відомої статуї радянського скульптора Вучетича. Владислав Шерешевський зобразив вусатого воїна з мечем, який притискає до грудей маленьку дівчинку. Синьо-жовті нашивки і стрічка на однострої воїна свідчать, що це український боєць. Він врятує дітей і Україну.

Анатолій ЗБОРОВСЬКИЙ

м. Ірпінь

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ! Оскільки жодних офіційних наказів або розпоряджень, що стосуються зміни формату випуску «Кримської світлиці», з моменту окупації Криму ми не отримували (а згідно з українським законодавством, такі рішення узгоджено приймаються лише співзасновниками засобів масової інформації або судом), продовжуємо готувати до друку щотижневий номер газети і направляти їх до київської друкарні. Як і раніше, починаючи з 2002 року, на редакційному сайті щоп'ятниці виставляється електронна версія тижневика, зокрема у pdf-форматі. Розміщену нижче інформацію про умови передплати «Кримської світлиці» та інших культурологічних видань продовжуємо публікувати як нагадування «борцям» за інформаційний простір України про їхні держслужбові зобов'язання перед читачами і державою. **Редакція «КС»**

ОФОРМИТИ ПЕРЕДПЛАТУ на всеукраїнську загальнополітичну і літературно-художню газету «Кримська світлиця» та інші культурологічні видання ДП «Національне газетно-журнальне видавництво» (газету «Культура і життя», журнали «Українська культура», «Український театр», «Театрально-концертний Київ», «Музика», «Пам'ятки України: історія та культура») можна в будь-якому поштовому відділенні зв'язку України. У країнах далекого зарубіжжя оформити передплату на ці видання можна через сайт www.presa.ua на сторінці «Передплата On-Line». Передплатити та придбати окремі примірники видань в електронній версії можна за адресою — <http://presspoint.ua/>. Така послуга доступна в будь-якій країні світу. **Довідки за тел.: (044) 498-23-64; e-mail: nvu.kultura@gmail.com**

